

بچه ها بناهد

دری به باغ دانایی

این خمیازه‌های کلافه‌کننده

لیست کتابخوانی و پیشنهاد...

کتاب خوب روشنگر راه...

شکوفه‌ها،

بخشی از مهربانی خدا هستند
که خیلی زود به ثمر می‌نشینند.

جوان

ماهنامه فرهنگی و اجتماعی
شماره ۱۱۷ اردیبهشت ماه ۹۴

قیمت: ۱۱۰۰ تومان

صاحب امتیاز: بنیاد شهید و امور ایثارگران
مدیرمسئول: سیدحسن مؤذنی
سرمدبیر: محبوب شهبازی
مدیر اجرایی: نادر دقیقی

دبیر تحریریه: آمنه آدینه
طراح و مدیر هنری: امید بهزادی
مدیر داخلی: سیده زینب اسکندریان
ناظر فنی چاپ: شاپور محمد حسن‌زاده
حروفچین: ویدا امیدی
امور فنی: آتلیه شاهد
تلفن تحریریه: ۸۸۳۰۸۰۸۶
تلفن امور مشترکین: ۸۸۸۲۳۵۸۴
دورنگار امور مشترکین: ۸۸۳۰۹۲۴۹

ناشر: انتشارات شاهد
تهران - خیابان طالقانی - خیابان ملک‌الشعرای
بهار شمالی - شماره ۵
تلفن: ۸۸۳۰۸۳۴۸
آدرس الکترونیکی: Email:javan@shahedmag.com
صندوق پستی: تهران ۱۵۷۱۵/۱۹۴

چاپ: چاپخانه سازمان فرهنگی سیاحتی کوثر

* شاهد جوان برای جوانان ۱۷ تا ۲۵ سال منتشر می‌شود.
* مجله در تلخیص و ویرایش مطالب رسیده آزاد است.

* مطالب رسیده بازگردانده نمی‌شود
* نقل مطالب مجله با ذکر مأخذ مجاز است

- حرف اول: ۴ / دری به باغ دانایی
یادداشت: ۵ / الگوهای آسمانی
برداشت آزاد: ۶ / هشت سال حماسه نشاط و لبخند
دخترانه، پسرانه: ۸ / ازدواج به سبک امروز با تجارب دیروز
مادرانه، پدرانه: ۱۰ / دل‌های مشترک
اجتماع: ۱۲ / مشق فردای سبز
راه و چاه: ۱۶ / جرائم اداری
مهارت: ۱۸ / زندگی در ساحل آرامش
مطبخ: ۱۹ / خورش کنگر
لبخند: ۲۰ / ماجرای دوغ تگری حاجی جوشن در جبهه
جدول: ۲۱ / جدول
زندگی به سبک دیگر: ۲۲ / به سبک پیامبر مودت و رحمت
سرچشمه: ۲۴ / معلم مطهر
عافیت: ۲۶ / این خمیازه‌های کلافه کننده
سلامت: ۲۸ / ۷ عادت برای از طپش افتادن
خانه دوست: ۳۰ / دشتستان
موج‌سازان: ۳۲ / بزرگ مرد کوچک
نور و نقره: ۳۴ / کودکی پیامبر رحمت روی پرده نقره‌ای
نقد و نظر: ۳۶ / رویاه چهره عربان تروریست غربی
تازه‌های علمی: ۳۸ / نگاهی گذرا به برترین‌های سال
دور و نزدیک: ۴۰ / آنجا که عشق معنی می‌شود
حرکت: ۴۲ / خاک کردن آمریکا در خاک خود
سیاست: ۴۴ / ماجراجویی بیپوده جوانان آل سعود
بین‌الملل: ۴۶ / بازگشت ۲۰۰۳
دریچه: ۴۸ / امنیت در دنیای مجازی
داستان: ۵۰ / گرین کارت
شعر: ۵۲
بازار کتاب: ۵۳
باشگاه مهربانی: ۵۴
تفأل: ۵۶
انگلیسی: ۵۸

دری به باغ دانایی

گسترده شود، اما همچنان کتاب‌های چاپی و کاغذی برای همه‌ی ما حس خاصی دارد که ما را به دوران کودکی، به بوی کاغذ و مرکب، به کلاس‌های فشرده و شلوغ، به دوران تخته سیاه و گچ و به خیلی چیزهای دیگر می‌برد.

هنوز کتاب برای ما حاوی نوستالژی و دانستن و دانایی و توانایی است. توانایی که از دانستن ریشه می‌گیرد و دیگر مانند روزهای دبستان و راهنمایی در موضوع انشاهایی که علم را بهتر می‌دانستند یا ثروت، سوال آشناترین موضوع انشا دیگر هیچ موضوعیتی ندارد. قطعاً دانستن، گنج بی‌بدیل این روزهاست و در این شکی نیست. دانستنی که سهم عمده آن بر دوش کتاب و مروجان کتاب و ناشران کتاب و نویسندگان کتاب و خوانندگان کتاب است. بهار پر کتاب و پر مطالعه‌تان پر خنده و دانائی‌تان در سایه‌ی مطالعه و دانستن مستدام باد.

سردبیر

و دانشجویان انس بیشتری با کتاب داشته باشند. کتاب، کتابخوانی و سرانه مطالعه در هر کشوری یکی از معیارهای توسعه علمی و فرهنگی است که در نهایت منجر به پیشرفت و توسعه در حوزه‌های دیگر خواهد شد.

هر چند نوعی نگاه منفی و بدون اتکا به آمار درست و روشن در خصوص سرانه مطالعه در ایران وجود دارد، اما آمار تراکنش فروش در جریان نمایشگاه کتاب، آمار کتاب‌های منتشر شده چه از نظر عنوان و تیراژ در طول یکسال نشان می‌دهد که وضعیت، آن چنان که برخی رسانه‌ها نیز می‌نمایند نیست. گذر زمان و پیشرفت‌های تکنولوژیکی در زمینه رسانه‌های برخط و امکان مطالعه کتاب از طریق پی‌دی‌اف و ابزارهای الکترونیک مانند کامپیوتر و موبایل و ابزارهای دیگر هر چند باعث شده نوع دیگری از کتابخوانی در زمینه کتاب‌های دیجیتال

اردیبهشت را به واسطه چند رویداد شاید بتوان ماه کتاب و کتابخوانی دانست. ماهی که عاشقان و دل‌بستگان به کتاب در تمام طول سال چشم انتظارش بوده‌اند و به نوعی شکفتن شکوفه‌های کتاب و بهار کتاب به شمار می‌آید. مهمترین رویداد این ماه، برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در میانه این ماه است که تمام مشتاقان به کتاب را نه تنها از گوشه و کنار کشورمان که گاه از کشورهای دیگر به تهران می‌کشاند. رویدادی با حضور صدها ناشر، عرضه صدها هزار عنوان کتاب و حضور و مراجعه چند میلیون بازدیدکننده که باعث شده نمایشگاه کتاب تهران تبدیل به یکی از پر بازدیدترین نمایشگاه‌های کتاب دنیا شود.

روز معلم، نزدیک شدن به ایام امتحانات پایان سال مدارس و همچنین در پیش بودن انواع کنکورهای سراسری هم باعث شده تا دانش‌آموزان

الکوهای آسمانی

طوق ارادت توبه کردن نخواهیم
هر چند پیش منزلت تو بیادیم

الکوهای آسمانی

بلوچستان و چه در کوههای مرتفع آذربایجان، چه در روزهای گرم خوزستان و چه در سرمای سخت کردستان در مدرسی با کمترین امکانات، استعدادهایی را به این کشور هدیه داده‌اند که هر کدام پس از سالها تحصیل در مقاطع مختلف تبدیل به دانشمندان، مهندسان، پزشکان و افرادی خواهند شد که به ملت و مملکت خود خدمت کرده و برخی دیگر نیز پا جای پای اساتید خود گذاشته تا این چرخه‌ی تعلیم و تعلم به چرخه‌ای همیشگی و مبارک تبدیل شود.

این الگوها، معلمان همواره بشر و کودکان و جوانان این مرز و بوم بوده و هستند که مراجعه به سیره زندگی آنها و آثار به جا مانده از ایشان نشان می‌دهد که معلمی وجهه بارز این بزرگان بوده. معلمانی برای همیشه تاریخ بشر.

دشمن بر عدل و عدالت و دانش و جایگاه امام علی (ع) معترف باشند.

نکته سوم اما شهادت علامه شهید مرتضی مطهری است. بزرگ استادی که پس از سه دهه همچنان فقدان او احساس می‌شود و در عین حال انبوه آثار و سخنرانی‌های به جا مانده از استاد، خود منابعی درسی و معرفتی گرانبهایی برای جویندگان علم و دانش و معرفت به شمار می‌آید.

سالروزی که به احترام یک عمر معلمی استاد مطهری به نام روز معلم نامگذاری شده تا قدردان میلیون‌ها معلمی باشیم که وظیفه‌ی آموزش و پرورش کودکان، نوجوانان و جوانان کشورمان را به عهده دارند.

معلم‌هایی که چه در دورترین نقطه سیستان و

اردیبهشت امسال یادآور سه مناسبت بزرگ است. ابتدا مبعث پیامبر اعظم اسلام (ص) که چراغ راه همیشه بشریت خواهد بود و با توجه به اتفاقات چند سال اخیر به خصوص تلاش غربی‌ها برای بی احترامی به این چهره منور و تابناک بشریت و هراساندن دنیای غرب از کسی که با وجود همه‌ی این خاک‌هایی که به چهره خورشید پاشیده می‌شود، همیشه گوهر و چراغ راه بشر در تاریخ و روشن دنیا خواهد بود.

می‌لاد امیرالمومنین (ع) اتفاق فرخنده دیگر اردیبهشت است که در بهاری تازه موجب مسرت و شادمانی بزرگترین کشور شیعی جهان است که افتخار تابعیت و همدلی با بزرگ مردی را دارد که سیره عملی زندگی او، رفتار و آداب او و نوشتار باقی مانده یعنی نهج البلاغه موجب شده تا دوست و

توکل به خدا، اعتقاد به ارزش‌ها، رضایت از زندگی، امید به آینده، هدفمندی در زندگی، باور خوشبختی خویش، برنامه‌ریزی و نظم در زندگی، راحت بودن در زندگی، صداقت و راستی و فعالیت و اشتغال با یافتن مصادیق عوامل فوق در جبهه‌ها، دلیل شادی رزمندگان رمزگشایی شده و واقعیاتی آشکار می‌شود که می‌تواند سرلوحه شروع یک نهضت نشاط‌آفرین در جامعه باشد

گنجینه‌های دفاع مقدس

هشت سال حماسه

نشاط و لبخند

○ فتح الله نادعلی

حضور در جبهه‌های حق علیه باطل، یعنی شروع یک زندگی زیبا با تمام ابعادش. در آن‌جا تمام واژگان مندرج در صفحات یک حیات واقعی به چشم می‌خورد و حالات همسو با فطرت انسان زمینی هم‌چون عشق، اشک، قهر، آشتی، خنده، بازی و ... در دایره ادبیات حاکم در میدان، به خوبی ترسیم می‌شود. صفات اخلاقی نیکو پر و بال می‌گرفت و اوصاف ناپسند اصلاح می‌شد. آن‌جا بیشتر از هر مکان دیگر، احساس امنیت در زندگی و شور و شادی در رفتارها هویدا بود. با همه سختی‌های یک جنگ هشت ساله، رزمندگان ما در صفحات خاطرات‌شان، آن‌چه پیش‌تر از همه چیز مرور می‌کنند؛ خنده‌ها و شادی‌های زیبای آن دوران است. شادی، عنصر غالب تاریخ حماسه ماست و این همان واقعیتی است که به آن پرداخته نشده و عوامل مؤثر در ایجاد آن بازشناسی نشده است؛ لذا این پرده شاخص میدان‌های نبرد در جامعه دینی ما مهجور و مغفول مانده است. متأسفانه در اندک رخدادهای هنری که در آن بنای انتقال این واقعیت جنگ وجود داشته، افراط و تفریط و بدسلیقگی باعث تأثیر غیر واقعی در مخاطب شده است. در بعضی مواقع فضای شاد جبهه، همراه با لهو و لعب و اخلاقیات افسارگسیخته به نمایش درآمده و در جای دیگر از رزمندگان و فرماندهان ما چهره‌هایی عبوس و گرفته ترسیم شده و در برخی موارد آنها را موجوداتی آسمانی و قدیس معرفی کرده‌اند که هرگز با عالم مادی و زندگی در این دنیا ارتباطی نداشتند!

ارزش‌هاست. در میدان نبرد هشت ساله، اعتقاد به ارزش‌ها و به خصوص وعده‌ی خداوند در تضمین آینده‌ی مجاهدان موج می‌زد. این اعتقادات راسخ، ضمن ایجاد شادمانی در رزمندگان، فضای شاد و فرح‌بخش را در فضای اردوگاه حق ایجاد می‌کرد. ۳. یکی از عوامل شادمانه زیستن، رضایت از زندگی است. یعنی از هرچه برای زندگی‌مان مقرر شده، رضایت داشته باشیم. رزمندگان بر این باور بودند که تلخی و شیرینی‌های زندگی چون از جانب خداوند است؛ پس زیبا و دل‌پذیر است. آنها آنچه را جانان پسندیده بود؛ می‌پسندیدند و به همین خاطر اوج رضایت از زندگی‌شان در جبهه حاصل بود و همه‌ی اتفاقات روزانه را در راستای ارتقای رضایت‌شان از گذران عمر در مناطق عملیاتی می‌دانستند و لحظات زندگی در جبهه‌ها را با هیچ چیز معامله نمی‌کردند. آنها هنوز هم در حسرت آن سال‌های زیبای زندگی‌اند و گذر چند ده سال از آن دوران، خاطرات حیات جهادی‌شان را کم‌رنگ نکرده است.

۴. داشتن امید به زندگی و تصویر زیبا از آینده، هم‌سنگ ایمان است و نامیدی همسان کفر. امید به آینده شادی‌آفرین است و لحظات زندگی را توأم با سرور می‌کند. بیشترین امید به زندگی و عالی‌ترین تصورات از آینده، در رزمندگان اسلام مشاهده می‌شد. آنها باور داشتند که در حال انجام وظیفه الهی‌اند و نتیجه هر چه بود، برای‌شان زیبا بود. پیروزی یا شهادت، زیباترین واژه‌هایی بودند که بهترین امیدها و آرزوها را ترسیم می‌کردند و کسب رضایت خداوند، قشنگ‌ترین تصویر از آینده بود که خوبان حاضر در میدان رزم، برای رسیدن به آن آینده زیبا، سر از پا نشناخته، گام برمی‌داشتند و با لبی خندان، زیباترین لبخندها را بر لب سایرین می‌نشانند.

جامعه اسلامی، جامعه‌ای با نشاط، شاد و امیدوار

خویش، برنامه‌ریزی و نظم در زندگی، راحت بودن در زندگی، صداقت و راستی و فعالیت و اشتغال با یافتن مصادیق عوامل فوق در جبهه‌ها، دلیل شادی رزمندگان رمزگشایی شده و واقعیاتی آشکار می‌شود که می‌تواند سرلوحه شروع یک نهضت نشاط‌آفرین در جامعه باشد.

اکنون با بررسی عوامل یاد شده به بازشناسی مؤلفه‌های شادی‌بخش و چرایی حاکمیت لبخند در جبهه‌های حق علیه باطل خواهیم پرداخت:

۱. زیربنای یک زندگی شادمانه توکل به خداوند است. رزمندگان در دوران دفاع‌مقدس در اوج توکل، پیوندی عمیق از خاک تا افلاک ایجاد کرده و با توکل به ذات پاک احدیت، قطره خویش را به اقیانوس لایزال حیات، علم و قدرت متصل کرده. واژه ترس از دشمن را از یاد برده و به دلیل انجام تکلیف در هر حال خود را پیروز می‌دانستند و لذا عکس‌العامل یافتن آن پیروزی، چیزی جز شادی نبود.

۲. یکی از دلایل افسردگی، احساس پوچی در زندگی است و سر منشأ آن بی‌اعتقادی به

در این نوشتار سعی شده مباحثی پیرامون علل وجود فضای شادی‌آفرین در جبهه‌های حق و هم‌چنین چرایی نیاز جامعه فعلی به آن فضا و چگونگی تحقق آن فرهنگ شاد مطرح شود. امید است صاحب‌نظران و پژوهشگران با کنکاش بیشتر، بهتر و کامل‌تر راه سیراب‌شدن همه نسل‌ها را از آن چشمه زلال، جوشان و فرح‌بخش هموارتر نمایند. مسلماً در بیان دلایل شادی در آن دوران بی‌مثال، اهداف مختلفی قابل تصور است؛ از جمله:

۱. رسوخ آن مؤلفه‌های شادی‌آفرین در ادبیات حاکم بر جامعه، در راستای اثبات توانمندی فرهنگ اسلامی و نظام مردم سالار دینی، در ایجاد یک جامعه امیدوار و بانشاط.

۲. ترغیب مخاطبین به حضور گسترده در میدان‌های دفاع مشابه.

به صورت کلی برخی عوامل اصلی و عناصر تأثیرگذار در خلق شادی و فرح در زندگی انسان‌ها اشاره می‌شود:

توکل به خدا، اعتقاد به ارزش‌ها، رضایت از زندگی، امید به آینده، هدفمندی در زندگی، باور خوشبختی

زندگی در فضای رضایت‌مندی از عمر را نصیب‌شان کرده بود. مردم آنها را عزیز می‌داشتند، خانواده‌های‌شان به آنها افتخار می‌کردند، خداوند از ایشان راضی بود و آنها نیز از خدای خویش راضی بودند، خود را در صراط مستقیم یافته بودند و خوشبختی دنیا و آخرت را نتیجه حضور در صف مجاهدان می‌دانستند پس دلیلی برای نگرانی نداشتند؛ شاد می‌زیستند و شادمانی را بین خود تقسیم می‌کردند.

۷. سال‌های جنگ را می‌توان دوران داشتن برنامه و نظم در زندگی رزمندگان دانست. بخشی از این برنامه‌ریزی، زاینده روحیات شخصی افراد بود و لسی بخش‌اعظم و تعیین‌کننده آن، اجباری و از خصوصیات محیط‌های آموزشی و نظامی بود. وجود برنامه‌ریزی در زندگی و نظم در فعالیت‌های فردی و اجتماعی از مؤلفه‌های اثرگذار در بروز شادکامی و نشاط در زندگی است. این عامل مهم به همراه سایر عوامل، از رزمندگان اسلام، انسان‌هایی شاد و باشور و نشاط می‌ساخت و آهنگ نشاط در میدان‌های نبرد همیشه در حال شنیدن بود.

۸. می‌گویند یکی از مؤلفه‌های شادی‌آفرین، انجام زندگی راحت با حداقل امکانات است. اگر کسی هنر ساختن زندگی راحت را با کم‌ترین تجهیزات داشت توانسته است با احیای آرامش در زندگی، شادی را ایجاد و به دیگران منتقل کند. یقیناً اوج راحت زندگی کردن در جبهه‌های حق علیه باطل مشاهده می‌شد و تراوش این راحتی، سیمای بنیادین و لب خندان رزمندگان بود. «چغفیه» زیباترین نهاد راحت زندگی کردن با کاربری‌های متفاوت، نقش‌های زیبا در زندگی ساده و راحت رزمندگان داشت. لباس خاکی باعث شده بود که در نشستن و برخاستن‌ها بیشتر با زمین آشنا باشند. سنگرها و چادرها، آهنگ آرامش و بهره‌مندی از یک زندگی راحت را دو چندان می‌کرد و این انس با ساده‌ترین ابزار زندگی، شادی‌آفرین بود.

۹. صداقت از عناصر اصلی پیروزی در تمام مراحل زندگی است و بازتاب آن در انسان‌ها، بروز شادی و تبسم است. «راستی و راستگویی» فرهنگ حاکم جبهه‌های نور علیه ظلمت و طبیعتاً شادکامی و فرح‌بخشی نیز فرهنگ غالب در ارتباطات رزمندگان اسلام بود. ثمرهٔ دروغ، شکست در مقاطع مختلف زندگی است و نتیجه آن، یأس و ناامیدی است و بازتاب آن در انسان‌ها، بروز ناهنجاری‌های روحی و روانی است. آن‌جا که صداقت حاکم نیست، شادی‌ها ساختگی و ظاهری است و قابل تعمیم در جامعه نیست. در حماسه هشت ساله این دیار، هر جا گذر می‌کردی، صداقت و راستی را از عمق جان نمایان

است. وجود عناصر مختلف باعث حاکمیت نشاط و شادی در جامعه خواهد شد. آنچه مسلم است در مسیر تعالی فرد و جامعه، چالش‌ها و موانع مختلفی وجود دارد که بعضاً بسیار سخت و نگران‌کننده است. اما انسان معتقد و امیدوار به آینده‌ای درخشان، می‌تواند با توکل بر ذات احدیت و برنامه‌ریزی جامع‌الاطراف، هم بر مشکلات فائق آید و هم نشاط و شادی را در زندگی خود، خانواده و جامعه خویش حاکم نماید. مسلمان شادی و نشاط زاینده اتفاقات سنجیده شده و همراه با برنامه در فرد و جامعه است. در راستای تحقق این امر می‌توان به الگوهای موفق در طول تاریخ توجه نمود و از آنها پند و عبرت گرفت. بهترین دوره‌ی تاریخی برای الگو قرار گرفتن از سوی جامعه و متولیان کشور، همان هشت سال حماسه و ایثار است که چون برگ زرینی در تاریخ ایران اسلامی می‌درخشد و بهترین الگوهای فردی، فرزندان این مرز و بوم هستند که هشت سال زندگی برتر را آفریندند و سر مشقی شدند برای همه‌ی کسانی که به دنبال زندگی برترند.

۵. داشتن هدف و آرزوهای شفاف و قابل تحقق، ضمن تضمین موفقیت، باعث شادکامی انسان می‌شود. در هشت سال حماسه و ایثار، فرزندان جهادی این ملت، هدفی واحد و ارزشمند برای خویش ترسیم کرده بودند؛ «انجام وظیفه الهی و جلب رضایت خداوند» و این همان کلید اسرارآمیز صندوقچه نشاط روحانی در گنج بی‌بدیل دفاع مقدس بود. کلیدی که از اصحاب سیدالشهدا(ع) به امانت به ایشان رسیده بود و در جهاد فی سبیل‌الله ما، صدها شب همانند شب عاشورا رقم خورد. ۶. انسان‌ها اگر باور کنند که خوشبخت هستند؛ شادمان زندگی خواهند کرد. رزمندگان اسلام خود را خوشبخت‌ترین انسان‌های روی زمین می‌دانستند زیرا خداوند باب جهاد را برای‌شان گشوده بود و

می‌یافتی و لذا از درون خلق صادق، شادمانی صادقانه تراوش می‌کرد و همه از روحیات شاد یکدیگر سیراب می‌شدند.

۱۰. کار، فعالیت و تلاش با برنامه و همراه با انگیزه، خستگی تن را به همراه دارد، اما باعث نشاط درون خواهد شد. کار، شوق‌آفرین و بی‌کاری، ملال‌آور است. اشتغال به جز کمک به گردش چرخ اقتصاد و معیشت، باعث شور و نشاط در جامعه خواهد شد و یکی از اساسی‌ترین پایه‌های تثبیت ساختارهای اجتماعی است. حاکمیت فرهنگ شادی‌آفرین در جامعه باعث امید و عشق به زندگی در افراد است. هیچ رزمنده‌ای در جبهه احساس بی‌کاری نمی‌کرد و برنامه‌های هر یگان، حکایت از اشتغال رزمندگان در طول یک روز کاری داشت. لذا دلیلی برای نگرانی وجود نداشت و این احساس رضایت، نشاط درونی و شادمانی برونی را می‌آفرید.

گرچه با بررسی‌های خاص می‌توان به علل دیگر به جز مؤلفه‌های ده‌گانه فوق دست یافت، اما این‌ها را می‌توان از عناصر اصلی ایجاد شادکامی در جبهه‌های حق علیه باطل برشمرد.

حماسه هشت ساله ما چشمه‌جوشانی است که می‌تواند پاسخگوی نیازمندی‌های جامعه کنونی و نسل آتی در این باره باشد. در کوره دفاع مقدس این سرزمین، تمام صفات نیک یک جامعه دینی، آبدیده شد و به همین جهت می‌توان تمام اوصاف کمال یک جامعه مترقی را در آن جست‌وجو کرد. مسلماً انتقال نسخه اصلی و واقعی کتاب دفاع مقدس توسط روایان و دستگاه‌های ترویجی می‌تواند مسئولین و مردم را در راستای نهادینه کردن یک فرهنگ متعالی در جامعه موفق کند. فرهنگی که ضمن تشویق و ترغیب همگان به رشد و توسعه همه‌جانبه، لبخند شادی را در زندگی نمایان می‌سازد و نور امید را در دل‌های مشتاق می‌تاباند. نظام اسلامی ما با ایجاد و گسترش این فرهنگ در جامعه، مسیر پیشرفت را هموارتر خواهد یافت و قله‌های علم و فناوری نیز دست‌یافتنی‌تر خواهد شد.

دانستنی‌های قبل از ازدواج

○ لیلا نادعلیپور

ازدواج به سبک امروز با تجارب دیروز

بنا به تغییرات اجتماعی و فرهنگی و هر تغییر دیگری که در گذر زمان به وجود می‌آید، نقش و کارکرد زوجین در زندگی هم دچار تغییر می‌شود. اینکه زمانی کار کردن زنان عرف نبود و اکنون تبدیل به عرفی حداقل پذیرفته شده در برخی نقاط کشور شده، نشان از این دارد که بسیاری از موارد پذیرفته شده یا نشده ممکن است در گذر زمان دچار تغییر شوند. مواردی که به عنوان بایدها و نبایدهای زندگی شناخته می‌شوند که لازم است زوج‌های جوان به آن توجه کنند.

انتظارات نابجا

از هر دختر و پسری که بپرسید از همسر آینده و ایده‌آلش چه انتظاری دارد؟ می‌گوید همسری می‌خواهم که تمام علایق و احساساتم را درک کند، من را همان‌طور که هستم دوست داشته باشد، به پیشرفتم در زمینه مورد علاقه‌ام کمک کند، به تمام حقوقم احترام بگذارد و...

نسل حاضر طوری پرورش یافته که برای انتخاب همسر، اصول و معیارهای معقول پیشین را کنار گذاشته و در عوض الزاماتی با شرایطی بسیار سنگین‌تر را برای خود جایگزین کرده است؛ معیارهای پیدا کردن یک همسر عالی و بی‌نقص!

این آرمان‌گرایی ما را به سوی این پرسش سوق می‌دهد که آیا اگر بخواهم فلان شخص را به همسری برگزینم، تمام این ویژگی‌ها را دارد؟ آیا کنار او به اندازه کافی خوشبخت خواهم بود؟ آیا ممکن است فرد

دیگری باشد که از این مورد کنونی برایم بهتر باشد؟ و متأسفانه در بیشتر موارد، پاسخی که به خود می‌دهیم، مثبت است! و در نتیجه قربانی انتظارات بیجای خود می‌شویم و از ازدواج می‌گریزیم. همین سخت‌گیری‌ها برخی جاها موجب می‌شود که فرصت‌ها متوسط و معقول نیز به خاطر نوعی کمال‌گرایی از دست بروند.

شناخت انتظارات بی جا

انتظارات و رویاهای زیبا به همراه خود ناکامی می‌آورند. در بسیاری از موارد زوج‌ها تصورات و انتظارات نابجایی درباره ازدواج، همسر آینده و خوشبختی دارند که شادکامی آن‌ها را در خطر می‌اندازد.

باید انتظارات و توقعات خودتان در مورد ازدواج را آشکار کنید. آنها را شفاف برای خودتان مشخص کنید یا بنویسید و بعد بررسی کنید که چقدر منطقی یا چقدر غیرواقعی هستند. در اعتقادات و انتظارات بیشتر ما، مجموعه‌ای از اعتقادات شوکه‌کننده، گاهی مسخره و خنده دار و معمولاً آسیب‌رسان وجود دارد که می‌تواند باعث وقفه در ازدواج شده یا ازدواج را با شکست مواجه کند.

از همان ابتدا لازم است که تعریفتان را از خوشبختی بیان کنید. از تعاریف کلی بپرهیزید. نگوید خوشبختی یعنی یک حس خوب. یا خوشبختی یعنی موفقیت و رضایت. این‌ها تعابیر کلی هستند که شما را به جایی نمی‌رسانند. مشخص کنید که حس خوب یا رضایت دقیقاً چیست و شما برای رسیدن به این

احساس به چه چیزی نیاز دارید. با این شفاف‌سازی می‌توانید بفهمید چه انتظاری از زندگی دارید و چطور می‌توانید به آن برسید.

یکی از تصورات غیر واقع‌بینانه در مورد ازدواج تجربه شادکامی و چیزی است که از آن با عنوان خوشبختی نام می‌برند. انتظار نداشته باشید ازدواج به تنهایی همه ناکامی‌های شما را بگیرد و خوشبختتان کند. برای خوشبخت شدن، باید قبل از ازدواج خوشبختی را بشناسید و خود را خوشبخت کرده باشید.

ازدواج به همراه خود تأثیرات روانشناختی بسیاری دارد اما در بعضی از موارد تقسیم دوره زندگی به قبل و بعد از ازدواج به اندازه انتظارات ما متفاوت نیست. انتظارات عاشقانه و توقع شگفت‌انگیز از ازدواج داشتن می‌تواند واقع بینانی ما را به خطر بیناندازد. برای همین هم بسیاری از ازدواج‌ها با شکست روبرو می‌شوند.

اگر چه ازدواج برای شلختگی، بیکاری و بی‌مسئولیتی محرک خوبی محسوب می‌شود اما الزامات شرایط کاملی برای تغییر ایجاد نمی‌کند.

از طرف دیگر، بسیاری از افراد تصورات تحریف شده‌ای نسبت به جنس مقابل دارند که می‌تواند شادکامی آنها را تحت تأثیر قرار دهد. آنها فکر می‌کنند مردها و زن‌ها شبیه اسطوره‌ها هستند. در نهایت قدرت، نهایت مهربانی، نهایت فداکاری و... همین می‌شود که وقتی وارد زندگی مشترک می‌شوند و نقص‌های طرف مقابل را می‌بینند، احساس شکست به آنها دست می‌دهد.

در هر مرحله از زندگی ممکن است انتظارات جدیدی به وجود آید. اگر الان مهارت لازم برای کشف انتظاراتتان را به دست آورید، به شما کمک می‌کند کشف کنید در هر مرحله از زندگی واقعاً چه در ذهنتان می‌گذرد. چه توقعی از همسرتان دارید و چطور باید این توقع را پر و بال بدهید یا حذف کنید.

ازدواج اصولی

با این حساب، چطور ازدواج کنیم؟ مثل قدیمی‌ها به سبک و سیاق سنتی سر سفره عقد بنشینیم یا مثل امروزی‌ها همه سنگ‌ها را با همدیگر وا بکنیم و بعد، پای خواستگار را به خانه باز کنیم؟

قدیم‌ها پسر و دختری که شاید تا قبل از عقد یکدیگر را ندیده بودند، سال‌های سال کنار هم زندگی می‌کردند چون والدینشان با حساب و کتاب‌های عقلانی و توجه به ساختار خانواده‌ها به ازدواج فرزندشان رضایت می‌دادند.

البته امروز توصیه نمی‌شود مثل قدیم‌ها بچه‌ها به شیوه کاملاً سنتی ازدواج کنند، چون پراکندگی خانواده‌ها و فرهنگ‌ها نسبت به قبل خیلی زیاد شده اما حداقل از شیوه‌های امروزی هم استفاده نکنند که مدت‌ها از آشنایی‌شان می‌گذرد و قرار و مدارهایشان را برای ازدواج گذاشته‌اند و در نهایت سری هم به مشاور می‌زنند تا جواب مثبتی را هم از او بشنوند!

شیوه آشنایی درست و سالم این است که بعد از برگزاری مراسم خواستگاری ساده، دو طرف یکدیگر را در موقعیت‌های مختلفی که پیش می‌آید، محک بزنند. اگر دیدند شرایطشان به هم می‌خورد، مراحل جدی را انجام دهند و در غیر این صورت، آشنایی در همین مرحله متوقف شود و ادامه‌ای نداشته باشد.

مهارت‌های قبل از ازدواج

مقدمه‌های زیر سقف رفتن

ازدواج یکی از مهم‌ترین مقاطع زندگی افرادی است که تاهل را انتخاب می‌کنند و همین مرحله‌ی مهم زندگی آدمی نیازمند مقدماتی است که تضمین‌کننده یک زندگی با دوام و مستحکم است. پسران و دختران پیش از اندیشیدن به ازدواج باید مجهز به مهارت‌هایی شوند تا زندگی را عاشقانه‌تر و مستحکم‌تر پیش ببرند. عبدالحسین ترابیان، کارشناس و مشاور خانواده در زمینه یادگیری این مهارت‌ها نکاتی را مطرح می‌کند. این مهارت‌ها اگر چه در رده مهارت‌هایی است که افراد در همه مراحل زندگی به آن‌ها احتیاج دارند اما در ازدواج نقش پر رنگ‌تری خواهد داشت و دختر و پسرهای جوان باید پیش از دیگران به یادگیری این مهارت‌ها اهمیت بدهند.

خودشناسی

اولین و ضروری‌ترین مهارتی که دختر و پسرها قبل از ازدواج باید کسب کنند، مهارت خودشناسی است. هر فردی قبل از ازدواج باید تیپ شخصیتی، اخلاق‌ها و انتظارات خودش را از زندگی مشخص کرده باشد. خود آگاهی به معنای شناخت احساسات، اهداف و برنامه‌های زندگی، تفریحات و سرگرمی‌ها، توانایی‌ها، ضعف‌ها، ارزش‌ها، مسئولیت‌ها، فرهنگ و مذهب، علایق، آرزوها و استعدادهاست. خودآگاهی به این دلیل مهم است که هر دختر و پسر قبل از ازدواج باید بدانند چه هدفی دارد و بر همان اساس در زندگی برنامه ریزی کند. اگر فردی خودش را به میزان مورد نیاز نشناسد، در انتخاب شریک زندگی‌اش نمی‌تواند موفق عمل کند. به طور مثال، اگر پسر یا دختری برای خودش جایگاه مسائل مالی را در زندگی مشخص نکرده باشد، نمی‌داند که همسری می‌خواهد که مسائل مالی برایش از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است یا مسائل دیگری برای او اهمیت دارد؛ بنابراین رسیدن نسبی به خودشناسی در مرحله انتخاب شریک زندگی باعث می‌شود که فرد همسری انتخاب کند که با خودش تناسب و نقاط مشترک بیشتری داشته باشد.

تصمیم‌گیری

داشتن مهارت تصمیم‌گیری یکی دیگر از مهارت‌های مهم قبل از ازدواج است؛ چون انتخاب شریک زندگی،

صحبت‌های دیگران نهفته است. دختر و پسر باید با ویژگی‌های رفتاری جنس مقابل آشنا باشند تا واکنش‌های مناسب‌تری داشته باشند؛ به طور مثال، پسری که می‌داند، دخترها احتیاج به همسری دارند که به صحبت‌های‌شان گوش دهد از گفت و گو با همسرشان خسته نمی‌شوند و این موضوع را به بهترین شیوه ممکن مدیریت می‌کنند.

حل اختلاف

بروز اختلاف و تفاوت بین افراد، اتفاقی عادی و طبیعی است، اما مهم‌تر از آن، این است که افراد باید مهارت حل این اختلافات را داشته باشند و بتوانند اختلاف یا سوءتفاهمات خود یا دیگران را به گونه‌ای منطقی و مسالمت آمیز حل کنند. گوش دادن فعال به صحبت‌های همسر، سعی در درک و پذیرش احساسات او و استفاده از راهکارهای کاهش ناراحتی مانند شوخی و مزاح به موقع، عوض کردن موضوع بحث، قدم زدن، تفریح و ... می‌تواند در حل اختلاف موثر باشد و باید دختر و پسر آماده ازدواج در به کار بردن این روش‌ها توانمند باشند.

همدلی و همراهی

همدلی به معنی تایید رفتارهای فرد مقابل نیست بلکه فقط به این معنی است که همسرمان و شرایط اش را درک می‌کنیم. برای آن که همدلی به بهترین شکل انجام گیرد، باید بتوانید به احساسات و هیجانات همسرتان توجه کنید. از دید او به صحبت‌هایش خوب گوش دهید. در حالی که به صورتش نگاه می‌کنید، احساسات‌تان را به او انعکاس دهید و سعی کنید با احساس طرف مقابل‌تان همراه و هم‌رنگ شوید.

یکی از مهم‌ترین تصمیم‌های هر فردی است. تصمیم‌گیری و به دنبال آن داشتن اراده‌ای مصمم، به مهارت نیاز دارد. اگر فردی مهارت تصمیم‌گیری داشته باشد، تصمیم‌های خردمندانه‌تری خواهد گرفت و به طور طبیعی موفق‌تر خواهد بود. هر فردی برای تصمیم‌گیری خردمندانه باید ۳ گام بردارد. در گام اول، فرد باید به نظر خودش اهمیت بدهد و به یک جمع بندی اصولی برسد. به این گام، گام خودخواهانه هم گفته می‌شود. در گام دوم، فرد باید با عزت نفس بالا، نظر دیگران به خصوص پدر و مادرش را درباره تصمیمش بپرسد. در گام سوم هم، فرد باید با بررسی نظر خودش و دیگران به یک تصمیم درست و منطقی برسد و با اراده جدی، تصمیم‌هایش را عملی کند.

ابراز صمیمیت

توانایی ابراز محبت و صمیمی بودن که از نشانه‌های رشد و بلوغ عاطفی جوان است، باید قبل از ازدواج حاصل شده باشد و جوان آماده ازدواج، باید اهمیت این موضوع را بداند که یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های او برای زندگی موفق، رسیدن به رشد و توانمندی در زندگی است. چه بسا دختر و پسرهایی که از امکانات مالی و مادی فراوانی برخوردار هستند اما از آن جا که مهارت محبت کردن و عشق ورزیدن را نیاموخته‌اند، بعد از مدت کوتاهی چون قادر به تحمل طرف مقابل‌شان نیستند و نمی‌توانند پاسخگوی نیازهای عاطفی او باشند، به راحتی زندگی مشترک‌شان با مشکلی به نام طلاق عاطفی و حتی شکست منتهی می‌شود.

ارتباط موثر

بخشی از مهارت‌های ارتباطی در خوب گوش دادن، خوب حرف زدن و خوب تجزیه و تحلیل کردن

نقش همدلی در زندگی مشترک

دل‌های مشترک

که بدون توضیح دادن دلایل مان و بدون نشان دادن حسن نیتمان در درک کردن طرف مقابل، با یک دندگی روی نظرمون اصرار داریم نباید توقع همراهی داشته باشیم.

◀◀ جدی گرفتن همدلی

اگر همسر شما احساس می‌کند شما او را درک نمی‌کنید حتی اگر اشتباه می‌کند، باز هم یک دیوار بین شما وجود دارد. یک دیوار از انرژی‌های منفی. شما باید این توانایی را داشته باشید که بتوانید به او بفهمانید او را درک می‌کنید. اما این درک لزوماً به معنای پذیرش و تسلیم نیست. بلکه فقط تفهیم و تفاهم احساسات و هیجانات به یکدیگر است. اگر در بین همسران اختلافاتی وجود دارد این اختلافات باید متوجه مشکلات غیر عاطفی باشد.

همسر من نباید احساس کند مشکل به دست من حل می‌شود ولی من نمی‌خواهم این کار را بکنم. وقتی چنین تصویری وجود داشته باشد قطعاً دلخوری‌ها و احساسات ناخوشایند در زندگی رخنه می‌کنند. بلکه اگر مشکلی وجود دارد باید اینطور فهمیده شود که حل این مشکل به این دلیل و آن دلیل خارج از عهده‌ی ماست. یا اینکه تحمل این مشکلات برای رسیدن به پاداشی در آینده به نفع هر دوی ماست.

همدلی که نباشد هر چقدر هم برای هم هزینه کنیم باز هم احساس خوشایندی که باید در زندگی زوجین وجود داشته باشد به دست نخواهد آمد. همسران هر دو دوست دارند مورد توجه و محبت هم قرار گیرند. وقتی یکی از همسران احساس می‌کند با او مثل یک بچه یا مثل یک غریبه رفتار می‌شود آزرده خواهد شد. و از آنجایی که جنبه‌ی عاطفی تعاملات زن و شوهر بسیار زیاد است یک احساس معیوب، هر دو را آزار خواهد داد و کار خودش را خواهد کرد. بنابراین برای حل چنین مشکلاتی همه باید همدلی کردن با دیگران را یاد بگیریم و تمرین کنیم و مخصوصاً در مقابل همسرمان خودمان را ملزم به رعایت حس همدلی بدانیم.

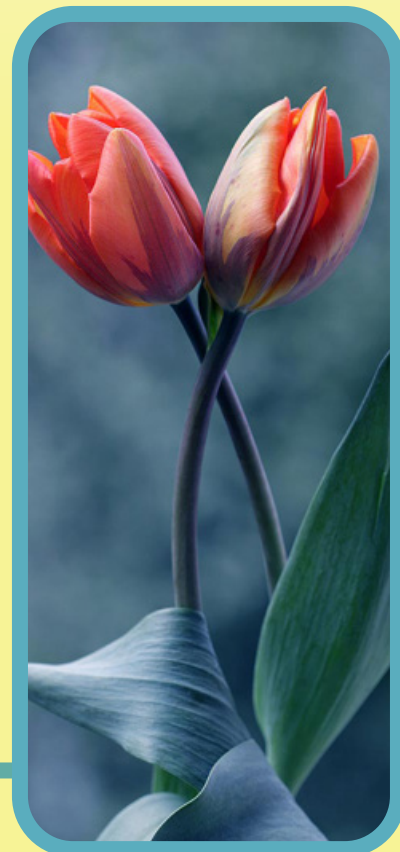
من حالش را، دلیل رفتارش را و... می‌دانم، درک می‌کنم، می‌فهمم، بی‌اعتنا، بی‌خبر و بی‌تفاوت نیستیم. حالا هر نوع واکنشی که داشته باشم چه مطلوب او باشد یا نه، یک مزیت مهم را دارد. اینکه از بسیاری از بحث‌های بیهوده و مقاومت‌ها و تلاش‌های بی‌هدف جلوگیری می‌کند. کسی که احساس همدلی طرف مقابل خود را درک می‌کند و احساساتش به دیگران متمرکز نمی‌کند یا برای جلب توجه تلاش نمی‌کند. اکنون نیمی از راه رفته به حساب می‌آید. در این صورت امکان به توافق رسیدن و حتی امکان حل مشکلات خیلی بیشتر می‌شود. با همدلی می‌توانیم احساس‌های منفی را به احساسات مثبت تبدیل کنیم در چنین شرایطی نادیده گرفتن مشکلات کار سختی نخواهد بود.

◀◀ یک مورد عینی

بی‌تا به خاطر شغل همسرش مجبور می‌شود در شهر دیگری دور از خانواده‌اش زندگی کند. این دوری و تنهایی، وقتی از نظر او یک مشکل جدی تلقی می‌شود که همسرش آن را نادیده می‌گیرد. بی‌تا می‌گوید صادق طوری رفتار می‌کرد که گویا هیچ اتفاقی نیفتاده. به من حق نمی‌داد که ناراحت باشم. ناراحتی من را بی‌جهت و بی‌معنی تلقی می‌کرد. این موضوع، ناراحتی‌ام را تبدیل به عصبانیت می‌کرد تا جایی که از ادامه‌ی زندگی دل‌سرد شدم.

صادق می‌گوید من همیشه می‌دانستم که حق با بی‌تا است اما فکر می‌کردم باید این موضوع را کوچک جلوه بدهم تا برایش بی‌اهمیت جلوه کند. در ضمن فکر می‌کردم تنها راه حل این مشکل تغییر شغل من است و این موضوع هم برایم امکان نداشت. اما بعداً که به خاطر بی‌تا تصمیم گرفتم تغییر شغل دهم بی‌تا خودش این موضوع را قبول نکرد. اما این حسن نیت من، راه را برای حل مشکلات ما باز کرد. من حالا زن‌ها را بهتر شناختم.

علی‌رغم تصور صادق، فقط زن‌ها اینطور نیستند هر کسی نیاز به همدلی دارد. بی‌تا با شغل صادق مشکل نداشت با اخلاق او مشکل داشت. مادامی

همدلی‌های همت

و سامان بده! گفت: «حرف این چیزها را زن مادر، دنیا هیچ ارزشی ندارد!»
گفتم: «آخر این کار درستی است که دایم زن و بچه‌ها را از این طرف به آن طرف می‌کشی؟»
گفت: «مادر جان! شما غصه مرا نخور، خانه من عقب ماشینم است.»
پرسیدم: «یعنی چه خانه‌ها عقب ماشینت است؟»
گفت: «جدی می‌گویم؛ اگر باور نمی‌کنی بیا ببین!»
همراهش رفتم. در عقب ماشین را باز کرد. وسایل مختصری را توی صندوق عقب ماشین چیده بود: سه تا کاسه، سه تابشقاب، سه تا قاشق، یک سفره پلاستیکی کوچک، دو قوطی شیرخشک برای بچه و یک سری خرده ریز دیگر. گفت: «این هم خانه. می‌بینی که خیلی هم راحت است.»
گفتم: «آخه این طوری که نمی‌شود.»
گفت: «دنیا را گذاشته‌ام برای دنیا دارها، خانه هم باشد برای خانه دارها!»

رفتم داخل حمام و مشغول شستن شدم. چند دقیقه بعد درحمام زده شد. باز کردم و حاجی را با یک لیوان آب پرتقال جلوی در دیدم. لبخندی زد و گفت: «شرمندم! حالا که قرار است لباس‌ها را بشوری، بگذار گلویت خشک نباشد!»
لیوان را گرفتم و گفتم: «حالا برو با خیال راحت بخواب!»
حاجی رفت. مقداری از لباس‌ها را که شسته بودم، گذاشتم بیرون حمام. وقتی شست و شوی بقیه لباس‌ها هم تمام شد و از حمام بیرون آمدم، دیدم حاجی دارد لباس‌های شسته شده را روی طناب پهن می‌کند.
حاجی خندید، گفت: «فعلاً این حرف‌ها را بگذار کنار که من امشب یواشکی آمده‌ام خانه. اگر فلانی بفهمد کلاه را می‌کنند!» و دستش را مثل چاقو روی گلویش کشید. بعد گفت: «بیا بنشین این‌جا، باهات حرف دارم.»
نشستم؛ گفت: «تو می‌دانی من الان چی دیدم؟»
گفتم: نه!
گفت: «من جدایی‌مان را دیدم!»
به شوخی گفتم: «تو داری مثل بچه‌های لوس حرف می‌زنی!»
گفت: «نه، تو تاریخ را نگاه کن! خدا هیچ وقت نخواسته عشاق، آن‌هایی که خیلی دل‌بسته هم هستند، باهم بمانند.»
دل ندادم به حرف‌هاش. ماجرا را به شوخی برگزار کردم. گفتم: «یعنی حالا ما لیلی و مجنونیم؟»
حاجی عصبانی شد، گفت: «من هر وقت آمدم یک حرف جدی بزنم، تو شوخی کردی! من امشب می‌خواهم با تو حرف بزنم. در این مدت زندگی مشترک‌مان یا خانه مادرت بوده‌ای، یا خانه پدری من. نمی‌خواهم بعد از من هم این طور سرگردانی بکشی. به برادرم می‌گویم خانه «شهرضا» را آماده کند، موکت کند که تو و بچه‌ها بعد از من پا روی زمین یخ نگذارید.»
من ناراحت شدم، گفتم: «تو به من گفتی دانشگاه را ول کن تا با هم برویم لبنان، حالا!»
حاجی انگار تازه فهمید دارد چقدر حرف رفتن می‌زند، گفت: «نه، این‌طورها هم که نیست، من دارم محکم کاری می‌کنم، همین!»
ماجرای وسایل شهید همت یک بار که آمده بود «شهرضا» گفتم: «بیا این‌جا یک خانه برایت بخریم و همین‌جا زندگی‌ات را سر

سرداران شهید به واسطه سال‌های نبرد و حماسه، ناگریز به حضورهای طولانی مدت در مناطق عملیاتی، پادگان‌ها، مقرها و مراکز فرماندهی بودند. همین شرایط باعث می‌شد که به خانواده آنها سختی‌های متعددی وارد شود و اگر همدلی، همراهی و درک متقابل بین آنها و همسر و فرزندان و خانواده‌هایشان نبود قطعاً زندگی با سختی فراوانی همراه می‌شد.

در این قسمت به مطالعه خاطراتی از شهید ابراهیم همت که توسط همسر ایشان مطرح شده می‌پردازیم. تا بیشتر با نقش این بزرگان در زندگی شخصی و خانوادگی و سبک زندگی آنها آشنا شویم.

اجازه نمی‌داد بروم خرید. می‌گفت: «زن نباید زیاد سختی بکشد!» ناراحت می‌شدم. اخم‌هام را که می‌دید می‌گفت: «فکر نکن که آوردت اسیری؛ هر جا که خواستی برو.»

می‌گفت: «اصلاً اگر نیروی توی مردم، من ازت راضی نیستم. اما چیزی که ازت می‌خواهم این است که فقط گوشت نخر، چیزهای سنگین نخر که خسته شوی. این‌ها را بگذار من انجام بدهم!»
می‌خواستم سفره بیندازم که حاجی دستم را گرفت. گفت: «وقتی من می‌آیم، تو باید استراحت کنی! من دوست دارم شما را بیشتر در آسایش و راحتی ببینم!»

گفتم: «من که بالاخره نفهمیدم باید چه جور آدمی باشم! یک روز می‌گفتی می‌خواهی زنت چریک باشد، حالا می‌گویی از جایم تکان نخورم!»
شروع کرد به انداختن و مرتب کردن سفره. سرش پایین بود. با صدایی که انگار دوست ندارد، کسی غیر از خودش بشنود، گفت: «تو بعد از من سختی‌های زیادی می‌کشی. پس بگذار لااقل این یکی دو روزی که در کنارت هستم، کمی کمکت کنم!»

بیشتر نیمه‌شب می‌آمد و سپیده صبح می‌رفت. همیشه، با وجودی که خستگی از سر و رویش می‌بارید، سعی می‌کرد در کارهای عقب افتاده خانه کمکم کند. یک شب خیلی دیر به خانه آمد. داشتم خودم را آماده می‌کردم برای شستن لباس‌ها که گفت: «اجازه بده من این کار را بکنم!»
قبول نکردم. هر چه اصرار کرد، کوتاه نیامدم. گفتم: «خسته‌ای تو؛ برو استراحت کن!»

خداوند متعال، با تأکید بر اینکه نظام هستی بر اساس صلاح آفریده شده است، در چندین مورد، از ایجاد فساد در این نظام نهی می‌کند. خداوند می‌فرماید: «در روی زمین فتنه و فساد نکنید»

نقش معلمان در آموزش حفظ محیط زیست به دانش آموزان

مشق فردای سبز

مریم آدینه

اگر به محیط اطراف خود و به خصوص محیط زیست بنگریم، بسیاری از چالش‌ها و بحران‌ها همچون انقراض گونه‌های جانوری و گیاهی، بحران آب، بحران زباله و ... همه ریشه در عدم آگاهی و فرهنگ سازی نسلی است که نادانسته به آیندگان صدمه وارد می‌کنند. اینجاست که نقش پررنگ آموزش و پرورش مطرح می‌شود. و همه متفق القولند که باید در بستری درست منابع انسانی را آموزش، رشد و پرورش داد. در حفظ محیط زیست راه‌های زیادی ارائه شده است اما باز نقش آموزش و پرورش و به طور خاص معلمان پررنگ‌تر است چرا که این معلمان و مربیان هستند که در ذهن بکر و دست نخورده کودکان، اندیشه‌های غنی می‌کارند و افق دید؛ آن‌ها را گسترده می‌کنند. این یعنی یک قدرت و سرمایه بزرگ که آموزش و پرورش ما در اختیار دارد. اگر مسائل و مباحث مربوط به محیط زیست در باورها و اعتقادات کودکان و نوجوانان نهادینه شود بسیاری از مسائل و مصائب زیست محیطی به خودی خود حل می‌شوند.

«» محیط زیست در اسلام

بعد از انقلاب صنعتی در اروپا و رشد روز افزون صنعت، محیط زیست و منابع طبیعی در معرض خطر جدی قرار گرفتند. منابعی که فقط متعلق به ما نیستند و به آیندگان نیز تعلق دارند. بنابراین حفظ این امانت بر ما واجب است. و اینگونه بحث حراست و حفاظت از محیط زیست وارد ادبیات اهل خرد و سپس جامعه شد. اما پیش از تمام این حرف و حدیث‌ها، دین اسلام که دین زندگی نام دارد برنامه‌های خود را در این خصوص ارائه داده:

مشکلات روی زمین ناشی از اعمال انسان‌های فاسد می‌داند.

ه) خداوند، انسان را جانشین و امانت دار خود، معرفی و اسباب خلافت را با تعلیم اسمای حسنی خود، برایش فراهم کرده است. در ضمن، از او خواسته است به آبادی امانتی که به او سپرده شده است، بپردازد و آن را از هرگونه گزند و تباهی بازدارد.

و) دین اسلام، دین پاکیزگی است. در این شریعت انسان‌ساز؛ پاکیزگی، دستور همگانی برای مردم تلقی شده و بهشت را نیز که مظهر پاکیزگی است، مختص پاکیزگان دانسته است. رسول گرامی اسلام می‌فرماید:

خداوند، پاک است و پاکی را دوست دارد. پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد. کریم است و بخشش را دوست دارد. پس زندگی خود را پاکیزه سازید.

ز) در آموزه‌های دینی، مسلمانان به درخت کاری و ایجاد فضای سبز و ایجاد و پاک سازی آب روان تشویق شده‌اند.

بر اساس روایتی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، سه چیز سبب روشنی چشم دانسته شده است: «نگاه به فضای سبز، آب جاری و روی نیکو». در جای دیگر آمده است: «هرگاه نهالی در دست شماست و قیامت برپا می‌شود، در آن فرصت کوتاه، آن نهال را بکارید.» در روایتی دیگر، کاشتن درخت و جاری کردن قنات در ردیف تعلیم دانش و ساختن مسجد شمرده شده است.

ح) امام صادق(ع) می‌فرماید:

زندگی بدون داشتن سه چیز، بر انسان گوارا نیست: هوای تمیز، آب فراوان و گوارا و زمین حاصل خیز

«الف) تعالیم اسلامی، طبیعت را از آیات الهی معرفی می‌کند که تفکر و تعقل درباره عناصر و ارتباط آنها با یکدیگر، انسان را به شناخت بهتر عالم وجود و در نهایت، به شناخت خالق هستی و وحدانیت او رهنمون می‌کند. علاوه بر قرآن کریم، روایات رسیده از معصومان(ع) نیز به این موضوع اشاره می‌کنند که یکی از معروف‌ترین آنها، کتاب توحید مَفْضَل امام صادق(ع) است.

ب) خداوند متعال که خود، مظهر زیبایی است، سراسر گیتی را به زیبایی می‌سازد و برای آفرینش انسان در جایگاه اشرف مخلوقات و زیباترین زیباها، به خود تبریک می‌گوید.

ج) خداوند آنچه را در طبیعت برای بهره برداری انسان قرار داد، طیبیات دانسته و چنین نعمتی را مایه کرامت انسان معرفی کرده است.

د) خداوند متعال، با تأکید بر اینکه نظام هستی بر اساس صلاح آفریده شده است، در چندین مورد، از ایجاد فساد در این نظام نهی می‌کند. خداوند می‌فرماید: «در روی زمین فتنه و فساد نکنید.» طبیعی است استفاده نابخردانه از منابع طبیعت و زیاده‌روی در بهره برداری از آن، از موارد فساد در روی زمین است. قرآن کریم، کسانی را که به تخریب مظاهر زیبای خداوند دست می‌زنند و نظام باشکوه آفرینش را از بین می‌برند، نکوهش می‌کند و نارسایی‌ها و

مدرن، طبیعت و زیبایی‌های آن است. بسیاری از روان‌پزشکان نیز بر این نکته تأکید کرده‌اند که ارتباط انسان با طبیعت، ثمرات مفیدی در پی خواهد داشت و در صورت قطع چنین ارتباطی، انواع بیماری‌های روان پریشانه، زندگی فردی و جمعی آنان را تهدید خواهد کرد. شاید بالا رفتن میزان آمار و ارقام افسردگی در شهرهای بزرگ، دلیل عمده‌ای در بیان چنین اتفاقات ناخوشایندی باشد.

توسعه پایدار

توسعه پایدار نخستین بار با رویکرد محیط زیست و توسعه در نشست کمیسیون جهانی سازمان ملل متحد (WCED) و در گزارش «آینده مشترک ما» پیشنهاد شد. این اصطلاح به عنوان «توسعه‌ای که نیازهای کنونی را به گونه‌ای پاسخ دهد که توانایی نسل‌های آینده را برای رفع نیازهای خود به خطر نیاندازد»، تعریف شد. در زمان تهیه این گزارش هرلم برانت لند، ریاست این کمیسیون را به عهده داشت و کمیسیون بعدها به نام کمیسیون برانت لند و این گزارش به گزارش برانت لند معروف شد. کمیسیون برای نشست بین‌المللی که در آن طرح‌های مشخص و اهداف تعیین شده‌ای را به‌دنبال داشته باشد، دعوت به عمل آورد. این جلسه در سال ۱۹۹۲ و در شهر ریودوژانیرو برزیل برگزار شد. نتیجه نشست ریو طرح جامع عمل، شناخته شده به عنوان «دستور کار ۲۱» بود که مستلزم اقداماتی جهانی، ملی و محلی برای ایجاد حیات پایدارتر در کره زمین در آینده بود. عدد ۲۱ در این دستور کار اشاره به قرن بیست و یکم داشت و به ۴۰ فصل در ۴ بخش دسته‌بندی شده است. در این دستور کار، دامنه تعریف توسعه پایدار علاوه بر محیط زیست، جنبه‌های اجتماعی و اقتصادی را نیز در بر گرفت:

بخش اول ابعاد اقتصادی - اجتماعی توسعه شامل: همکاری بین‌المللی برای سرعت بخشیدن به توسعه پایدار و سیاست‌های مرتبط داخلی در کشورهای در حال توسعه، مبارزه با فقر، تغییر الگوی مصرف، پویایی جمعیت و پایداری، محافظت و ارتقاء سلامت انسان، ترویج توسعه استقرار انسانی پایدار، ادغام محیط زیست و توسعه در تصمیم‌گیری. بخش دوم حفاظت و مدیریت منابع برای توسعه شامل: حفاظت جوی، رویکرد یک‌پارچه به برنامه‌ریزی و مدیریت منابع زمین، مبارزه با جنگل‌زدایی، مبارزه با بیابان‌زایی و خشک‌سالی، توسعه کوه پایدار، ترویج کشاورزی پایدار و توسعه روستایی، حفاظت از تنوع زیستی، مدیریت فناوری زیستی سازگار با محیط زیست، حفاظت از اقیانوس‌ها، دریاها و مناطق ساحلی، حفاظت از کیفیت و تأمین منابع آب شیرین، مدیریت

بگیریم. در واقع محیط زیست یعنی هر آنچه در زمین وجود دارد و برای زندگی به آن نیاز داریم. نورخورشید، آب، هوا، اقلیم، گیاهان، جانوران و سایر موجودات بی جان و جاندار که بر روی سیاره زمین وجود دارند و با یکدیگر در ارتباط دوسویه هستند، محیط زیست انسان را تشکیل می‌دهند. با افزایش جمعیت و پیشرفت علم و صنعت و بهره‌برداری بی‌رویه از منابع طبیعی، محیط زیست در معرض تخریب و آلودگی قرار گرفته است. محیط زیستی که نقش مهمی در سلامت جسم و روان ما دارد و تمام ابعاد زندگی ما را پوشش می‌دهد. بر اساس آمار بیش از ۵ میلیارد نفر در جهان برای حیات و ادامه زندگی به دریا، اقیانوس، جنگل و ... نیاز دارند. که متأسفانه با آسیب‌هایی که به محیط زیست وارد شده است در برخی مناطق میزان ذخایر این منابع به نحو چشمگیری کاهش پیدا کرده است و زنگ خطر به صدا در آمده است. اینجاست که شدت وابستگی انسان به محیط زیست مشخص می‌شود. برای بقای بشریت لازم است با محیط زیست بسیار بسیار مهربان باشیم. آداب و فرهنگ برخورد با محیط زیست را یاد بگیریم. یاد بگیریم در برابر بخشندگی بی‌چشمداشت محیط زیست از این نعمت محدود مراقبت کنیم و کمتر به خود و آیندگان ضربه وارد کنیم.

اگر در احوالات گذشتگان، خوب دقت کنیم به یک نشاط و شادابی و سرزندگی عمیق می‌رسیم که علی‌رغم نبود امکانات امروزی و تکنولوژی دارای روحیاتی شاد و امیدوار بوده‌اند و این همه ناشی از دیدن و حضور در طبیعت بکر و دست نخورده آن روزگار بوده است. گمشده انسان افسرده عصر

ط) خداوند کسانی را که آسایش مسلمانان را در زندگی‌شان فراهم می‌کنند؛ ستوده و در مقابل، افرادی را که طبیعت را آلوده می‌کنند و بدین وسیله، موجب ناراحتی مردم می‌شوند، سخت نکوئیده است. بر اساس روایت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، هر کس از راه مسلمانان، چیزی را که مایه رنجش رهگذران است، برطرف کند، خداوند پاداش خواندن چهارصد آیه از قرآن را برای او ثبت می‌کند که ثواب هر حرف آن، ده حسنه است. همچنین آن حضرت فرمود:

سه گروهند که با کار خود، مورد لعنت خداوند قرار می‌گیرند: کسانی که اماکن عمومی، سایه‌بان‌ها و محل پیاده شدن مسافران را آلوده کنند؛ کسانی که آب عمومی (آب نوبتی) را غصب کنند؛ کسانی که سد معبر کنند و مانع عبور عابران شوند. نقل شده است که هرگاه امام سجاد(ع) کلوخی را در راه می‌دید، از مرکب پیاده می‌شد و آن را از سر راه بر می‌داشت.

ی) احترام به محیط زیست و انواع گونه‌های جانوری و گیاهی، در مناسک حج و در حرم امن الهی، به مسلمانان یادآوری می‌شود. شکار صید و قطع درختان و گیاهان در حال احرام، از محرمات شمرده می‌شود و در صورتی که حاجی مرتکب آن شود، باید کفاره بپردازد. نکته مهم این است که کفاره تمام محرمات احرام، مبتنی بر داشتن اراده و قصد است، در حالی که حاجی برای صید، حتی در صورت توجه نداشتن نیز باید کفاره بدهد.»

محیط زیست

لازم است ما در ابتدا تعریفی ساده داشته باشیم از محیط زیست تا بهتر بتوانیم درباره آن تصمیم

در تمام دنیا آموزش‌های محیط زیستی به سطح مدارس کشیده شده است. سربازان آموزش و پرورش در این جهاد سبز محیطی، معلمان هستند که موظف هستند اخلاق و فرهنگ حفاظت از محیط زیست را در ذهن کودکان نهادینه کنند

سازگار با محیط زیست از مواد شیمیایی سمی، از جمله جلوگیری از حمل و نقل بین‌المللی غیر قانونی محصولات سمی و خطرناک، مدیریت زیست محیطی پس‌مانده‌ها در زباله‌های خطرناک، فاضلاب، و زباله‌های رادیواکتیو.

بخش سوم تقویت نقش گروه‌های مهم شامل: اقدام جهانی برای زنان به سوی توسعه پایدار و عادلانه، کودکان و جوانان در توسعه پایدار، شناخت و تقویت نقش مردم بومی و جوامع آن‌ها، تقویت نقش سازمان‌های غیر دولتی و مردم‌نهاد به‌عنوان همکاران توسعه پایدار، طرح‌های مقامات محلی در حمایت از دستور کار، تقویت نقش کارگران و اتحادیه‌های کارگری، فعال کردن فن‌آوری جامعه و تقویت نقش کشاورزان.

بخش چهارم ابزار اجرایی شامل: منابع مالی و سازوکارهای آن، انتقال فن‌آوری سازگار با محیط زیست، همکاری و ظرفیت‌سازی علم برای توسعه پایدار، ترویج آموزش و پرورش، آگاهی عمومی و آموزش، سازوکارهای ملی و همکاری بین‌المللی برای ظرفیت‌سازی در کشورهای در حال توسعه، حقوق بین‌المللی و سازوکارهای آن.

با وجود پذیرش عمومی بر مفهوم توسعه پایدار که خواستار همکاری بین سه رکن توسعه اقتصادی، عدالت اجتماعی و حفاظت از محیط زیست است، هنوز توافقی بر اصول اساسی توسعه پایدار وجود ندارد. از زمان گزارش برانت لند، دولت‌ها و سازمان‌ها، توسعه پایدار را به عنوان هدفی مطلوب در نظر گرفته‌اند، اما اجرای آن دشوار بوده است.»

کودکان و توسعه پایدار:

در تعریف و تفسیر توسعه پایدار به این نکته اشاره شود که باید از منابع طبیعی و محیط زیست به نحوی بهره‌برداری کنیم که نسل آینده نیز بتوانند از این موهبت بهره‌مند شوند. برای رسیدن به این هدف باید نسل جدید را آموزش دهیم. کودکان امروز محور برنامه‌های توسعه پایدار هستند. یک، از آن جهت

که بزرگترین گروه انسانی هستند و بخش مهمی از جمعیت جهان را در بر می‌گیرند و هم‌اینکه نسل بعد را تشکیل می‌دهند، مدیریت می‌کنند و حلقه ارتباطی نسل گذشته و آینده هستند. البته از منظر دیگر هم می‌توان به اهمیت کودکان در این چرخه اشاره کرد و آن هم این نکته است که کودکان در برابر آلودگی‌ها سازگاری کمتری دارند و بیشترین آمار مرگ و میر در کودکان ناشی از آلودگی آب، دسترسی نداشتن به بهداشت، سوء تغذیه و... است.

پس لازم است که کودکان نیز در حفظ آینده خود سهیم باشند و در برنامه‌هایی که به محیط زیست مربوط می‌شود، مشارکت فعال داشته باشند.

«معلمان و آموزش حفظ محیط زیست»

از اهمیت محیط زیست گفتن، مثنوی هفتاد من است و باز هم اگر بگوییم کم گفته‌ایم ولی دو صد گفته چون نیم کردار نیست. امروز زمان عمل است و متولیان باید به طور جد وارد معرکه شوند و با تمام توان از این میراث ارزشمند پاسداری کنند.

آموزش پرورش به عنوان متولی آموزش کشور، نقش بسزایی در این چرخه ایفا می‌کند و در تمام دنیا آموزش‌های محیط زیستی به سطح مدارس کشیده شده است. سربازان آموزش و پرورش در این جهاد سبز محیطی، معلمان هستند که موظف هستند اخلاق و فرهنگ حفاظت از محیط زیست را در ذهن کودکان نهادینه کنند. اگر این دانش و بینش ملکه ذهن فرزندان ما شود، بی‌تردید ما در آینده مشکلی به نام محیط زیست نخواهیم داشت.

وقتی یک معلم می‌تواند به بهترین نحو به آموزش بپردازد که در ابتدا خود به اهمیت محیط زیست واقف باشد. جغرافیا و محیط زیست خود را به خوبی بشناسد و آموزش‌های لازم را در جهت حفظ محیط دیده باشد و با توجه به رشد روز افزون تکنولوژی‌های نوین آشنا به فناوری‌های نوین و استفاده صحیح از آن در جهت رسیدن به هدف باشد.

متأسفانه یک خلأ در سیستم آموزشی ما وجود دارد و آن هم نبودن واحد درسی مهمی چون حفاظت و حراست از محیط زیست است که باید معلمان خلاق با تهیه و تدوین جزواتی با زبان ساده و قابل فهم این خلأ را پر کنند.

در بحث آموزش به کودکان و نوجوانان نیز باید این نکته را مد نظر داشته باشیم که کودکان بیشتر با مفاهیم عینی و ملموس قرابت دارند تا یک سری مفاهیم

کلی و انتزاعی. بنابراین حضور در محیط و آموزش در محل بهترین شیوه آموزش به کودکان و نوجوانان است. بنابر این گردش علمی می‌تواند مربی خوبی در کنار معلم باشد، چرا که دانش آموز هم در فضای باز و هم در محیط تازه انرژی و انگیزه بیشتری برای یادگیری دارد. طبیعت چراغی بسیاری به ذهن کودکان متبادر می‌کند که پاسخ به این سوالات بخش مهمی از مشکلات زیست محیطی را روشن می‌کند. کودکان به طور عجیبی به رقابت و پاداش علاقمند هستند و این یکی از روش‌هایی است که معلمان می‌توانند از آن استفاده کنند. مسابقه نقاشی، روزنامه دیواری، شعر، قصه و... با موضوع محیط زیست و اهدا جایزه می‌تواند کودکان را به اهمیت محیط زیست واقف کند.

«ابزاری به نام بازی»

دکتر محمد اربابی متخصص اعصاب و روان می‌گوید: یکی از قابل فهم‌ترین زبان‌ها برای کودکان زبان بازی است. در واقع بازی برای کودکان جنبه تمرین زندگی آینده را دارد و کودکان، بسیاری از نقش‌هایی که ممکن است در آینده آنها را ایفا کنند، از طریق بازی تمرین می‌کنند و بازی‌ها امروزه در روان پزشکی و روان شناسی نقش بسیار مهمی در آموزش کودکان و حتی در درمان آنها دارند! می‌توان از طریق بازی به بهبود بسیاری از مشکلات روان پزشکی و روان شناختی کودکان کمک کرد.

آموزش به کودکان چندان کار دشواری نیست. نقاشی کردن یکی از نخستین مهارت‌ها و علایق کودکان است. اغلب کودکان به محض آنکه بتوانند قلم به دست بگیرند، نقاشی می‌کشند. بنابراین نخستین آموزش‌ها باید از همین نقطه آغاز شود. به کودک توضیح بدهیم مدادی که با آن نقاشی می‌کند چطور ساخته شده است. سپس به او یاد بدهیم که با استفاده بهینه از مداد رنگی‌ها و نتراشیدن بی‌رویه آنها، می‌توانند به حفاظت از جنگل‌ها و درختان کمک کنند.

گام بعدی برگه‌های نقاشی است. علاوه بر دفتر نقاشی که برای او می‌خریم، برگه‌های باطله‌ای که یک روی آنها سفید و قابل استفاده است را دور نریزیم و روی میز کودک، کنار مداد رنگی‌های او قرار بدهیم تا برای نقاشی از این برگه‌ها استفاده کند. شیوه درست شدن کاغذ را برای او توضیح بدهیم و سپس به او شرح بدهیم که با استفاده مناسب از کاغذها می‌تواند مانع از قطع درختان برای تولید کاغذ بشود.

حفاظت از انرژی را بیاموزیم؛ چند لحظه قبل از شروع برنامه مورد علاقه او تلویزیون یا رادیو را از برق بیرون بکشید. در جواب اعتراض او توضیح بدهید که اگر از انرژی برق یا هر انرژی دیگری بی‌رویه استفاده کنیم، هنگام نیاز ضروری به آن، این انرژی در اختیار ما نخواهد بود. تلویزیون یا رادیو را روشن کنید تا این نبودن برق و لذت دوباره داشتن برق و

شاید یکی از دلایلی که مردم به محیط زیست آسیب وارد می‌کنند و منابع طبیعی را تخریب می‌کنند ناشی از عدم آگاهی و اشراف آنان به حقوق و قانون جرم در این حوزه است

تماشای تلویزیون در ذهن او بماند. درباره انواع انرژی، شیوه‌های تولید آن برای او توضیح بدهد.

«» دفتر مشقی به نام وبلاگ

امروزه یکی از ابزار آموزش استفاده از رسانه‌ها است، رسانه‌های نوین تأثیرگذاری انکارناپذیری بر افکار عمومی دارند و به چشم می‌بینیم که سایت‌ها و وبلاگ‌ها و شبکه‌های اجتماعی محل تبادل افکار و سیاست‌ها و فرهنگ‌ها شده است. سوای اثرات منفی این رسانه‌ها، می‌شود با مدیریت صحیح در جهت آموزش و ترویج فرهنگ پاسداری از محیط زیست از این قابلیت استفاده کرد. به طور مثال در ابتدای سال تحصیلی یک وبلاگ با یک عنوان زیبا با موضوع محیط زیست طراحی شود و دانش آموزان به عنوان نویسندگان وبلاگ مطالبی را تهیه کنند و در اختیار معلم قرار دهند تا در وبلاگ قرار دهد و بعد دانش آموزان در صندوق نظرات کامنت گذاشته و تبادل نظر کنند. در پایان ماه به بهترین محتوا نیز جایزه‌ای اهدا شود.

«» همیاران سبز

پلیس یا اجرای طرح همیاران پلیس، در آموزش مقررات راهنمایی و رانندگی بسیار موفق عمل کرد و اگر معلمان بتوانند با تعریف همیاران سبز یا محیط‌بانان کوچک احساس مسئولیت را در کودکان پرورش دهند بسیار کار بزرگی کرده‌اند چرا که این محول کردن وظیفه و احساس مسئولیت در رشد کودک و افزایش اعتماد به نفس او در پذیرفتن نقش بسیار موثر است.

«» قانون و حقوق

شاید یکی از دلایلی که مردم به محیط زیست آسیب وارد می‌کنند و منابع طبیعی را تخریب می‌کنند ناشی از عدم آگاهی و اشراف آنان به حقوق و قانون جرم در این حوزه است. معلمان باید بتوانند با زبانی ساده کودکان را با قانون و حقوق منابع طبیعی آشنا کنند.

«» مشاغل سبز

کودکان را با مشاغل سبز آشنا کنیم و به آنها بیاموزیم مشاغل سبز، مشاغل شایسته‌ای هستند که اثرات زیست محیطی را کاهش می‌دهند و از حقوق و مزایای کافی، تامین اجتماعی، بهداشت و ایمنی برخوردارند.

«» مصرف صحیح

اگر دانش آموزان با زنجیره غذایی آشنا شوند و بدانند خلل در هر بخش از اکوسیستم این زنجیره به سلامت آنها ضرر می‌رساند، یاد می‌گیرند که درست مصرف کنند، خوب مراقبت کنند و قدران محیط زیست باشند.

تخلفات اداری چیست؟

جرایم اداری

۱ سال و نیز مسترد نمودن مبلغی که اخذ کرده محکوم خواهد شد لذا اخذی هم تخلف اداری، هم جرم است.

۶- اختلاس (هرگاه کارمند دولت اعم از رسمی و غیر رسمی وجه یا مطالبات یا حواله ها یا سهام و اسناد و اوراق بهادار و یا سایر اموال متعلق به دولت یا اشخاص را که بر حسب وظیفه به آنها سپرده شده است، به نفع خود یا دیگری برداشت یا تصاحب نماید، مختلس محسوب و به حبس و جزای نقدی و رد مال و انفصال محکوم می‌شود؛ از این رو اختلاس هم جرم و هم تخلفات است).

۷- تبعیض یا اعمال غرض یا روابط غیر اداری در اجرای قوانین نسبت به اشخاص (این عمل هم طبق ماده ۶۰۵ قانون مجازات اسلامی تحت شرایطی جرم نیز می‌باشد).

۸- ترک خدمات در خلال ساعات موظف اداری
۹- تکرار در تأخیر ورود به محل خدمت یا تکرار خروج از آن بدون کسب مجوز

۱۰- تسامح در حفظ اموال و اسناد و وجوه دولتی و ایراد خسارت به اموال دولتی (این عمل جرم نیز محسوب و مرتکب به مجازات حبس از ۶ ماه تا ۲ سال محکوم می‌شود)

۱۱- افشای اسرار و اسناد محرمانه اداری (این عمل نیز جرم محسوب می‌شود)

۱۲- ارتباط و تماس غیرمجاز با اتباع بیگانه

۱۳- سرپیچی از اجرای دستورهای مقام های بالاتر در حدود وظایف اداری

۱۴- کم کاری یا سهل انگاری در انجام وظایف محوّل شده

۱۵- سهل انگاری رؤسا و مدیران در ندادن گزارش تخلفات کارمندان تحت امر

۱۶- ارائه گواهی یا گزارش خلاف قانون در امور اداری (این عمل جرم می‌باشد)

۱۷- رشوه خواری (این عمل جرم نیز می‌باشد)

۱۸- تسلیم مدارک به اشخاصی که حق دریافت آن را ندارند یا خودداری از تسلیم مدارک به اشخاصی که حق دریافت آن را دارند.

۱۹- تعطیل خدمت در اوقات مقرر اداری

۲۰- رعایت نکردن حجاب اسلامی (این عمل جرم نیز می‌باشد)

۲۱- رعایت نکردن شئون و شعائر اسلامی.

۲۲- اختفا، نگهداری، حمل، توزیع و خرید و فروش مواد مخدر (این عمل جرم نیز می‌باشد)

۲۳- استعمال یا اعتیاد به مواد مخدر (این عمل جرم نیز می‌باشد)

۲۴- داشتن شغل دولتی دیگر به استثنای سمت‌های آموزشی و تحقیقاتی (این عمل جرم نیز می‌باشد)

۲۵- هر نوع استفاده غیرمجاز از شئون یا موقعیت شغلی و امکانات دولتی

نظام اداری هر کشور برای پاسخگویی به متقاضیان و ارباب رجوع دارای یک سلسله مقرراتی است که عدم رعایت آنها موجب نارضایتی عمومی و بی‌انضباطی در کارها خواهد شد. در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران دیوان عدالت اداری به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراض‌های مردم نسبت به مأمورین یا واحدهای دولتی یا آیین نامه‌های دولتی و احقاق حقوق آنها تأسیس شده است. از طرفی تخلفات اداری که ناشی از رفتار و عملکرد کارکنان دولت نسبت به ارباب رجوع می‌باشد نیز تصویب شده است. قبل از بررسی این تخلفات و مجازات‌های مربوط به آن، باید به این نکته توجه داشته باشیم که برخی از این تخلفات جنبه کیفری داشته و مرتکب آن مجازات نیز می‌شود. برای مثال اختلاس یا افشای اسرار و اسناد محرمانه یا خرید و فروش مواد مخدر علاوه بر آنکه موجب می‌شود مرتکب آن به مجازات کیفری یعنی مجازات‌هایی نظیر حبس، جزای نقدی، انفصال از خدمات دولتی و ... محکوم شود، به مجازات‌های اداری نیز مانند تنزل مقام، کسر حقوق و ... نیز محکوم خواهد شد.

اما مهمترین تخلفات اداری عبارتند از:

- ۱- اعمال و رفتار خلاف شئون شغلی یا اداری برای مثال در وقت اداری کارمند اداری کارهای شخصی‌اش مانند کشیدن نقاشی را انجام دهد و یا با ارباب رجوع مشغول انجام بازی رایانه‌ای شود.
- ۲- نقض قوانین و مقررات مربوط به وظیفه اداری‌اش
- ۳- ایجاد نارضایتی در ارباب رجوع یا انجام ندادن یا

- تأخیر در انجام امور قانونی آنها بدون دلیل
- ۴- ایراد تهمت، افتراء و هتک حرمت افراد (این عمل جرم نیز می‌باشد و مرتکب به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه و یا ۵۰ هزار تا ۱ میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شود)
- ۵- اخذی (چنانچه کارمند دولت برخلاف قانون یا پیش از مقرر قانونی اقدام و وجه یا مالی اخذ یا امر به اخذ آن کند، به مجازات حبس از ۲ ماه تا

۲۶- جعل یا مخدوش نمودن و دست بردن در اسناد و اوراق رسمی و دولتی (این عمل جرم نیز می‌باشد)

۲۷- دست بردن در سؤالات، اوراق، مدارک و دفاتر امتحانی، افشای سؤالات امتحانی یا تعویض آنها (این عمل جرم نیز می‌باشد)

۲۸- دادن نمره یا امتیاز، بر خلاف ضوابط

۲۹- غیر موجه به صورت متناوب یا متوالی

۳۰- سوء استفاده از مقام و موقعیت اداری (این عمل هم مطابق ماده ۶۰۵ قانون مجازات اسلامی تحت شرایطی جرم نیز می‌باشد.)

۳۱- توقیف، اختفاء، بازرسی یا باز کردن پاکت‌ها و محصولات پستی یا معدوم کردن آنها و استراق سمع بدون مجوز قانونی (این عمل جرم نیز می‌باشد)

۳۲- کارشکنی و شایعه پراکنی، وادار ساختن یا تحریک دیگران به کارشکنی یا کم کاری و ایراد خسارت به اموال دولتی و اعمال فشارهای گروهی برای تحصیل مقاصد غیرقانونی.

۳۳- شرکت در تحضن، اعتصاب و تظاهرات غیرقانونی یا تحریک به برپایی تحضن، اعتصاب و تظاهرات غیرقانونی، یا فشارهای گروهی برای تحصیل مقاصد غیرقانونی.

۳۴- عضویت در یکی از فرقه‌های ضاله که از نظر اسلام مردود شناخته شده‌اند.

۳۵- همکاری با ساواک منحل به عنوان مأمور یا منبع خبری و داشتن فعالیت یا دادن گزارش ضد مردمی

۳۶- عضویت در سازمان‌هایی که مرامنامه یا اساسنامه آنها مبتنی بر نفی ادیان الهی است یا طرفداری و فعالیت به نفع آنها.

۳۷- عضویت در گروه‌های محارب یا طرفداری و فعالیت به نفع آنها

۳۸- عضویت در تشکیلات فراماسونری

مجازات و تنبیه‌های اداری برای کارمندان

که مرتکب تخلف می‌شوند، بر مبنای شدت و ضعف تخلفات عبارتند از:

۱- اخطار کتبی بدون درج در پرونده استخدامی

۲- توبیخ کتبی یا درج در پرونده استخدامی

۳- کسر حقوق و فوق‌العاده شغل یا عناوین مشابه حداکثر تا یک سوم از ۱ ماه تا ۱ سال

۴- انقصال خدمت از ۱ ماه تا ۱ سال.

۵- تغییر محل جغرافیایی به مدت ۱ تا ۵ سال.

۶- تنزل مقام و یا محرومیت از انتصاب به پست‌های حساس و مدیریتی

۷- تنزل ۱ یا ۲ گروه یا به عقب انداختن ۱ یا ۲ گروه به مدت ۱ یا ۲ سال.

۸- بازخرید خدمت در صورت داشتن کمتر از ۲۰ سال سابقه خدمت دولتی در مورد کارمندان زن و کمتر از ۲۵ سال در مورد کارمندان مرد با پرداخت

به تخلفات اداری برای معیشت خانواده آنان مقرر می‌شود. ماهانه که مبلغ آن از حداقل حقوق کارمندان دولت تجاوز نکند برقرار می‌شود.

پرسش: کدامیک از کارمندان دولت مشمول مقررات تخلفات اداری می‌شوند؟

پاسخ: کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شرکت ملی نفت و گاز و پتروشیمی و شهرداری‌ها و بانک‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی که تمام یا قسمتی از بودجه آنها از بودجه عمومی تأمین می‌شود و نیز کارکنان مجلس شورای اسلامی و نهادهای انقلاب اسلامی مشمول مقررات این قانون هستند و مشمولان قانون استخدام نیروهای مسلح و غیر نظامیان ارتش و نیروهای انتظامی، قضات، اعضای هیأت‌های علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و مشمولان قانون کار تابع مقررات مربوط خود هستند نه این قانون.

پرسش: اگر تخلف کارمند جرم هم باشد (مانند اختلاس) نحوه رسیدگی به آن چگونه است؟

پاسخ: در این حالت هیأت رسیدگی به تخلفات اداری مکلف است مطابق قانون به تخلف او رسیدگی کند و رأی صادر نماید و مراتب را برای رسیدگی به اصل جرم به مرجع قضایی صالح بفرستد هرگونه تصمیم مراجع قضایی (برائت یا محکومیت) مانع اجرای مجازات‌های اداری نخواهد بود. البته اگر حکم مرجع قضایی دلالت بر برائت کارمند داشته باشد اصلاح یا تغییر رأی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری صرفاً در مواردی که هیأت به اکثریت آراء تشخیص دهد، مفاد حکم صادره از لحاظ موازین قانونی مخدوش است در خصوص مورد امکان پذیر می‌باشد.

۳۰ تا ۴۵ روز حقوق مبنای مربوط در قبال هر سال خدمت به تشخیص هیأت صادر کننده رأی.

۹- بازنشستگی در صورت داشتن بیش از ۲۰ سال خدمت دولتی برای کارمند زن و بیش از ۲۵ سال برای کارمند مرد بر اساس سنوات خدمت دولتی با کاهش ۱ یا ۲ گروه.

۱۰- اخراج از دستگاه متبوع

۱۱- انفصال دائم از خدمات دولتی.

پرسش: آیا محکومیت کارمند در دادگاه اداری به معنای اثبات جرم و محکومیت او در امر کیفری هم هست؟

پاسخ: خیر، محکومیت کارمند به علت ارتکاب تخلف اداری تنها در محدوده مجازات‌های اداری معتبر است و به معنای اثبات جرم نیست.

پرسش: در صورت اثبات تخلف چه تنبیهی برای کارمند در نظر گرفته می‌شود؟

پاسخ: هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری پس از رسیدگی به اتهام یا اتهامات کارمند و در صورت احراز تخلف یا تخلفات در مورد هر پرونده فقط یکی از مجازات‌های مذکور در فوق را اعمال خواهد کرد. لازم به توضیح است که تنبیهات انفصال‌های موقت و تغییر محل خدمت و بازخریدی و بازنشستگی و اخراج و انفصال دائم قابل تجدیدنظر در هیأت‌های تجدیدنظر می‌باشد.

پرسش: در صورت اخراج کارمند وضعیت معیشت خانواده او چه می‌شود؟

پاسخ: برای کارمندی که با حکم مراجع قضایی یا با رأی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری یا هیأت‌های بازسازی و پاکسازی سابق محکوم به اخراج یا انفصال دائم از خدمات دولتی شده یا می‌شوند در صورت داشتن بیش از ۱۵ سال سابقه خدمت و ۵۰ سال سن به تشخیص هیأت‌های تجدیدنظر رسیدگی

به عنوان نظاره گری بی طرف شاهد اتفاقات اطرافمان باشیم؛ بدون اینکه در مورد خوب یا بد بودن آن‌ها قضاوت کنیم که این مورد، دومین کار مهمی است که برای آرامش وجود خود باید انجام دهیم.

زندگی در ساحل آرامش

برای آرامش دومین کاری که باید انجام دهید، فرار از تله و دام قضاوت و پیش داوری است. بر چسب زنی و خط کشی بین خود و دیگران سبب ناآرامی و دل آشوبی و اضطراب می‌شود.

به عنوان نظاره گری بی طرف شاهد اتفاقات اطرافمان باشیم؛ بدون اینکه در مورد خوب یا بد بودن آن‌ها قضاوت کنیم که این مورد، دومین کار مهمی است که برای آرامش وجود خود باید انجام دهیم.

کار سوم در کسب آرامش روحی، روانی و ذهنی پذیرش کامل چیزهایی است که نمی‌توانیم تغییرشان دهیم و یا کنترلشان کنیم. باید اجازه دهیم دیگران همان طوری که هستند، باشند وقتی می‌خواهیم به زور چیزی را که دوست ندارند، تغییر دهیم و دگرگون کنیم و یا بکوشیم با زور و فشار چیزی را که تحت کنترل ما نیست، تابع خود کنیم. دچار ناآرامی می‌شویم؛ البته مخالفان این نظریه زیاد خوشحال نشوند!

هستید، به هیچ وجه در بازی افراد نا آرام و منفی اطرافتان وارد نشوید. زیرا فکر منفی قابل سرایت است به این شکل که پندار منفی در کردار منفی ظاهر می‌شود و رفتار منفی و غیرمثبت باعث ایجاد احساس و افکاری منفی در افرادی می‌شود که در معرض این رفتارها قرار دارند و در واقع قربانی آن‌ها هستند باید تا می‌توانید افراد منفی را به حال خود رها کنید. اگر آرامش می‌خواهید این یکی از مهم ترین کارهایی است که باید انجام دهید.

کار دومی که برای آرام سازی روح و روان خود باید انجام دهید، این است که از هر نوع قضاوت و پیش داوری نسبت به خود و دیگران دست بردارید اینکه شما خوب هستید و بقیه بد یا برعکس شما بد هستید و دیگران از شما بهترند، فقط برای ذهن، معنا دارد اما وقتی کار به واقعیت می‌کشد، پیش داوری‌های ما در مورد دیگران هیچ ارزشی ندارد، زیرا در واقعیت همان طوری که از اسمش بر می‌آید، ما با موضوعات عینی و واقعی رو به رو هستیم و در دنیای واقعیت موضوعات ذهنی اصلا دیده نمی‌شوند

اگر می‌خواهیم زندگی آرامی داشته باشیم، باید چند کار مهم را حتماً انجام دهیم. یکی از آن کارها که اتفاقاً مهم ترین هم هست، کنار کشیدن خودمان از چیزهایی است که ضد آرامش هستند.

آدم‌هایی منفی، افراد فریبکار، اشخاص بدبین و انسان‌هایی بی منطق و کینه جو، بیمارانی هستند که در فضا، نا آرامی را انتشار می‌دهند و دل‌ها را افسرده و ذهن‌ها را مغشوش می‌کنند آدم‌هایی ناهنجار که با کارهای زشت و ناپسند خود سعی می‌کنند، از درون متشنج و نا آرام خویش فرار کنند؛ هر چند حتی با این کار به آرامش و قراری که آرزوی ما دارند، نمی‌رسند.

اما از سوی دیگر باعث تلاطم و به هم ریختن آرامش ذهن و روان اطرافیان خود نیز می‌شوند. مانند در کنار اشخاص منفی و تحمل آن‌ها در زندگی، شاید از لحاظ مصالح مالی با قیدهای اجتماعی لازم باشد اما در کنار آن باید تاوانش را به صورت نا آرامی و دل آشوبی و اضطراب پس داد اگر خواهان آرامش

خورشت کنگر

برآمده از طبیعت

با توجه به رسیدن فصل بهار یکی از خورشدهای مرسوم این فصل خورش کنگر است. در این شماره به طرز تهیه این خورش بسیار لذیذ برای شما عزیزان می‌پردازیم.

مواد لازم

گوشت ماهیچه گوسفندی	۵۰۰ گرم
کنگر	۲ کیلوگرم
پیاز داغ	۳ قاشق سوپخوری
روغن	۳ قاشق سوپخوری
آب لیموترش	۰/۵ فنجان
زعفران	۱ قاشق مرباخوری
نمک و فلفل	به مقدار لازم

طرز تهیه خورش کنگر:

گوشت را تکه تکه خرد می‌کنیم و می‌شویم و با پیاز سرخ کرده و ۳ تا ۴ لیوان آب می‌گذاریم بپزد.

بعد ساقه‌های کنگر را تمیز کرده و تیغ آن را می‌گیریم و می‌شویم و با ۳ تا ۴ قاشق روغن کمی سرخ می‌کنیم و داخل گوشت می‌ریزیم تا کنگر نیز پخته شود ولی زیاد له نشود. نمک و فلفل و آبلیمو و زعفران سائیده را در خورش می‌ریزیم و می‌گذاریم خورش آهسته بجوشد و جا بیافتد.

برای نیم کیلو گوشت ۲ کیلو کنگر لازم است کنگر را بعد از تمیز کردن و تیغ گرفتن و شستن باید کمی سرخ کرد و داخل گوشت ریخت.

خورشت کنگر را می‌شود با نعنا و جعفری آماده کرد، در این صورت یک کیلو کنگر کافی است و ترشی آن آب لیمو یا غوره است، خورش کنگر را با قیمه و لیمو عمانی نیز درست می‌کنند.

بعد از اینکه قیمه و لپه کمی پخت کنگر را سرخ و اضافه می‌نمایند و کمی رب گوجه فرنگی به آن می‌زنند.

پذیرش پدیده‌هایی غیرقابل کنترل و غیرقابل تغییر به معنای دست از تلاش برداشتن نیست در این حالت ما فقط به جای تلاش بر روی چیزهای بیهوده، تلاش‌های خود را بر روی چیزهایی متمرکز کنیم که امیدی به تغییر و بهبود و کنترل آن‌ها وجود دارد؛ در این صورت ضمن اینکه از اضطراب و بی‌قراری بیهوده ناشی از چالش با پدیده‌هایی ناسازگار رها می‌شویم در مقابل به خاطر تلاش بر روی چیزهایی که می‌توانیم با تغییرشان زندگی خود را متحول کنیم از درون شاد و آرام می‌شویم. راه چهارم در رسیدن به آرامش این است که به خواست خدا و معیشت الهی معتقد باشیم.

انسان‌های معتقد، آرامش بیشتری دارند. آنها می‌دانند که هر چند باید تمام تلاش‌شان را برای به دست آوردن داشته باشند، اما همیشه اتفاقاتی خارج از توان ما انسان‌ها هست و باید دل به پشت ابرها داد و رضایت به خواسته‌ی یک قدرت نامتناهی که می‌تواند آرامش عجیبی را به همراه داشته باشد.

ماجرای دوغ تگری حاجی جوشن در جبهه

حاج جوشن: گفت یخ بیار یخ بیار... تند تند یخ آوردم، چند تا قالب یخ را هی شکستیم و ریختیم توی دیگ جوش آمده. حالا نخند کی بخند، مگر سرد می‌شد.

مدتی گذشت تا توانستیم دوغی را که جای شیر جوشانده بودیم، سرد و تگری‌اش کنیم.

دوغه که حسابی سرد شد، بچه‌ها هم سرو کله‌شان به یک ستون پیدا شد.

وقتی اعلام کردیم صحنه عوض شده و خاطرتان عزیزه و توی این گرما می‌خوایم، به شما بجای شیر، دوغ سرد و تگری و کلوچه لاهیجان بدیم. خنده بچه‌ها رفت هوا و هر کدام که کاسه بدست جلو می‌آمد با چشمان ورقلمبیده، یک نگاهی به زیر دیگ می‌کرد. یک نگاهی به داخل دیگ، زیر چشمی هم به حاج جوشن، زیر لب می‌گفت: جلال الخالق!!!! این دیگه چه دوغی است، زیرش کنده گذاشتین، دوغ اش سرد و تگری، گفتین شیر، دوغ در آوردین... ما هم قیافه حق به جانبی می‌گرفتیم و یعنی این که ما این هستیم دیگه، مگه چه کم داریم از «قوم صالح» که شتر از کوه در آورد، ما از توی دیگ شیر، برای شما رزمندگان راه خدا، دوغ در می‌آوریم.

طرف بسم الله بسم الله کنان، دور و برش را پف می‌کرد، سهم دوغش را می‌گرفت و دوغ را بو می‌کشید و زبان میزد و می‌خندید و می‌رفت... نویسنده: غلامعلی نسائی

لبه دیگ شوره می‌کرد، خوب که بو کشیدم، دیدم یک بوئی دیگر می‌دهد، رنگش هم یک جوری بود. چون تمام وقت حواسم به زیر دیگ و آتش بود، آن وقت که حاج جوشن دبه‌های شیر را خالی می‌کرد، نگاه نکرده بودم.

حاج جوشن که چند متر آن طرفتر، بچه‌ها دوره‌اش کرده بودند و می‌گفتند و می‌خندیدند و خوش بودند، همین که دیگ بخارش بالا زد، حاجی جوشن هم بویش را گرفت، نگاهی به من کرد، اشاره کردم که حاجی بیا که گمانم یک خبرایی هست. بلند شدم، حاجی جوشن هم رسید.

خندیدم و گفتم: حاجی صداش و در نیار که بدجور سوتی دادی! گفت: چی! من و سوتی؟! گفتم: حاجی جان، این دوغه، جای شیر داغ کردی. تو هم آره حاجی.....

حاجی که فهمید حسابی اول صبحی سوتی داده، گفت: زیر دیگ و تند خاموش کن، آب بریز، آب بریز که دستمون رو نشه... بعد خندید و رو کرد به بچه‌ها، آهای، همه بروند توی سنگراشون، تا نیم ساعت دیگه بیان، تا سه می‌شمارم، یک نفر بماند، ناهار ظهرتان، بی ناهار... ! برید توی سنگراتون.

بچه‌ها که صحنه را این‌طور قمر در عقرب دیدند، تند دویدند تو سنگراشون...

تابستان جبهه، در کوه‌های غرب، در مقایسه با دشت سوزان و شرجه جنوب، تومنی صد خروار فرق داشت، نسیم ملایم صبح کوهپایه‌های کردستان، خندان و شادمان، زندگی جنگی را در برهه شلیک گلوله‌های دو زمانه و خمپاره‌های سرگردان، در میان سوتی اتفاقی بعضی از رزمندگان، شادمانی بچه‌ها را دو صد چندان می‌کرد.

یک روز صبح علی‌الطووع، حاجی جوشن دستور داد: گردان به خط بشونید صدا زد، تو هم بیا کمک کن...

گفتم: چه خبره حاجی، صبح به این زودی؟! گفت: امروز می‌خوام به بچه‌های گردان، «شیر و کلوچه» بدهم، تا حال بیان... زودی اجاق را روبراه کن، دیگ بزرگه را بگذار، هیزم و آتش بز. دیگ را گذاشتم روی اجاق، هیزم‌ها را آتش زدم، الو گرفت.

حاج جوشن، هنک هنک دبه‌های شیر را یکی پس از دیگری، از تنگ قاطر می‌کشید و می‌آورد توی دیگ خالی می‌کرد.

من هم مسئول الو دادن آتش بودم. بچه‌ها با چشم‌های پف کرده کاسه بدست از تو سنگرها بیرون می‌آمدند، هی من داد می‌زدم، آسیاب به نوبت، آنها هم چند متر دورتر منتظر می‌نشستند.

نیم ساعتی که گذشت، شیر داشت می‌جوشید و از

برنده شماره قبل:
حسن تنها - بیرجند

جدول...

۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
												۱
												۲
												۳
												۴
												۵
												۶
												۷
												۸
												۹
												۱۰
												۱۱
												۱۲
												۱۳

طراح جدول: ابراهیم زارعی
حل جدول شماره گذشته:

۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ی	ا	ن	ر	ا	ر	ن	ف	ر	ع	د	ج	ا	ی
ا	ی	ا	و	م	ا	ن	م	و	م	ا	ا	د	ا
ر	ا	ر	ک	ا	ر	ن	م	و	م	ا	ا	د	ا
م	م	م	ت	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و	و
ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا	ا

در ۶۶۱۰۷/۱۶

- چرک آلود - دسته و گروه - فرمانده گروه ۴۱۱ مهندسی لشکر ۷۷ خراسان
- باطل کردن - نویسنده - راستی
- خورشید - کافی - خرس آسمانی
- شیره‌ی گون - این شهر در زمان دفاع مقدس، شهر خروش نام گرفت
- پایه - اولین فرمانده اسیر(فرمانده سپاه سوسنگرد) - ماری کشنده
- غلاف - شهر استان مرکزی - فرمانده لشکر ۲۷ محمدرسول الله(ص) که در جزیره‌ی مجنون به شهادت رسید.
- رمز عملیات خیبر- پادشاه

افقی

- فرمانده واحد اطلاعات و عملیات لشکر ۲۷ رسول الله
- ادیبان - بهشت - سازمان جاسوسی آمریکا
- سردار سرتیپ پاسدار فرمانده لشکر ویژه‌ی شهدا که در حاج عمران به شهادت رسید - واحد پول آلمان - دریاچه استرالیا
- گمراهی و ضلالت - گیره‌ی پزشکی - در آفتاب نشستن
- زرد روی معجزه‌گر - زنگ - از صفات الهی
- بخواب به زبان آذری - نام دیگر سوره‌ی انشراح - فیلم دنباله دار
- نوعی گلوله‌ی جنگی - گناه - از درختان جنگلی
- این شهر در اردیبهشت ۶۱ در عملیات بیت المقدس آزاد شد - جریان هوا - موی گردن اسب
- نامید - اولین مسجدی که به فرمان پیامبر(ص) ساخته شد - برنز
- فرمانده شهید گردان تخریب تیپ دوم لشکر ۲۷ محمد رسول الله(ص) - گرفتار شدن - طلایه‌دار اعداد
- پهلوان - نام‌ها - دانشجوی دینی
- طلای سیاه - ستایشگر - نوعی پارچه
- عملیاتی در منطقه عملیاتی جنگل امفر که حسن باقری و مجید بقایی در آن به شهادت رسیدند.

عمودی

- پسوند شباهت - منطقه عملیاتی ظفر یک
- ابزار روز مبادا - موش خرما - شهر کلیسای وانک
- پوست پیرا - کمک کردن - تپه‌ی کوچک
- همیشگی - برتری‌ها
- باران اندک - ضمیر عربی - بی شرم
- دهان - برف روب - شهر بمباران شیمیایی شده

اشتراک شش ماهه: ۶۶۰۰ تومان یکساله: ۱۳۲۰۰ تومان

اینجانب _____
متقاضی نشریه شاهد جوان می‌باشم که حق اشتراک آن را:
طی رسید بانکی پیوست به حساب سیبا به شماره ۰۱۰۴۴۷۳۰۸۵۰۰۴ نزد بانک ملی ایران
به نام معاونت فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران واریز کرده‌ام
نشانی دقیق: _____

تلفن و کد شهرستان: _____ کد پستی: _____
تلفن همراه: _____ امضا: _____ تاریخ: _____

فرم اشتراک
شش ماهه / یکساله
جوان

نشانی مجله: تهران صندوق پستی
۱۵۷۱۵/۱۹۴
تلفن: ۸۸۸۲۳۵۸۴

۳۱

شاهد جوان / شماره ۱۱۷

اصول اخلاق خانوادگی و همسرمداری نزد پیامبر (ص)

به سبک پیامبر رحمت و ولت

در همه‌ی چند صد سال اخیر، زندگی پیامبر اسلام (ص) الگو و معیاری برای زندگی در حتی امروز و فردا خواهد بود. سبک زندگی‌ای که هیچگاه مشمول گذر زمان نخواهد شد.

عالی‌ترین و مهمترین بعد زندگی رسول الله (ص) بعد اخلاقی اوست او در زمانی و در جامعه‌ای ظهور کرده بود که رذایل اخلاقی بین مردم حکم فرما بود و فضایل اخلاقی در آن جامعه جایی نداشت. گفتار و رفتار معصومان در تمامی مراحل زندگی، الگوی بشر برای رسیدن به کمالات انسانی و اخلاقی است. شیوه‌های تربیتی پیامبر اکرم (ص) به ویژه در سیره خانوادگی و اصول همسرمداری ایشان می‌تواند سعادت خانواده‌ها را تضمین کند چرا که سیره پیامبر به عنوان یکی از منابع چهارگانه شناخت اسلام است.

آن رسول رحمت بهترین رفتار خانوادگی را جلوه‌گر ساخته است. اصول اخلاقی که در ادامه می‌آید، اصولی است که زندگی خود پیامبر بدان‌ها مزین بوده است:

۱. سیره اخلاق فردی: اصل حفظ حدود الله، اصل کیفیت استخدام وسیله، اصل اعتدال
۲. سیره اخلاق خانوادگی
۳. سیره اخلاق اجتماعی: اصل رفق و مدارا، اصل تکریم، اصل عدالت اجتماعی
۴. سیره اخلاق مدیریتی و سیاسی یا حکومتی: اصل شرح صدر، اصل رعایت اهلیت، اصل تفویض اختیار و مسئولیت‌خواهی

مسئله فراموش شود که میزان خواست‌ها و توقعات نمی‌تواند بی حساب و براساس سلیقه شخصی باشد. پیامبر برای هر یک از همسران خود، حقوق خاص معین کرده بود که در صورت آشنایی با این حقوق، تکالیفی را نیز در مقابل این حقوق می‌بایست بر دوش بگیرند. و بسیاری از حقوقی که در اسلام برای

است که بنا به شرایط زمان و اجتماع پدید می‌آید. یکی از اقدامات قابل توجه پیامبر برقراری قانون مساوات و برادری بود. این قانون روحیه ایثار و از خودگذشتگی را در قبایل عرب ایجاد نمود. در زندگی خانوادگی پیامبر، در عین اینکه اصل، بر مودت و صفا و ایثارگری است، اما نباید این

حقوق همسران: <<<

پیامبر حقوق و تکالیفی را برای زن و شوهر برشمردند که پایبندی به آنها بهترین تکیه گاه روابط نیکو میان آنهاست برخی از حقوق و تکالیف ثابت و همیشگی ما است مانند احترام و تکریم متقابل، تأمین نیاز جنسی و برخی متغیر و متحول

در سیره خانوادگی پیامبر اصل مودت و رحمت به عنوان یک اصل مطرح است مودت و رحمت در روابط و مناسبات نقش اساسی دارد و هر چه مودت و رحمت عمیق تر و گسترده تر باشد، زندگی خانوادگی از آرامش و مودت و رحمت برخوردار خواهد بود

زوجین معین شده و با رعایت آن کانون خانواده گرم تر و محکم تر می شود، میان زن و مرد مشترک است و آنان وظیفه دارند به پیروی از حسنه پیامبر (ص) آن را مراعات کنند.

« حقوق فرزندان و تربیت آنها:

مهمترین و حساس ترین وظیفه بانوان پرورش و تربیت فرزند است. پیامبر به این مسئولیت اهمیت زیادی می داده است. در برنامه های تربیتی پیامبر برای تربیت اسلامی فرزندان دستورهایی آمده است که مراحل پیش و پس از تولد را در بر می گیرد، به طوری که عوامل تربیتی کودکان در شرایط ازدواج والدین گنجانده شده است. پیامبر در شاخص های احترام به فرزندان، محبت به آنها را مورد تأکید قرار می دهد. پیامبر هر روز صبح بر سر فرزندان و نواده های خویش دست محبت می کشید. وی همیشه به کودکان سلام می کرد. در نزد وی این شاخص ها اهمیت داشته اند: ۱- سلام کردن به کودکان ۲- محبت فرزند ۳- پذیرش دعوت کودکان ۴- جای دادن به کودکان در صفوف جماعت ۵- عیادت از کودکان بیمار ۶- با احترام صدا کردن کودکان ۷- پرهیز از خشونت با کودکان ۸- محبت به کودک ۹- عدم تبعیض بین کودکان ۱۰- عدم تبعیض در بوسیدن کودکان.

« اصل مودت و رحمت:

در سیره خانوادگی پیامبر (ص) اصل مودت و رحمت به عنوان یک اصل مطرح است مودت و رحمت در روابط و مناسبات نقش اساسی دارد و هر چه مودت و رحمت عمیق تر و گسترده تر باشد، زندگی خانوادگی از آرامش و مودت و رحمت برخوردار خواهد بود. هر چه مودت و رحمت عمیق تر باشد، توان و تحمل افراد بیشتر می شود و هر چه گسترده تر باشد رفتارها مناسب تر خواهد بود و گسترده تر جلوه می یابد. در نظر پیامبر اصل مودت و رحمت یکی از پایه های اخلاق خانوادگی و آئین همسرمداری است. در سیره پیامبر اکرم و اوصیای آن حضرت بر محبت و رحمت به خانواده یعنی همسر و کودکان تأکید زیادی شده است. هر چند انسان در تمام مراحل زندگی خود نیازمند محبت و رحمت است، اما در دوران کودکی این نیاز شدیدتر است. هیچ چیز خانواده انسان برای کودک جایگزین محبت خالصانه با جلوه های گوناگون آن نیست و هیچ چیز مانند آن، بر جان، روح و جسم کودک تأثیر مثبت ندارد و زمینه ساز کسب کمال نیست. پیامبر اکرم چنان به روابط محبت آمیز و ابراز محبت های راستین تأکید دارد که می فرماید: «فرزندان و همسران خود را بسیار ببوسید که با هر بوسیدن برایشان در بهشت مقام و مرتبتی فراهم می شود». پیامبر اکرم در مراتب کمال انسانی به بالاترین مرتبه دست یافته بود در

نبوی شامل همه مسائل زندگی خانوادگی است. ممکن است گاهی خلق و خوی یکی از زوجین برای دیگری ناخوشایند نماید و یا علی رغم همه خوبی ها و نیک رفتاری ها یکی از آن دو، کج خلقی هایی داشته باشند. که در این صورت راه چاره و بهترین وسیله مقابله شکیبایی و بردباری است. پیامبر اکرم پیامدها و ثمرات شکیبایی و بردباری در زندگی خانوادگی را اینگونه برشمرده است: ۱- گشایش، توفیق و کامیابی ۲- پشیمانی و سامان یابی ۳- صلح و آشتی ۴- کاهش مصیبت و اندوه و سختی ۵- دفع آسیب و گرفتاری ۶- فرصت سازی.

« اصل عفو و گذشت:

در منطق نبوی راه حل اساسی برای رفع کینه و کدورت، عفو و گذشت معرفی شده است. پیامبر اکرم (ص) مظهر جوانمردی، گذشت و رحمت بود و چنان که در کلام الله مجید نیز می خوانیم (خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ) پیامبر هم اهل عفو بود و هم به نیکو ها دعوت می کرد. حتی دشمنانشان نیز از این رحمت گسترده بی بهره نبودند. پیامبر به منظور ترویج معارف اسلامی، به امر خداوند تا آن جا که ممکن بود از عنصر کینه و کدورت بسیار دوری جست. در راه و رسوم نبوی، بخشش و گذشت در خانواده قاعده حاکم و راسخ بوده و شخص رسول الله در تمام دوران زندگی خانوادگی اش از بخشش و گذشت دور نشده است. آن حضرت هیچ وقت در امور خانه برای همسرانش تعیین تکلیف نمی کرد و کار خانه را یکسره به آنان واگذاشته بود و در بسیاری از امور به میل آنان عمل می کرد. رسول خدا به پیروان خود سفارش می کرد که بنای رفتارشان در خانواده بر پایه گذشت باشد. از این رو آن حضرت در زندگی خانوادگی والاترین سرمشق گذشت را در رفتار و سلوکش ارائه نمود تا پیروانش راه و رسم او را دریابند و در همان مسیر سلوک کنند.

« مدارا و حسن خلق:

بزرگواری، شکوه و منزلت رسول خدا (ص) تا آن جاست که خداوند متعال در قرآن کریم درباره ایشان می فرماید رفتار پیامبر با مردم مؤمن و کافر، همه از موضع شفقت و مهرورزی بود و این اخلاق نبوی تنها به گروه ویژه ای منحصر نبود. در نظر حضرت، مشرکان بیمارانی بودند که نیاز به پرستار دلسوزی برای مدارا داشتند، طیبی باید دردشان را بشناسد و مرهمی بر آن نهد. رسول خدا مکرر پیروان خود را به مدارا و سازگاری و دوری از آسیب زدن به خانواده فرا می خواند و وی لوازم مدارا و سازگاری را این گونه بر می شمرد: ۱- رعایت توانایی ها ۲- پوزش خواهی و پوزش پذیری ۳- پرهیز از قهر کردن ۴- نفی کینه توزی.

مودت و رحمت به خانواده نیز به درجه اعلا رسیده بود. ایشان کانون محبت و رحمت در خانواده است هرگز ایرادی نمی گرفت و چیزی را به فرد اختصاص نمی داد در خانواده سرشار از انرژی عشق و دوستی به همه بود. در نگاه پیامبر محبت به کودکان نشانه پایداری اخلاق و بیداری فطرت وی و کمال حقیقی است چرا که محبت عمیق به کودکان، زمینه بارش رحمت الهی را بر آدمی فراهم می کند. پیامبر اکرم بر روابط محبت-آمیز و ابراز محبت های راستین تأکید داشت. آن حضرت تا فاطمه را نمی بوسید نمی خوابید وی به تمام معنا جلوه رحمت و محبت بود و در رفتارش آن را نشان می داد به کودکان گشاده دل و گشوده دست بود. در ابراز دوستی خود به کودکان صریح و صادق بود و آن را در هر حالی جلوه می بخشید وی طاقت شنیدن گریه کودکان را نداشت و به آنهایی که این حساسیت را نداشتند، هشدار می داد. از اینرو رفتار و اخلاقیات وی در رحمت و محبت کودکان بی نظیر است آنان که کودکان را از محبت خود محروم می سازند از حقیقت انسانی بی بهره اند و خود را از کمال محروم نموده اند.

« اصل نفی خشونت و بد اخلاقی در خانواده:

آموزه های قرآن کریم و مدرسه نبوی بر نفی خشونت در خانواده تأکید دارد پیامبر اکرم نسبت به خشونت در انواع و اقسام حساسیت نشان می داد و بر نفی آن به طور کامل تأکید می نمود. وی الگوی تام در نفی خشونت بود و پیوسته بر نفی آن به هر صورت و زمینه ای تأکید می نمود. در آموزه های پیامبر به صراحت بد اخلاقی در خانواده، آزار یکدیگر، بد زبانی و بد رفتاری بعنوان جلوه های خشونت خانوادگی نفی و طرد شده و سخت ترین نکوهش ها درباره این امور وارد شده است و نیز آن حضرت با رفتار خود، پیروان را به پاک محیط خانواده و اقسام خشونت ها فراخوانده است. بد اخلاقی از منظر پیامبر اکرم چنان تباہ کننده آدمی و زندگی است که هیچ چیز را به سلامت باقی نمی گذارد، که بد اخلاقی از جنس آتش است و نه تنها خود فرد را جهنمی می سازد؛ بلکه زندگی را نیز به جهنم بدل می کند. انسان بد اخلاق پیوند خورده به بدی و بد رفتاری ها و پیوسته در آتش است و در اختیار خود نیست بلکه در اختیار تندی و بد رفتاری است و زمامدار او زشتی های رفتاری است. بد اخلاقی چنان است که پیوسته آدمی و زندگی را در کدورت و اشتباه فرو می برد و فرصت اصلاح امور را هم از انسان می گیرد.

« اصل شکیبایی و بردباری:

از جمله سستون های پایداری، دوام، استحکام و کمال زندگی خانوادگی، شکیبایی و بردباری است. شکیبایی و بردباری تأکید شده در منطق

یکی از دوستان نزدیک شهید مطهری، درباره علاقه استاد به حضرت امام خمینی رحمه الله می گوید: ایشان مرید امام بودند، یعنی ارادت داشتند. حساب رهبری سیاسی و یک جریان سیاسی نبود

استاد مطهری در کلام اساتید، شاگردان، دوستان و...

را بداند. ایشان همه چیز را می دانست. حالا دستورات حاضر سیاسی ممکن بود تازگی داشته باشد، ولی افکار را می دانست.

« پافشاری به استقلال فکری

استاد مطهری، پافشاری شگفت انگیزی بر استقلال اندیشه اسلامی داشتند. یکی از دوستان ایشان می گوید: این شعاری که حالا ما داریم «نه شرقی نه غربی، جمهوری اسلامی» و در بعد سیاسی تشکیلاتی و نظام مطرح می کنیم، ایشان در مسایل فکری و ایدئولوژیکی یک چنین روحیه ای داشت. سخت روی فکر اسلامی مستقل ایستاده بود و هرگونه فکر وارداتی را که بخواهد باعث از دست دادن بخشی از افکار اسلامی بشود، طرد می کرد و در مقابل فلسفه غرب و فلسفه مارکسیست که حالا مال شرق است، خیلی خودش را موظف می دانست که از فلسفه اسلامی حمایت بکند... البته نسبت به چیزهای وارداتی اگر حرف حسابی بود و منافاتی با اسلام نداشت، هیچ تعصب به خرج نمی داد. این افکار به عنوان یک دستاورد فکری انسانی برای ایشان قابل قبول بود، اما به محض این که تضادی پیدا می کرد با معارف ما، استاد در مقابلش می ایستاد و وظیفه پاسداری از معارف اسلامی را به خوبی انجام می داد.

« مطهری پاسدار اسلام

شهید باهنر، در توصیف تیزبینی و دقت و حساسیت استاد مطهری در مقابل مسائل مخدوش کننده چهره اسلام می گوید: «کوچک ترین انحرافی که در یک برداشت تفسیری، فلسفی، اقتصادی و اجتماعی درباره اسلام می دید، عکس العمل نشان می داد. یادم نمی رود در شرایط بسیارتند وحاد انقلاب، در آن

معلم مطهر

سالروز شهادت استاد مطهری هر ساله به نام روز معلم نامگذاری شده است. معلمی که تعلیم از او نه تنها در روزهایی که او هی دور تر و دور تر می نماید و دور از دست، اما با مراجعه به سیره عملی زندگی او و کتاب هایش، امری هر روزه است که می توان به آن دست یافت. آنچه در ادامه خواهید خواند بخشی از مقاله حکمت مطهر است که به استاد از کلام همراهنش اختصاص دارد. به نوعی نگاه از بیرون به خوی و خصلت و خلق استاد شهید مرتضی مطهری.

« استاد مطهری در نگاه علامه طباطبایی

مرحوم علامه طباطبایی، در مقدمه مطلبی که برای یادنامه شاگرد بزرگوارشان، استاد مطهری ارسال کردند، از او این چنین یاد می کنند: به یاد یک شخصیت علمی و فلسفی که با درگذشت خود، دنیایی را غرق اسف و جهان فضل ودانش را با از میان رفتن خود عزادار نمود...

مرحوم مطهری با تاریخ زندگی پرارزش و سعادت مند خود - که پر از تلاش علمی و تفکر فلسفی بود - به شایسته ترین علم و فلسفه پیغامی رسا و پر ارزش می فرستد که از کوشش و تلاش کمالی هرگز آرام ننشسته و مجاهده علمی و کمالی را هرگز فراموش نکنند و حیات خود را - که بهترین متاع انسانی است - در بازار حقایق، به حیات معنوی که حیات عالی

انسانی است و تا دنیا است بقای ابدی دارد، تبدیل کنند و در این چند روز زندگی، شیفته و فریفته شخصیت های ساختگی و خیالی نباشند.

شاگرد و مرید باوفای امام خمینی رحمه الله

یکی از دوستان نزدیک شهید مطهری، درباره علاقه استاد به حضرت امام خمینی رحمه الله می گوید: ایشان مرید امام بودند، یعنی ارادت داشتند. حساب رهبری سیاسی و یک جریان سیاسی نبود، [مطهری] آدم عارفی بود [و] عرفان امام را خوب می شناخت. پیش از مسایل سیاسی، در مسایل عرفانی مرید امام بود. [او] شاگرد خیلی باوفای امام بود. ایمان کامل هم به افکار امام داشت. بنابراین، حرف های امام را هم می دانست. آن جور نبود که حالا افکار و نظرات

عنوان محصول نمونه حوزه و فردی که در حوزه موفق بوده است، می‌توان به عنوان الگو برگزید. چیزی که در شهید مطهری چشم‌گیر بود، خستگی‌ناپذیری بودن ایشان در کار و تقوا بود. مطهری، به راستی مرد کار و تلاش بود. به جرأت می‌توان گفت از ۲۴ ساعت شبانه روز، ۱۸ ساعت کار و تلاش داشت. در تقوا هم مرد کم نظیری بود. از جلسات کم فایده به شدت پرهیز داشت. رفت و آمدهای معمول دیگران را نداشت و بیش‌تر به کار خود مشغول بود.

« ویزگی خط فکری و آثار شهید مطهری »

حضرت آیت‌الله فاضل لنکرانی، درباره خط فکری و علمی شهید مطهری می‌فرماید: بی‌تردید خط فکری استاد شهید مرحوم مطهری، خط اسلام راستین و اسلام اصیل بود. به یقین می‌توان گفت مطهری در خط فکری خویش، هیچ‌گونه انحرافی از خط اسلام راستین و اسلام اصیل نداشت و بلکه در اسلام شناسی، تا حدی کم نظیر بود و می‌توان گفت آن انتظاری را که اسلام از یک روحانی به تمام معنا داشت، در مطهری این معنا جمع بود...

مطهری، تنها کسی است که توانسته مشکل‌ترین مسایل علمی را در قالب الفاظ ساده، به نحوی که حتی یک «واو» نه زیاد باشد نه کم، بیان کند. کتاب‌های دیگر، یا از نظر مشکل نویسی به حدی است که حتی افرادی که در سطح بالا هستند کم‌تر می‌توانند استفاده کنند و یا از نظر ساده‌نویسی به حدی است که ارزش و عظمت مقام علمی آن از بین رفته است. تنها در کتاب‌های مرحوم مطهری این معنا رعایت شده است.

« طرفدار اسلام حقیقی »

آیت‌الله مشکینی، در پاسخ این پرسش که چه خطوطی و چه کسانی سعی دارند اندیشه استاد مطهری را به فراموشی بسپارند و اصولاً خطوطی که با استاد مطهری مخالف هستند، کدامند و ریشه‌های واقعی مخالفت آنان چیست؟ فرمود: ایشان یک اسلام شناس و درک‌کننده اسلام راستین بود و چون عقاید و عمل و اخلاق و روش و فروع را خوب درک می‌کرد و اسلام راستین را می‌گفت و می‌نوشت و طرفدار اسلام حقیقی بود، قهراً عده‌ای با مرحوم مطهری مخالفت داشته و دارند و حداقل سه تیپ با ایشان مخالفند: تیپ اول مادیون و ضد الهیون هستند؛ چرا که استاد، اسلام‌شناس و پیاده‌کننده اسلام بود و مخالفان او در درجه اول آن‌هایی هستند که ضد اسلام‌اند؛ تیپ دوم، آقایان التقاطی‌ها هستند و تیپ سوم از مخالفین استاد مطهری، ملی‌گرایان هستند. یک عده‌ای که داد از اسلام می‌زنند و می‌گویند اسلام بله، روحانیت خیر. بزرگ‌ترین دشمن ایشان، توده‌های و ضد الهی‌ها بودند؛ چون می‌دیدند این آدم، واقعا سدی است در مقابل آن‌ها.

« فضایل استاد مطهری »

آیت‌الله جعفر سبحانی، در اشاره به ویژگی‌های شهید مطهری می‌فرماید: ایشان مرد خدا بود؛ یعنی اگر تشخیص می‌داد مسأله‌ای حق است، محال بود که

روزهایی که راه‌پیمایی‌های بزرگ و تظاهرات پر شور علیه حاکمیت رژیم طاغوتی برقرار می‌شد، ناگهان ایشان در گوشه‌ای... مطلبی درباره اسلام می‌دید که می‌خواست به چهره اسلام را مخدوش جلوه دهد، گویی این حادثه مثل یک بمب در درون استاد منفجر می‌شد... استاد بزرگوار عمدتاً پاسدار اسلام بود و هوشیار در برابر اسلام. یاد نمی‌رود کتابی را ایشان شنیده بود که این کتاب منتشر شده... می‌گفت این کتاب را از هر جا که هست برای من پیدا کنید... بالاخره یک نسخه پیدا کردیم... شاید بیست روز پیش‌تر نگذشت که ایشان فرمودند: با این کتاب چه کردی؟ گفتم: من هنوز گذاشتم آن شاء‌الله وقت کنم مطالعه کنم. بعد دیدم این کتاب را ایشان تمامش را خوانده، روی فصل به فصلش تحلیل کرده و نقطه‌های ضعفش را آورده است.

« مسئولیت در برابر انحرافات عقیدتی »

شهید مفتاح، در زمینه احساس مسئولیت استاد مطهری در مقابل انحرافات عقیدتی می‌گویند: «به حق جز برای خدا و اسلام، به هیچ چیز نمی‌اندیشید. بارها در مسایلی که پیش می‌آمد، بنده به ایشان عرض می‌کردم که حالا فلان مطلب را ممکن است عنوان نکنید، فعلاً مصلحت نیست. می‌فرمود: این حرف‌ها نیست. این را باید گفت. عقیده است او! انحراف فکری به وجود می‌آید و من نمی‌توانم در برابر انحراف عقیده و فکر که در بین جامعه اسلام به وجود بیاید، آرام باشم. در زمینه مبارزات عقیدتی عجیب مجاهد بود؛ مجاهد به تمام معنا.

« مطهری، بحر مواج »

واعظ شهیر، مرحوم حجة الاسلام والمسلمین فلسفی، ضمن نقل خاطراتی از شهید مطهری، می‌گوید: «چند سال پیش واعظ فهمیده و دانایی می‌گفت: وقتی که زیارت عتبات آزاد بود، من در نجف بودم. روزی سه چهار نفر از منبری‌های محترم تهران را دیدم که با هم جایی می‌روند. پرسیدم کجا می‌روید؟ گفتند: امروز آیت‌الله آقای خویی ما را به ناهار دعوت کرده است. ناهار دوستانه‌ای به عنوان سه چهار نفر منبری ترتیب داده‌اند، تو هم بیا. او می‌گفت مرا هم بردند... در آن مجلس از آقای مطهری که آن موقع برای زیارت به نجف آمده بود، سخن به میان آمد... آیت‌الله خویی فرمودند: مطهری بحر مواجی است» و گاه به نقل از اشخاص دیگر، از او چنین یاد کرده‌اند: مطهری، از دور به منطق شبیه بود (خیلی آهنین)، از میانه راه به فلسفه و حکمت شبیه می‌شد و اما از نزدیک، عین عرفان بود.

« الگوی شایسته حوزویان »

آیت‌الله بهاء‌الدینی، از چهره‌های کم نظیر اخلاق و معنویت حوزه، در یکی از توصیه‌های خود به طلاب، استاد مطهری را از جمله اشخاصی معرفی می‌کند که می‌تواند برای حوزویان الگوی مناسب باشد. ایشان می‌فرماید: به نظر من، از جمله کسانی که می‌تواند به عنوان الگو و نمونه برای حوزه‌های علمیه و طلبه‌ها مطرح باشد، شهید مطهری رحمه‌الله است. او رابه

آن را اظهار یا از آن دفاع نکند. اگر شخصی هم از خودش خیلی کوچک‌تر در مجلس حرف می‌زد و تشخیص می‌داد که حق است، از او دفاع می‌کرد و او را می‌پذیرفت. مرد حق و انسانی بود که حق را بر همه چیز ترجیح می‌داد؛ یعنی ارزش ترویج حق برای او از همه چیز بیش‌تر بود. نکته دیگر از فضایل اخلاقی ایشان، این است که مرحوم آقای مطهری، فرد جامعی بود. از آن افراد بود که در مقام نویسندگی، نویسنده خوبی بود. در مقام تحلیل، تحلیل‌های زیبایی داشت. در فلسفه، متفکر بود. در مسایل سیاسی، صاحب‌نظر بود. در عین حال یک عارف کامل بود که واقعا اگر ما بخواهیم بعد از مرحوم حضرت امام و علامه طباطبایی افرادی را معرفی کنیم، تالی تلو آن‌ها بود.

« حق‌مداری شهید مطهری »

یکی از امتیازات مهم شهید مطهری حق‌محوری ایشان است. همیشه به دنبال حقیقت بود به حقیقت پافشاری می‌کرد. به هیچ قیمتی حق را زیر پا نمی‌گذاشت و در مقابل نادیده گرفته شدن حق ایستادگی می‌کرد. دکتر سیدمحمدباقر حجتی می‌گوید: .. مزیت دیگر ایشان همان‌گونه که اسلام دستور داده است در برابر مسایلی که بر حق بود از هیچ چیز ملاحظه نمی‌کرد و در این‌که حق را اظهار کند به دلیل دوستی مجامله نمی‌کرد ایشان اگر به مسأله حقی می‌رسید پرخاشگرانه و جسورانه دستور می‌دادند که باید این وظیفه را انجام داد و به قدری در این‌گونه مسائل شجاعت داشتند که حتی گاهی اگر در یک محیط حاکم آن وقت می‌گرفت بدون هیچ‌گونه ملاحظه‌ای از کسی و یا بدون ترس از کسی به خاطر اسلام و پای‌بند بودن به حق و دین و آیین با کمال شهامت مسایل را مطرح می‌کرد و از نتایجی که احیانا ممکن بود برای دیگران ناخوشایند باشد اصلاً نمی‌هراسید... از گفتن هیچ حقیقتی دریغ نمی‌کرد حقیقتی که با دین پیوند مستقیم داشت اما دیگران چون دلیل نداشتند و یا این‌که شهادتشان را نداشتند از اظهار خیلی از حقایق خودداری می‌کردند.

چگونه با خواب‌آلودگی بهاری مقابله کنیم

این خمیازه‌های کلاف‌کننده

توسط هیپوفیز در مغز تولید می‌شود و همان گونه که اشاره شد، هدایت ریتم خواب و بیداری انسان بر عهده این هورمون است.

میزان بالای ملاتونین در بدن فعالیت جسم را کاهش داده و میزان نشاط و سرحالی را پایین می‌آورد، اما در طول روز و ساعات روشن سروتونین (هورمون شادی) بیشتری تولید می‌شود و این هورمون میزان فعالیت جسم را بالا برده و نشاط و احساس شادی را به میزان قابل توجهی افزایش می‌دهد.

۱ تا ۲ ساعت گردش در هوای آزاد بعد از طلوع خورشید می‌تواند به ترشح بیشتر سروتونین در فاصله زمانی کوتاه‌تر کمک کند که نتیجه آن افزایش نشاط در بدن و رفع خستگی و کسالت است.

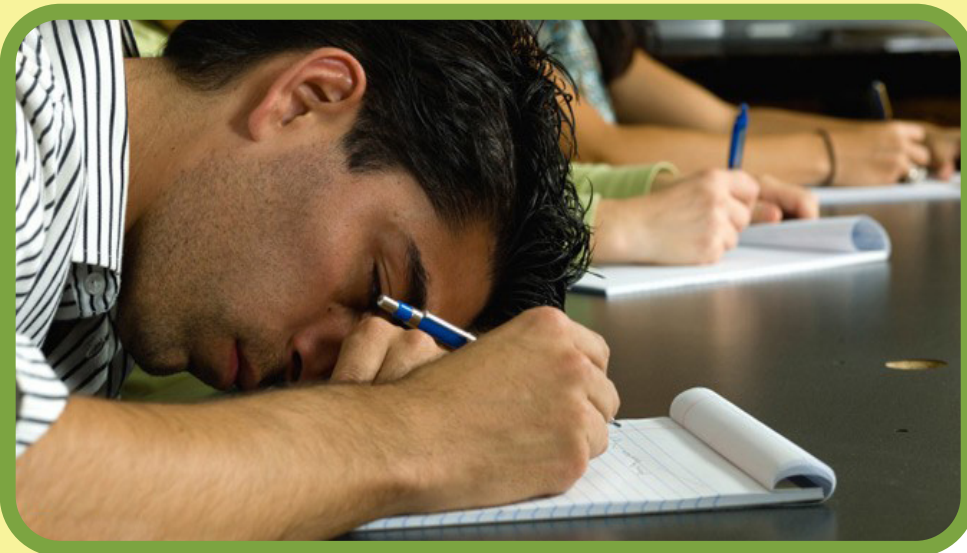
زمینه مشاهده می‌شود. کافی است نگاهی به پرندگان بیندازیم؛ اغلب پرندگان بر خلاف دیگر ماه‌های سال، به ناگاه در اوایل بهار یا ساکت می‌شوند یا به ندرت آواز می‌خوانند.

دانشمندان تحقیقات بسیاری را به منظور کشف علل تغییر وضعیت و دگرگونی احساسات در انسان‌ها و جانوران در فصل بهار انجام داده‌اند. آن‌ها با مطرح کردن این پرسش که آیا دلیل این تغییر وضعیت، بلند بودن روزهاست یا خیر، دست به آزمایش‌های متعددی زدند. دانشمندان دریافتند که دو نوع هورمون در این رابطه نقش بسیار مهمی دارند: هورمون «ملاتونین» که هورمون خواب نیز نامیده می‌شود و هورمون «سروتونین» یا هورمون نشاط که شادی‌آور بوده و ترشح آن موجب ایجاد تحرک و انرژی در بدن می‌شود. هورمون ملاتونین

هیچ کس پیدا نمی‌شود که در ساعات طولانی کلاس، جلسه یا مواردی که مجبور به ماندن طولانی در یک فضای سر بسته به خصوص در فصل بهار باشد و خمیازه کشیدن و خواب‌آلودگی به سراغش نیامده باشد. در اینجور مواقع کم کم چشم‌هایتان گرم می‌شوند و بیدار ماندن کاری شاق و طاقت‌فرساست.

کسالت بهاری از دیدگاه پزشکی بیماری محسوب نمی‌شود، بلکه این حالت ناشی از تغییرات بدن به واسطه گذر از فصل زمستان به فصل بهار است. امری گریزناپذیر که ممکن است برای بسیاری که در مشاغل سخت و حساس هستند حتی گاه مشکلاتی نیز به بار بیاورد.

این تغییرات تنها مختص انسان نیست، بلکه در میان جانوران نیز تغییرات چشمگیری در این

دانشمندان همچنین معتقدند، تغییرات شدید آب و هوایی باعث نیاز بیش از حد معمول انسان به خواب در فصل بهار می‌شود. رگ‌های خونی بدن انسان به خوبی قادرند با هرگونه دمایی خود را وفق دهند. بر این اساس رگ‌های بدن در فصل گرما گشاد و در سرما دوباره تنگ می‌شوند. با این وجود رگ‌ها نمی‌توانند در بهار به حد کافی و با سرعت مورد نیاز، خود را با تغییرات سریع و نسبتاً شدید آب و هوایی تطابق دهند که نتیجه این حالت ایجاد سرگیجه و سردرد در انسان است. از سویی دیگر، بدن انسان در فصل بهار به شدت نیازمند تامین انواع ویتامین‌ها و مواد معدنی مانند آهن است، چرا که کمبود این ماده مهم حیاتی، خون‌سازی را دچار اختلال کرده و به دنبال آن روند تامین اکسیژن مورد نیاز بدن مختل می‌شود که نتیجه آن خستگی، ضعف و افت کارایی بدن است.

«« خرمای دشمن خواب آلودگی

از امام رضا علیه السلام روایت شده که ایشان بر سر سفره‌ای که سبزی تازه در آن وجود نداشت، نمی‌نشستند. همان‌طور که می‌دانید فیبر موجود در سبزی‌ها برای آرامش اعصاب و از بین بردن تنش‌های عصبی بسیار مهم است. رقیه اسدی، یک پزشک است که در مورد دیگر راهکارهای رفع خواب آلودگی اظهار داشت: برای برطرف شدن خواب آلودگی همچنین می‌توانید بعد از طلوع خورشید پیاده‌روی کنید. همچنین تنفس هوای پاک صبحگاهی، روح را سرزنده می‌کند و موجب نشاط می‌شود. وی ادامه داد: از نظر علمی نیز ثابت شده است که پیاده‌روی در هنگام صبح موجب افزایش هورمون سروتونین می‌شود که همان هورمون ایجاد کننده شادی در بدن است. این یزشک یادآور شد خواب آلودگی در فصل بهار را می‌توان با مصرف خوراکی‌هایی که ویتامین B دارند نیز برطرف کرد. مصرف خوراکی‌هایی که حاوی آهن هستند مانند حبوبات، سبزی‌ها، گوشت، برگه‌زردآلو، گروه لبنیات مانند ماست و

پرورش گل و گیاه در یک باغچه کوچک و یا نگهداری از گل‌دان و همزیستی با گیاهان هم در رفع این اختلال بسیار مؤثر است. چرت ۱۵ دقیقه‌ای بین روز بسیار مفید است. قبل از رفتن به رختخواب غذای پر حجم مصرف نکنید. پس از خواب نیز یک دوش آب ولرم در رفع خواب آلودگی و کسالت مؤثر است.

«« عوامل جسمانی (فیزیولوژیک)

تنظیم خواب: خواب به موقع، خواب اول شب، خواب به اندازه نیاز و خواب با شکم خالی و پرهیز از خواب بین‌الطوعین. رعایت برنامه غذایی: خوراک سالم و حلال، سبزیجات و صیفی‌جات، خوراکی‌های طبیعی، شام سبک و پرهیز از خوراکی‌های مصنوعی و چرب، پرخوری، بدخوری. ورزش: مانند ورزش صبحگاهی، کوه، شنا و غیره. حجامت یا اهدای خون: که علاوه بر تأمین سلامتی از غلظت خون می‌کاهد. توجه به فضای محیط: مانند رنگ روشن، نور کافی، درجه حرارت متناسب، بوی مطبوع، زیبایی محیط، گل و گیاه و فضای سبز و رعایت بهداشت فردی، نظافت بدن و لباس و محیط، رعایت نظم و آراستگی فردی و محیط پیرامون و پرهیز از شلختگی و اقدام برای درمان بیماری‌ها و حفظ سلامت از جمله عفونت چشم که مستقیماً موجب خواب آلودگی و کسالت است می‌تواند در رفع کسالت و خستگی فصل بهار مؤثر باشد.

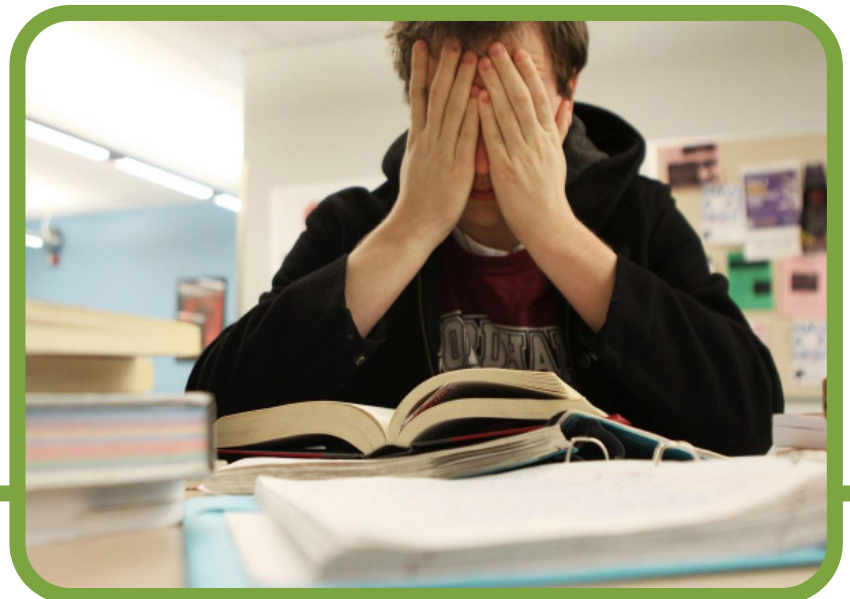
«« عوامل غیر جسمی و غیرمادی

دعا و درخواست طراوت روحی از خدای متعال. معاشرت با انسان‌های سرزنده، با نشاط و موفق، ارتباطات اجتماعی و هم‌صحبتی با دیگران، تفریح و استفاده از لذات حلال، «استقبال از برنامه‌های رقابتی، حضور در جمع و فعالیت‌های جمعی و طراحی برنامه‌های گروهی؛ استحکام عمل، پرهیز از معاشرت با انسان‌های سست و بی‌رمق و پرهیز از عزلت و انزوا و گوشه‌گیری می‌تواند در رفع کسالت بهاری مؤثر باشد. بهار فصل رشد و شکوفایی طبیعت است، همیشه شاداب و سرزنده باشید.

شیر بدون چربی، سبوس گندم و نخودفرنگی هم خستگی را برطرف می‌کند. توصیه شده در بهار خرما بیشتر میل کنید. این ماده خوراکی دارای ۱۳ ماده حیاتی از جمله فسفر و پتاسیم بوده که برای تقویت اعصاب و معده مؤثر است. همچنین از امام صادق علیه السلام نقل شده که انجیر و آلو را در فصل بهار فراموش نکنید؛ زیرا کلید درمان بسیاری از بیماری‌های اعصاب است. همچنین این امام معصوم (ع) توصیه کردند برای آرامش روح و تقویت آن سیب را ببویید و سپس میل کنید.

«« راهکارهای از بین بردن خواب آلودگی

ورزش‌های سبک، مصرف ویتامین B، مصرف ۲ لیتر آب در روز و مصرف سبزیجات و میوه‌جات تازه سبب سازگاری بدن با این فصل است. خواب کافی ولی نه بیش از اندازه، در رفع کسالت مؤثر است. زیرا خواب زیاد قشر مغز را بی‌حس می‌کند و باعث خواب آلودگی بیشتر می‌شود. به همین دلیل است که هر قدر فرد بیشتر بخوابد، بیشتر احساس کسالت و خواب آلودگی می‌کند. شستن دست و صورت پس از بیدار شدن با آب سرد بسیار مهم است و داشتن تحرک بدنی هم به فرد در رفع کسالت کمک می‌کند.

به نصف کاهش پیدا می‌کند. بسیاری اثر افراد سیگاری به خصوص آنها که به مدت طولانی دچار این عادت زریانبار رفتاری هستند، بسیار دیر متوجه انسداد عروق شان می‌شوند و همین انسداد عروق در موارد متعددی منجر به مرگ افراد می‌شود.

۲. به تغذیه‌تان اهمیت نمی‌دهید

به عقیده متخصصان تغذیه، شما باید سرورانه باید پنج واحد میوه و سبزیجات مصرف کنید. این مواد غذایی سرشار از ویتامین‌ها و مواد معدنی هستند که سلامت قلب و رگ‌های خونی را ارتقا می‌دهند. علاوه بر این میوه‌ها و سبزیجات منابع خوب فیبرهای غذایی و آنتی‌اکسیدان‌ها هستند که اثر انسداد رگ‌های خونی پیشگیری می‌کنند. غذاهای سالم و متنوع تهیه کنید و نصف بشقاب‌تان را به سبزیجات اختصاص دهید. حال آنکه بسیاری از ما علاوه بر غافل شدن از مصرف سرورانه میوه و سبزیجات، با مصرف مواد غذایی مضر، پر چرب و دشمن قلب و عروق به شکلی خود خواسته به سمت دشمنی و مبارزه با قلب و عروقمان پیش می‌رویم.

۳. ورزش نمی‌کنید

یکی از عوامل اصلی ابتلا به بیماری‌های قلبی -عروقی بی‌تحرکی و خانه نشینی است. برای ارتقای سلامت قلب‌تان توصیه می‌شود که سرورانه به مدت ۳۰ تا ۶۰ دقیقه ورزش کنید. به جای آسانسور اثر پله‌ها استفاده کنید، یک ایستگاه مانده به منزل یا محل کارتان از اتومبیل پیاده شده و بقیه راه را پیاده بروید. بعد از غذا ۱۵ دقیقه پیاده روی کنید. به عقیده متخصصان لایزر است که روزانه ده هزار قدم راه بروید تا سالم بمانید. با این حساب، محاسبه کنید که کدام یک از این توصیه‌ها را به شکل سرورانه رعایت می‌کنید؟ اینها ساده‌ترین توصیه‌های ورزشی برای افرادی است که نداشتن وقت و مشغله فراوان را بهانه‌ای برای ورزش نکردن عنوان می‌کنند. طبیعتا ما اثر این افراد انتظار حضور هر روز در باشگاه‌های ورزشی و مشغول شدن به ورزش حرفه‌ای و سنگین را نداریم. همین که رضایت بدهند و تحرک روزانه‌شان محدود به بلند شدن اثر صندلی اتومبیل و نشستن مجدد سرور صندلی اداره نباشد و در این بین چند صد قدم پیاده‌روی کنند خود کمک بزرگی به مهمترین پمپ حیاتی بدن است.

۴. صبحانه نمی‌خورید

نخوردن صبحانه علاوه بر اینکه شما را اثر انرژی لازم برای شروع یک روز خوب محروم می‌کند،

عادت‌هایی که باید از آنها دوری کرد

عادت برای از طپش افتادن

تغذیه‌ای می‌تواند کمک فراوانی به مراقبت بیشتر و بهتر اثر مهمترین عضو بدن انسان یعنی قلب بکند. عضوی که در هر دقیقه چند ده بار پمپیده و باعث حیات بشر می‌شود و یکبار توقف این طپش می‌تواند عوارض جبران‌ناپذیری داشته باشد.

۱. استعمال دخانیات

سیگار باعث مسدود شدن رگ‌های خونی می‌شود، خطر تشکیل لخته‌های خونی را بالا می‌برد و میزان اکسیژن حمل شده در خون را کاهش و در عوض فشار خون را افزایش می‌دهد. باید بدانید که اگر برای مدت یک سال سیگار مصرف نشود، خطر مرگ و میر ناشی اثر بیماری‌های قلبی عروقی

بیماری‌های قلبی و عروقی اولین عامل مرگ و میر در ایران است عاملی که بالاتر اثر حوادث و سوانح و همچنین سرطان قرار گرفته و سالانه هزاران نفر را به کام مرگ می‌کشد. البته این آمار تنها مخصوص کشور ما نیست و سالانه در سرتاسر جهان، میلیون‌ها نفر در اثر این بیماری‌ها جان خود را از دست می‌دهند. البته می‌شود با در پیش گرفتن عادت‌های سالم و ترک عادت‌های نادرست سلامت قلب را حفظ کرد.

در این مطلب ۷ عادت نادرستی را که سلامت این گنجینه اثر شما را با خطر مواجه می‌کند بیان می‌کنیم. قطعا کنار گذاشتن هر کدام اثر این عادت‌های نادرست و اصلاح الگوهای رفتاری و

استرس باعث افزایش خطر فشار خون، افزایش کلسترول خون و سفت شدن رگهای خونی می‌شود. در نتیجه کنترل استرس از اهمیت بالایی برخوردار است. قبل از هر چیزی منشا استرس را شناسایی کنید. سپس تلاش‌تان را برای کنترل و حفظ آرامش‌تان انجام دهید

خون می‌شود. در نتیجه خطر بروز بیماری‌های قلبی - عروقی بالا می‌رود. توصیه می‌کنیم تا حد امکان اثر مصرف مواد غذایی تصفیه شده و آماده خودداری کنید و به جای این هله هوله‌ها، آجیل میل کنید.

شاید شما هم در معرض تبلیغات متعدد مبنی بر نداشتن چربی ترانس در فلان محصول قرار گرفته باشید. چربی‌ها به خصوص چربی‌های ترانس دشمن اصلی و متهم ردیف اول بیماری‌های قلبی و عروقی هستند و باید اثر مصرف مواد غذایی اشاره شده مانند چیپس و همچنین فست فودها خودداری کنید تا کمتر در معرض آسیب‌ها و بیماری‌های قلبی و عروقی قرار بگیرید.

نمی‌دانم چگونه به شما ثابت کنیم که نرندگی گاهی امر غرض این همه استرس و نگرانی ندارد و برای اینکه استرس کمتری داشته باشید، تنها خودتان هستید که می‌توانید به خودتان کمک کنید.

6. ساعت کاری مشخصی ندارید
نتایج پژوهشی محققان Western University نشان می‌دهد افرادی که ساعت کاری مشخص و منظمی ندارند، به میزان ۲۳ درصد بیشتر در معرض آنفارکتوس قرار می‌گیرند. ساعات کاری غیرعادی و غیر منظم باعث ایجاد اختلال در ضربان قلب می‌شود و در نهایت به سلامت قلب آسیب می‌زند.

شاید اینجور مواقع باشد که به اهمیت ساعت زدن یا کارت نردن پیش و پس از ساعت کار واقف شده باشید. پس بدبینانه به این لحظات نگاه نکنید و قدر نظم و انضباط کاری را بدانید.

7. مصرف چربی‌های ترانس
این چربی‌ها در مواد غذایی تصفیه شده مانند هله هوله‌ها، مافین‌ها، بیسکویت‌ها و غیره وجود دارد. مصرف این چربی‌ها باعث افزایش میزان کلسترول بد و کاهش کلسترول خوب

بلکه باعث می‌شود که در وعده‌های غذایی دیگر کالری بیشتری دریافت کنید. نتایج پژوهشی که در دانشگاه هاروارد انجام شده است نشان می‌دهد که این مساله خطر بروز انفارکتوس (سکته قلبی) را به میزان ۵۵ درصد افزایش می‌دهد.

حالا با خودتان حساب کنید که پنج یا ده دقیقه وقت گذاشتن برای صبحانه خوردن سخت‌تر است یا در معرض خطر ۵۵ درصدی قرار گرفتن سکته قلبی. صبحانه دردم کمتری نسبت به سکته قلبی دارد و در عین حال باعث می‌شود با قند خون متعادل سرحال‌تر در سر کار یا کلاس درستان حاضر شوید و قدرتمت یادگیری و کار کردن بیشتری داشته باشید.

5. استرس دارید
استرس باعث افزایش خطر فشار خون، افزایش کلسترول خون و سفت شدن رگهای خونی می‌شود. در نتیجه کنترل استرس اثر اهمیت بالایی برخوردار است. قبل از هر چیزی منشا استرس را شناسایی کنید. سپس تلاش‌تان را برای کنترل و حفظ آرامش‌تان انجام دهید. ورزش، مطالعه، یوگا و غیره جزو روش‌های حفظ آرامش و کنترل استرس هستند. روزانه چند دقیقه به خودتان اختصاص دهید و فقط به آرامش‌تان فکر کنید.

بندر سیراف قلعه شیخ نصوری

آثار تاریخی و مکانهای دیدنی دشتستان

خانه دوست...

آثار بر جای مانده از گذشتگان یعنی میراث فرهنگی یک ملت در واقع شناسنامه آن ملت است که بوسیله آن سابقه تاریخی و هویت ملی آن مردم نشان داده می‌شود.

از آنجا که هر یک از این آثار به نحوی با گذشته جامعه سر و کار دارد و دوام و بقای آن می‌تواند پرده از روی تاریکی‌های تاریخ آن ملت بردارد بنابراین باید در حفظ و نگهداری آن بکوشیم و به وجود آنها افتخار کنیم. دشتستان بزرگ به طور اعم و شهرستان دشتستان به طور اخص با سوابق تاریخی درخشان و بسیار طولانی خود از آثار تاریخی بسیار با ارزشی برخوردار می‌باشد. اگر به جایگاه دشتستان بزرگ نظری بیفکنیم و آثار تاریخی به دست آمده از دل خاک و بر جای مانده از روزگاران گذشته را مورد مطالعه قرار دهیم به خوبی در می‌یابیم که این سرزمین اهورایی با خورشید درخشان و گرمی بخش خود از هزاران سال پیش یعنی از همان زمان که انسان در خاورمیانه با یکجا نشینی و تمدن و کشاورزی آشنا شد این ناحیه نیز مسکون و آباد بوده است. تحقیقات و مطالعات به عمل آمده نشان می‌دهد که از زمان استقرار قوم ایلام در جنوب غرب ایران و سپس تشکیل دولت بوسیله آنان در هزاره سوم قبل از میلاد دشتستان بزرگ نیز جزئی از امپراطوری عیلام به حساب می‌آید.

مردمانی که در طول تاریخ چند هزارساله ایران در این ناحیه بسر می‌برده اند آثاری از خود به یادگار گذاشته‌اند که مشاهده و دقت نظر در آنها درجه تمدن و فرهنگ آنان را برای ما معلوم می‌سازد.

سیراف

کاخ بردک سیاه

۳۰

نخلستانهای دشتستان

گوردختر

عمارت گلشن

۳۱

مهمترین این آثار عبارتند از:

تل مر، تل پهن، تل جوهری، تل اسپید، تل شغالی، تل خندقی، تل شهیدی، تل خندق، تل باغ چشمه، تل قلعه بوشکان، گوردختر، چهل خونه، پایه ستون‌های کاخ زمستانی کورش هخامنشی، پایه ستون‌های کاخ هخامنشیان، کاخ بردکسیاه، کوشک اردشیر، زندان اردشیر، قصر پسر، گوری گاه، خرفخانه، کوه قلعه باغ تاج، کاروانسرای مشیر، کاروانسرای دالکی، آثار شهر صفاره، پل حاج محمد رحیم (معروف به پل دالکی)، آثار شهر باستانی توز، برج دیده‌بانی، آثار شبکه آبیاری، آتشکده چشمه‌نرگسی، برج دیده‌بانی، قلعه محمدخان دشتی، آسیاب آبی، مجموعه خرابه‌های راک، قبور سردابه‌ای، سد دودره، آثار سد و بند، سد سیاه، سنگرهای دفاعی، مجموعه لانه‌زنبوری، قلعه رستم‌خان (اسماعیل‌خان)، بقعه شاهزاده ابراهیم، بقعه شیخ منصور خزایی، بقعه امامزاده شاه پسر مرد، بقعه آقا میراحمد، بقعه امامزاده شاهزاده محمد، بقعه شاهزاده احمد، آثار خرابه‌های شهر باستانی کان سرخ، خرابه‌های شهر تاریخی در نزدیکی بارگاهی، کارگاه سنگ تراشی، قبرستان قدیمی، شهر باستانی سیراف، عمارت گلشن.

پل حاج محمد رحیم (معروف به پل دالکی)

به خاطر کمی سنم از مانعی به نام مرتضی قربانی (فرمانده لشکر ویژه ۲۵ کربلا) باید می‌گذشتم. باید از این سد بزرگ عبور می‌کردم. بعد از این که مشکل درس من حل شد، می‌ماند اجازه‌ی آقا مرتضی به عنوان فرمانده لشکر

کوچک‌ترین رزمنده دفاع مقدس کیست؟

ک

این بود که پدرم برای مراقبت بیشتر از من، مرا با خودش به جبهه ببرد. به خاطر کمی سنم از مانعی به نام مرتضی قربانی (فرمانده لشکر ویژه ۲۵ کربلا) باید می‌گذشتم. باید از این سد بزرگ عبور می‌کردم. بعد از این که مشکل درس من حل شد، می‌ماند اجازه‌ی آقا مرتضی به عنوان فرمانده لشکر.

قرار شد بابا، غروب که از خط آمد، موضوع جبهه آمدن ام را با آقا مرتضی در میان بگذارد. این اولین باری بود که می‌خواستم بروم منطقه. مثل اسپند روی آتش، بالا و پایین می‌رفتم و لحظه شماری می‌کردم که بابا جواب مثبت را به من بدهد تا این که شب، چیزی را که منتظر شنیدنش بودم، از دهان بابا شنیدم: آقا مرتضی قبول کرد و گفت، مانعی ندارد.

بابا گفت: هفته بعد اگر موردی پیش نیامد، با هم می‌رویم.

برای رسیدن هفته بعد، لحظه شماری می‌کردم. تا این که روز موعود سر رسید. باید حرکت می‌کردیم. دل توی دلم نبود. رسیدن به فضای جبهه و جنگ برای من حکم درک بهشت بود. من هنوز جبهه را لمس نکرده بودم ولی احساس می‌کردم می‌خواهم به زمینی پا بگذارم که فقط بسوی خوبی و نیکی می‌دهد. همه آدم‌هایش مهربانند. این‌ها را به وضوح درک می‌کردم؛ چون نمونه بچه‌های خطوط مقدم را هر روز در پایگاه شهید بهشتی، هفت تپه

تاریخ هشت ساله حماسه و مقاومت پیروان حضرت روح الله (ره)، همواره شاهد قاسم‌های کربلاهایی بوده است که درس بزرگی به بشریت داده‌اند. در تفحص این گنج عظیم، رزمنده نونهالی را می‌بینیم که در اوج شور و شوق بازی‌های کودکانه‌اش، بازی جنگ را به تمام بازی‌ها از حیثیت داده و در زیباترین لحظات زندگی در کره خاکی، همبازی شهیدایی بوده است که تا به امروز محفوظ بودنش را از برکت همان، هم نفسی می‌داند. «جواد صحرایی» از اهالی رستم‌کلای بهشهر مازندران (اعزامی از لشکر همیشه پیروز ۲۵ کربلا)، همان نونهال نماز شب‌خوانی که خود را همراه با موج بلند روح‌الهیان قرار داده و پای بر عرصه مجاهدت در مسیر رب‌الارباب نهاد.

پدرش را از دست داده. «خواهرها در شهرک (شهرک پایگاه شهید بهشتی اهواز، خانه‌های سازمانی فرماندهان دفاع مقدس) تعجب می‌کردند، مادرم چطور برای رفتن من به جبهه تقوی می‌کند؟ الان مادرم آدم کم‌دل و جرأتی شده، ولی آن زمان همیشه دو گام جلوتر بود. دل شجاعی داشت. فضای اهواز هم طوری نبود که کودکی ما، از بازی‌ها و شیطنت‌ها سیر بشود. در محیط محصور جنگی پایگاه شهید بهشتی، اتفاق خاصی نمی‌افتاد؛ به همین خاطر برای رفتن به فضای مستقیم جبهه به مامان فشار می‌آوردم تا واسطه شود به بابا بگوید. بعضی وقت‌ها که خلوت می‌کنم با خودم می‌گویم:

«چرا از بین این همه بچه‌های قد و نیم قد در کشور، من گلچین شده‌ام؟»

البته قصه تنبلی و درس نخواندن من فایده‌اش

جواد، نونهال ۹ ساله‌ای که با قرائت‌های معروف وصیتنامه‌اش، همواره در آن ایام عاشقی، روحیه مضاعفی برای رزمندگان بود. اگر او را نشناختید، باید طور دیگری معرفی‌اش کنیم: (جواد صحرایی، فرزند سردار دلاور، فرمانده غیور محور عملیاتی لشکر ویژه ۲۵ کربلا «رمضانعلی صحرایی» است). متنی که در ادامه می‌آید، ناگفته‌هایی از زبان این رزمنده ۹ ساله از اولین حضورش در جبهه است.

۹ ساله بودم که وصیتنامه‌ام را نوشتم. خیلی‌ها مرا به واسطه وصیتنامه‌ام می‌شناسند. وصیتنامه‌ای که بارها در جبهه‌ها و یک بار هم در نماز جمعه بهشهر در محضر آیت‌الله جباری خواندم: «بسم الله الرحمن الرحیم؛ اینجانب، جواد صحرایی رستمی، فرزند رمضانعلی که در سن ۹ سالگی به جبهه‌های حق علیه باطل عزیمت کردم و اگر به شهادت رسیدم، دوچرخه‌ام را به پسر شهیدی بدهید که

و پادگان شهید «بیگلو» می‌دیدم. برای رفتن، حکم مأموریت و برگه تردد لازم بود. بابا تنها نمی‌رفت؛ بیشتر وقت‌ها دو سه نفر همراهش بودند. من هم چپانده شدم لای جمعیت داخل ماشین. کارهای اداری انجام شد و ما رفتیم سمت خرمشهر و آبادان. حدود دو ساعت فاصله راه بود. رسیدیم به دژبانی اول ارتش. طبق معمول از راننده، برگه تردد خواستند. یادم نیست آن روز، بابا راننده بود یا نه؟ دژبان، سرکی هم داخل ماشین کشید که افراد توی ماشین را بازدید کنند. یک بار سرک کشید، بعد ناباورانه دوباره سرش را آورد داخل و گفت: «بچه؟»

داشت شاخ درمی آورد. بعد از راننده پرسید: «آقا ببخشید، این بچه؟»
 - پسر من است.
 - این جا چی کار می‌کنند؟
 - می‌خواهد برود جبهه.
 - جبهه؟
 - اجازه آقا مرتضی را دارد.
 - مرتضی؟! مرتضی کی هست؟
 - مرتضی قربانی، فرمانده لشکر ۲۵ کر بلا.
 - ما که مرتضی نمی‌شناسیم. لطف کنید بچه را پیاده کنید!
 بابا دوباره با تأکید گفت: مرتضی؛ مرتضی قربانی. چطور نمی‌شناسید؟
 - نمی‌شناسم جناب! لطف کنید بچه را پیاده کنید. جبهه که بچه بازی نیست.
 بابا هر چه سعی کرد، نتوانست سرباز ارتشی را راضی کند. داشت گریه‌ام می‌گرفت. انگار دربان بهشت به من اذن دخول نداده بود. همه آرزوهای جبهه رفتنم داشت نقش بر آب می‌شد. دژبان ارتشی، خوش تیپ و خوش قیافه بود. خیلی محترمانه، اما سفت و سخت با ما برخورد کرد. پس از کلی کشمکش بالاخره بابا تسلیم شد و گفت:
 - جواد جان! شرمنده؛ باید پیاده بشوی

پرسید: بابا کو؟ مگر قرار نبود بروی؟ ماجرا را تعریف کردم، ولی هی سعی می‌کردم خانم امانی را نبینم. تا مرز بهشت رفته بودم و ناکام برگشتم. فشار بیشتری به بابا می‌آوردم. قول رفتن دوباره را از بابا گرفتم. به دژبانی ارتش نزدیک می‌شدیم. قلبم تند می‌زد. بابا نقشه‌ای را که قبل از حرکت برایم کشیده بود، یادآور شد؛ وقتی رسیدیم به دژبانی، باید بروی زیر پا. جتّه کوچکی داشتیم. قرار شد زیر پای همراهان‌ام مخفی شوم. حساب که می‌کنم، با یازده بار رفتن به جبهه در کل ۴۴ مرتبه زیر پای سرنشینان خودروهایی بودم که به طرف منطقه می‌رفت. اولین بار، زیر پاها و پوتین‌هایی خودم را مخفی کردم که از شدت بوی بد عرق خفه شده بودم. پانصد متر مانده به دژبانی، لوله می‌شدم زیر دست و پاها. دچار نفس تنگی می‌شدم. گرمای آن پایین سخت بود. دژبان‌ها هم هیچ وقت فکرش را نمی‌کردند که یک بچه در خودرو مخفی شده باشد. اول کارت تردد، بعد حکم مأموریت و آخرسر بازدید جزئی خودرو. بابا برای استتار بیشتر، پرده خودرو را هم می‌کشید. در هر دژبانی، سه دقیقه‌ای معطل می‌شدیم. در این سه دقیقه گاهی اوقات به حدی به من فشار وارد می‌شد که می‌خواستیم سرم را بیاورم بیرون ولی یکی از پوتین‌ها می‌آمد روی سرم. به دژبانی دوم رسیدیم. دوباره همان جریان تکرار می‌شد. بعد از آن، جاده به منطقه‌ای منتهی می‌شد که مال بچه‌های لشکر بود. آنجا برای خودمان سالار بودیم. فرمانده، بابا بود و چه کسی جرأت می‌کرد به من بگوید بالای چشمتم. حالا دیگر واقعا به آن بهشت رسیده بودم. آدم‌های بهشت مثل آدم‌های پایگاه شهید بهشتی بودند. چقدر به تصورات خودم نزدیک بودند. صفا و صمیمیت آنها مثل چشمه آب روانی از کنارمان می‌گذشت. خیلی‌هاشان با دیدن من تعجب می‌کردند. برای بعضی‌ها، حضور من قابل هضم نبود.

دلجویی‌اش برای‌ام تازگی داشت. مرا بوسید، وقتی متوجه شد که دلم شکست، گفت:
 - بابا! اشکال ندارد، یک وقت دیگرم. بغض نمی‌گذاشت نفسم دربیاد. بدجوری خیط شده بودم. یاد مادرم و یکی دو نفر از خانم‌ها افتادم که مرا بدرقه کرده بودند. حس می‌کردم حتی مادرم احتمال شهادت مرا هم می‌داد؛ چون رفتن من واقعا شوخی‌بردار نبود. خانم امانی را به خوبی به یاد دارم. خیلی اصرار داشت من نروم. اصفهانی بود. آقای امانی، جانشین آقا مرتضی بود. لباس‌هایم را انداخته بودم داخل یک پلاستیک و حالا باید همان طور برمی‌گشتم. این برگشتن بیش‌تر ناراحتی می‌کرد. بچه‌های ارتش هم فهمیدند، دل من خیلی شکست. همان سرباز خوش تیپ و بلند قامت گفت:
 «مرد کوچولو! بیا اینجا! خیلی لوطی منش و داش مشتت بود.»
 - غصه نخور!
 دژبان‌های ارتشی داشتند توی آن هوای داغ، داغ، هندوانه می‌خوردند؛ وسط بیابان کنار جاده آسفالت. بابا به سرباز گفت:
 - از منطقه ماشین می‌فرستم، بچه را می‌برد اهواز. بابا رفت. دو سه ساعتی طول کشید که ماشین بیاید. این دو ساعت را کنار بچه‌های ارتش بودم. خیلی از من دلجویی کردند. صدایم در نمی‌آمد. منتظر وقتی بودم که گریه کنم. هندوانه را کنار آنها خوردم. بعد یکی از آنها گفت:
 - حالا که می‌خواهی بروی جبهه، بگو بینم بلدی تفنگ باز و بسته کنی؟
 بعد یک «ژ.۳» داد دستم که از قد من بلندتر بود. کمی بعد دیدم، نمی‌توانم. کلاش را بیشتر تجربه کرده بودم. دست و پا شکسته باز و بسته کردن ژ.۳ را به من یاد داد. حس قشنگی؛ کنار آن دژبان‌ها داشتیم. برخورد خوبی با من کردند، گرچه ته دلم از دست آنها عصبانی بودم. خب چاره‌ای نبود؛ آنها موظف بودند به من بچه اجازه ورود ندهند. چند ساعت بعد یک ماشین تویوتا با هماهنگی بابا آمد و مرا دست از پا درازتر برگرداند اهواز و تحویل مامان داد.
 وقتی مامان دید که چقدر زود برگشتم، ماتش برد.

بازدید مقام معظم رهبری از مراحل تولید فیلم سینمایی «محمد رسول الله» به عنوان اولین حضور ایشان در یک پروژه سینمایی به شمار می‌آید؛ حضوری که نه تنها در بیوگرافی این فیلم سینمایی بلکه در شناسنامه تاریخ سینمای ایران به ثبت رسید

فیلم «محمد رسول الله(ص)» آماده اکران شد

کودکی پیامبر رحمت روی پرده نقره‌ای

بازدید مقام معظم رهبری

بازدید مقام معظم رهبری از مراحل فیلمبرداری فیلم سینمایی «محمد رسول الله» یکی از رویدادهای ارزشمند برای این فیلم سینمایی بود تا جایی که مجیدی در نخستین نشست رسانه‌ای خود حضور مقام معظم رهبری را برکت این فیلم عنوان کرد و گفت که رهبر انقلاب در پشت صحنه این اثر صحبت‌های بسیاری را درباره شخصیت حضرت محمد (ص) ارائه کردند که مجموع نظرات مقام معظم رهبری اعمال و در اثر ارائه شد.

حضرت آیت الله خامنه‌ای روز چهارشنبه ۱۷ آبان ماه ۱۳۹۱ برای بازدید از لوکیشن فیلم سینمایی «محمد رسول الله» ساخته مجیدی مجیدی به محل فیلمبرداری این فیلم رفتند.

بازدید مقام معظم رهبری از مراحل تولید فیلم سینمایی «محمد رسول الله» به عنوان اولین حضور ایشان در یک پروژه سینمایی به شمار می‌آید؛ حضوری که نه تنها در بیوگرافی این فیلم سینمایی بلکه در شناسنامه تاریخ سینمای ایران به ثبت رسید. ایشان پیش از این در پشت صحنه سریال تاریخی مذهبی «مریم مقدس» نیز حضور یافته بودند.

در بازدید مقام معظم رهبری از پشت صحنه فیلم «محمد رسول الله» که ۶ ساعت به طول انجامید، ایشان از قسمت‌های مختلف لوکیشن از جمله قسمت شهر مکه، شعب ابی‌طالب، دیر بحیرا و قسمت‌هایی از مدینه بازدید کردند.

انتقادهایی از جنس تخطئه

ناگفته نماند از همان روزهای اولی که خبر ساخت فیلمی درباره صدر اسلام و حضرت محمد (ص) مطرح شد برخی از منتقدان در جهان عرب ایرادهایی را بر ساخته شدن این فیلم سینمایی وارد می‌کردند. مجیدی در تمام این سال‌ها درباره این ایرادها سکوت کرد ولی در نهایت در نخستین نشست رسانه‌ای خود که در تاریخ ۱۷ دی ماه سال ۹۳ برگزار شد به تمام انتقادات پاسخ داد.

یکی از انتقادهای مطرح در این حوزه، ایرادهایی بود که الازهر به حضور یک بازیگر در نقش کودکی‌های پیامبر (ص) وارد می‌کرد. مجیدی درباره تحقیقات انجام شده برای ساخت

اعظم (ص) در ۵۵ کیلومتری جاده تهران - قم به پایان رسید.

لوکیشن اصلی فیلم سینمایی «محمد رسول الله» در شهرک پیامبر اعظم (ص) بود که در آغاز کار ۱۰۰ هکتار پیش بینی شده بود اما با پیشرفت ساخت این فیلم سینمایی و نیاز به فضاهای بیشتر برای ساخت دکور و همچنین طرح ساخته شدن قسمت دوم از فیلم «محمد رسول الله» این مساحت گسترش پیدا کرد و در نهایت با ۲۲۰ هکتار مساحت، دکورسازی در آن انجام شد؛ دکورهایی که بر اساس مستندهای تاریخی زمان زندگی پیامبر اسلام از دو شهر مکه و مدینه ساخته شده است.

پیش از ۷۰ درصد از فیلمبرداری فیلم «محمد رسول الله» در شهرک پیامبر اعظم (ص) انجام شد و بخش‌های دیگر هم در کرمان و عسلویه صورت گرفت و فقط برای بخش‌های لشکرکشی سپاه ابرهه به مکه و ماجرای معجزه‌ای که باعث شد پرنده‌گان با پرتاب سنگ مانع رسیدن آنها به مکه شوند، نیاز به سفر به هند بود اما پس از به توافق نرسیدن با هندی‌ها این بخش از فیلم «محمد رسول الله» در آفریقا مقابل دوربین رفت.

نگارش داستان با تمرکز بر کودکی حضرت رسول نگارش فیلمنامه «محمد رسول الله» با در نظر گرفتن منابع تحقیقاتی با حضور کامپوزیا پرتوی و همراهی او با مجید مجیدی آغاز شد. با به میان آمدن نام این فیلمنامه نویس می‌شد این حدس را زد که فیلم «محمد رسول الله» با تمرکز بر کودکی خاتم انبیا ساخته می‌شود؛ چرا که کامپوزیا پرتوی از جمله فیلمنامه نویسان شاخص در حوزه کودک و نوجوان است و همکاری او با مجید مجیدی مبین روایت کودکی پیامبر اسلام بود. البته مجید مجیدی نیز گرچه به ساخت فیلم‌های شاعرانه شهرت دارد در کارنامه‌اش فیلم‌هایی که شخصیت‌های اصلی آن کودکان و نوجوانان هستند نیز دیده می‌شود. پس از نگارش فیلمنامه اولیه، حمید امجد نیز به جمع فیلمنامه نویسان فیلم «محمد رسول الله» پیوست و تمرکز اصلی خود را بر دیالوگ نویسی فیلم گذاشت. پس از نگارش فیلمنامه که یک سال و اندی طول کشید، خرداد سال ۱۳۸۹ پیش تولید فیلم «محمد رسول الله» رسماً آغاز شد و طبق برنامه ریزی انجام شده شهریور سال ۱۳۹۰ مصادف با عید قربان ساخت دکور این فیلم سینمایی در شهرک سینمایی پیامبر

فیلمش گفت که مطالعه و پژوهش‌های بسیاری در زمینه کودکی حضرت محمد (ص) و چگونگی پرداختن به کودکی ایشان تا سن ۱۲ سالگی انجام داده است و دلیل انتخاب مقطع کودکی زندگی حضرت محمد (ص) این بوده که هیچ اختلافی بین شیعه و سنی به وجود نیاید.

این کارگردان سینمای ایران همچنین به نگرانی اهل تسنن از ساخته شدن این فیلم اشاره کرد و گفت که دلیل نگرانی و انتقاد کشورهای عرب به خصوص الازهر از ساخته شدن چنین فیلمی را نمی‌داند چراکه به همان اندازه که اهل تسنن نگران هر نوع تحریف یا بی‌توجهی به شان حضرت رسول هستند شیعیان هم نگرانند.

وی گفت که منتقدان به جای اینکه از دور بایستند، تخطئه کنند و نقدهای غیرمنصفانه ارائه دهند بهتر است پس از دیدن فیلم درباره اثر ساخته شده گفتگو کنند.

بودجه تولید فیلم «محمد رسول الله» از شایعه تا واقعیت

بودجه تولید فیلم سینمایی «محمد رسول الله» از سوی رسانه‌ها به ویژه رسانه‌های غربی به کرات مورد سؤال بود و منتقدان گزارش‌های نادرست با اعداد و ارقام عجیب و غریب ارائه می‌کردند.

به عنوان مثال هالیوود ریپورتر مدعی شده بود که ساخت فیلم «محمد رسول الله» ۳۰ میلیون دلار معادل ۱۰۰ میلیارد تومان هزینه برداشته است. این ادعا در حالی مطرح شد که صادقان رئیس هیات مدیره شرکت نورتایان درباره جزئیات هزینه ساخت این پروژه سینمایی که شامل ساخت و ساز شهرک و دستمزدهای پرداختی می‌شد، توضیح داد.

بر همین اساس و به گفته رئیس هیات مدیره شرکت نورتایان، هزینه ساخت دکورهای شهر مکه ۱۴۱ میلیارد ریال، شهر مدینه با ۱۹ هکتار ۴۲ میلیارد ریال و ساخت و ساز ساختمان اداری ۱۲.۲ میلیارد بوده است.

همچنین ۳ میلیارد ریال هزینه فیلمنامه، ۶ میلیارد ریال هزینه مطالعات اجرایی، ۱۵۲ میلیارد ریال هزینه پیش تولید، ۳۱۰ میلیارد ریال هزینه تولید و ۱۵۱ میلیارد ریال هزینه پس از تولید فیلم «محمد رسول

الله» شده است.

با این اوصاف مجموع هزینه‌های صرف شده برای ساخت این فیلم ۶۲۳.۳ میلیارد ریال بوده است.

دعوت از عوامل حرفه ای بین المللی

علاوه بر توجه به مخاطبان داخلی، یکی از دغدغه‌های ذهنی مجیدی حضور عوامل بین المللی در ساخت این پروژه سینمایی برای جذب مخاطبان جهانی بود که این مساله باعث شد عده‌ای از سینماگران داخلی معترض شوند که چرا برای ساخت این فیلم سینمایی از عوامل حرفه ای داخلی استفاده نشده است.

«ویتوریو استورارو» به عنوان مدیر فیلمبرداری، «میلژن کرکا کلژاکویچ» به عنوان مدیر طراحی صحنه و دکور، «کوری دوری» جلوه‌های ویژه میدانی، «فرانکو فومگالی» طراحی آکسسوار، «اسکات اندرسون» جلوه‌های ویژه کامپیوتری، «روبرتو پریگناتی» تدوین و «آی. آر. رحمان» موسیقی در این پروژه سینمایی همراهی کردند و البته همراهی عوامل حرفه‌ای سینمای ایران با اسامی جهانی و بعضاً اسکار گرفته تا اندازه‌ای این دلخوری را جبران کرد و وقتی فیلم رونمایی شد به دلیل کیفیت اثر خیلی از این انتقادات پاسخ داده شد.

خلاصه ای از داستان فیلم

فیلم سینمایی «محمد رسول الله» از محاصره مسلمانان در شعب ابی طالب آغاز می‌شود و به پیش

از تولد پیامبر اسلام باز می‌گردد. در این فیلم مخاطب شاهد وقایعی است که پیش از تولد پیامبر اسلام تا ۱۲ سالگی ایشان را در بر می‌گیرد. صحنه‌های وفات مادر رسول اکرم در روستای ابواء و صحنه‌های مربوط به دوران شیرخوارگی و خردسالی پیامبر در روستای سعدیه هم از دیگر بخش‌های فیلم است.

فیلم با اولین سفر پیامبر به شام و رسیدن به صومعه بحیرا به پایان می‌رسد. بحیرا راهبی مسیحی است که درباره ظهور آخرین پیامبر به ابوطالب بشارت می‌دهد. علیرضا شجاع نوری در نقش عبدالمطلب پدر بزرگ پیامبر اکرم (ص)، مهدی پاکدل در نقش ابوطالب عموی پیامبر (ص)، ساره بیات در نقش حلیمه دایه پیامبر (ص)، مینا ساداتی در نقش آمنه مادر پیامبر (ص)، محسن تنابنده در نقش ساموئل تاجر یهودی، داریوش فرهنگ در نقش ابوسفیان، رعنا آزادی‌ور در نقش ام‌جمیل همسر ابولهب، حمیدرضا تاج‌دولت در نقش حمزه عموی پیامبر (ص)، صادق هاتفی در نقش بحیرا راهب مسیحی، محمد عسگری در نقش ابولهب عموی پیامبر (ص) و حدود ۵۰۰ بازیگر و هنرور در این فیلم ایفای نقش کرده‌اند.

داستان فیلم به گونه‌ای طراحی و اجرا شده است که این امکان فراهم است تا قسمت‌های بعدی آن نیز ساخته شود و البته مجیدی نیز به این نکته اشاره داشته است که قصد ساخت قسمت‌های دوم و سوم آن را دارد و به گونه‌ای می‌توان آن را سه‌گانه‌ای از زندگی حضرت محمد (ص) دانست.

«روباه» یک موضوع کاملاً اجتماعی دارد که مرتبط با مسائل امنیتی و جاسوسی در حوزه موضوع انرژی هسته‌ای است، به عبارتی مسائل روز اجتماعی کاملاً منطبق با مسائل هسته‌ای است و مذاکرات ۱+۵ روزه لای بستر فیلم جاری است

داستان شهدای هسته‌ای

روباه چهره عریان تروریست غربی

"روباه" ماجرای انجام یک عملیات تروریستی توسط برادر نتانیاها را روایت می‌کند. برادر نتانیاها به دستور بنیامین نتانیاها و بدون اطلاع آمریکا و سازمان سیا به ایران می‌آید تا یکی از دانشمندان هسته‌ای ایران را ترور کرده و روند مذاکرات را به هم بریزد.

ریتم فیلم در ابتدا کمی آرام است اما کارگردان توانسته در ادامه با برنامه‌های خاص ریتم فیلم را افزایش دهد و از ایجاد خستگی برای تماشاگر جلوگیری کند. بازی‌های خوب مردان فیلم با بازی بسیار تصنعی مرجان شیرمحمدی خنثی می‌شود. با توجه به سابقه بهروز افخمی در ساخت فیلم روز شیطان و خلاصه داستان و موضوع کنجکاوی‌برانگیز روباه، احتمال می‌رفت که با یک اثر جاسوسی خوش ساخت و جذاب روبه‌رو شویم. آغاز فیلم و دقایق ابتدایی آن نیز، بسیار امیدوارکننده است و نوید یک فیلم خوب را می‌دهد.

فیلم "روباه" ضعف‌های محتوایی و ساختاری در فیلمنامه خود دارد. شاید دلیل این ضعف‌ها هم

وزیر رژیم صهیونیستی بود.

موضوع بردارن نتانیاها و سازمان اطلاعات نظامی سری ارتش اسرائیل در اینترنت قابل جستجو است که آنها سه برادر بودند که افخمی چهارمین برادر را به نام یوهان خلق کرد، اما اتفاقاتی که برای او می‌افتد واقعی است.

فیلم دارای موضوعی پلیسی، جاسوسی است که در این فیلم حمید گودرزی ایفاگر نقش "حمید" موتورسوار جوانی است که با آشنایی با فردی که یک تروریست اسرائیلی است آشنا می‌شود و به نوعی درگیر یک سری اتفاقات می‌شود.

«روباه» یک موضوع کاملاً اجتماعی دارد که مرتبط با مسائل امنیتی و جاسوسی در حوزه موضوع انرژی هسته‌ای است، به عبارتی مسائل روز اجتماعی کاملاً منطبق با مسائل هسته‌ای است و مذاکرات ۱+۵ روزه لای بستر فیلم جاری است.

در ساخته جدید بهروز افخمی حمید گودرزی، بابک حمیدیان، جلال فاطمی، آرش مجیدی، مرجان شیرمحمدی به ایفای نقش می‌پردازند.

فیلم سینمایی روباه آخرین ساخته بهروز افخمی کارگردان شناخته شده کشورمان به موضوع شهدای هسته‌ای و تلاش کشورهای غربی برای ترور این دانشمندان اختصاص دارد. فیلمی که در جشنواره سی و سوم به نمایش درآمد و از ابتدای امسال هم شاهد اکران عمومی خود بود.

در خلاصه داستان فیلم آمده که: برادر نتانیاها (با بازی جلال فاطمی) برای انجام یک عملیات تروریستی جدید علیه دانشمندان هسته‌ای به ایران می‌آید. این مامور حرفه‌ای در ایران برای رسیدن به اهداف خود از یک راننده ساده (حمید گودرزی) سوء استفاده می‌کند اما...

بهروز افخمی، کارگردان نام‌آشنای سینمای ایران با یک فیلم سیاسی به نام "روباه" در سی و سومین جشنواره فیلم فجر حضور پیدا کرد. افخمی، بیست سال بعد از ساخت روز شیطان (۱۳۷۳) دومین فیلم جاسوسی خود را ساخته است. او در فیلم «روباه» جاسوسی به نام یوهان نتانیاها را روایت کرد که یکی از برداران بنیامین نتانیاها، نخست

چرا باید «روبه» را دید

● جواد طالبی

بهر روز افخمی را دید

نه به یک مقطع از تاریخ، بلکه انقلاب ایران در طول ۳۵ سال گذشته همواره با آن روبرو شده و دست و پنجه نرم کرده و از آن آسیب‌های جدی و بعضاً جبران ناپذیری خورده است. اگر چه ممکن است «روبه» در به نمایش گذاشتن ترور دانشمندان هسته‌ای و پشت پرده سازمان‌های جاسوسی خارجی و نقش وزارت اطلاعات در خنثی نمودن تعداد بسیاری از ناآرامی‌ها و سوء قصد‌ها کمتر از حد انتظار ظاهر شده باشد اما جسارت کارگردان در پرداختن به چنین موضوعی قابل تحسین است، البته «روبه» در نسبت با فیلم‌های ساخته شده با همین موضوع در جهان قابل مقایسه نیست، چرا که آن‌ها محصول روند چندین ساله و برنامه ریزی‌های بلند مدت با سیاست‌گذاری‌های متمرکز هستند، در حالی‌که افخمی پا در مسیری نهاده که کارگردانان دیگر از کنار آن هم عبور نکرده‌اند.

شاید اگر در پیش تولید و پرداخت فیلمنامه دقت و زمان بیشتری بکار گرفته می‌شد و اگر برخی از بازیگران انتخاب شده برای فیلم به هر دلیلی از ادامه همکاری با فیلم «روبه» منصرف نمی‌شدند اثر بهتر و قابل دفاع‌تری بر پرده سینما مشاهده می‌کردیم. کارنامه افخمی در روایت روان داستان بر پرده سینما کارنامه موجه و قابل قبولی است و همین نکته باعث می‌شود تا کم و کاستی‌های محتوایی فیلم را محصول برخی محدودیت‌ها در به تصویر کشیدن نهادها و سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی بدانیم، مسئله‌ای که ابتدا روند فیلمنامه نویسی و در ادامه کارگردانی بهروز افخمی در مقایسه با دیگر ساخته‌هایش را دشوارتر کرده و مجموع این نکات باعث می‌شود تا ما در مواجهه با «روبه» انتظاری مبتنی با واقعیت داشته باشیم و بعنوان یکی از اولین فیلم‌های این ژانر جذاب به آن احترام بگذاریم.

«روبه»، روایت حضور برادر نتانیا، نخست وزیر اسرائیل است که بعنوان جاسوس و تروریست قصد به شهادت رساندن دانشمندان هسته‌ای ایران را دارد، اتفاقی که ممکن است باعث برهم خوردن مذاکرات در دولت یازدهم شود. داستان به روز و جذاب، تعقیب و گریزها، تعدد لوکیشن‌های خارجی و سرعت و ریتم مناسب فیلم از جمله نکات مثبت آخرین ساخته بهروز افخمی است. اما چرا باید «روبه» را دید و چه رخداد ویژه‌ای باعث می‌شود شما به دیدن آن ترغیب شوید؟ سینمای ایران همواره از فقر فیلم نامه خوب رنج برده و فقدان ژانرهای متعدد از مصادیق فیلم‌های ایرانی است، در جشنواره‌های پیشین نیز به ندرت می‌توانید فیلمی بیابید که از دو حوزه اجتماعی و بعضاً کمدی خارج بوده باشد. فیلم‌های دفاع مقدسی نیز چنگی به دل نزده‌اند و تک ستاره‌هایی چون «شیار ۱۴۳» و «ج» سعی در زنده نگه داشتن ژانر سینمای دفاع مقدس داشته‌اند اما تقریباً از ژانرهای دیگر خبری نیست. اساساً در سینمای ایران کمتر می‌توانید برآیند اتفاقات جامعه را بر پرده سینما ببینید، عمدتاً فیلم‌ها ساخته جهان ذهنی سینماگر است تا برآمده از اتفاقات روز جامعه و مسائل مردم. ژانر ترور در سینمای جهان دارای جایگاه ویژه‌ای است و همواره یکی از جذاب‌ترین موضوعات هالیوود بوده و هست، ایران با ۱۷ هزار مورد ترور بعنوان یکی از بزرگ‌ترین آسیب دیدگان این واقعه در جهان شناخته شده است، ۱۷ هزار ترور یعنی ۱۷ هزار داستان جذاب و پرکشش که تعداد زیادی از آن‌ها قابلیت فیلمنامه شدن را دارا هستند، طوری که هر سال نه یک فیلم بلکه سهمی از فیلمهای جشنواره را به خود اختصاص دهد، اما با این همه سینماگران ما به ندرت به این موضوع روی خوش نشان داده‌اند، و در خاطر ندارم آخرین بار کی یک فیلم سینمایی با محوریت ترور ساخته شده است، موضوعی که

عدم وجود مشاور خبره در زمینه سیاسی و امنیتی و موضوعات مربوط به وزارت اطلاعات باشد. در چندین سکانس و دیالوگ‌هایی که بین شخصیت‌ها رد و بدل می‌شود این ضعف و ایراد مشهود است. به طور مثال وقتی مأمورین وزارت اطلاعات به خانگی موتورسوار مراجعه می‌کنند بی مقدمه و بدون در نظر گرفتن مسائل امنیتی خود را مأمور وزارت اطلاعات معرفی می‌کند. در صحنه‌ای دیگر مأمور وزارت اطلاعات کل عملیات دستگیری جاسوس اسرائیل را با جزئیات به فرد موتورسوار توضیح می‌دهد که همگی اینها با رفتار و عملکرد اعضای وزارت اطلاعات تناقض دارد. شاید اگر در پیش تولید و پرداخت فیلمنامه دقت و زمان بیشتری بکار گرفته می‌شد و اگر برخی از بازیگران انتخاب شده برای فیلم به هر دلیلی از ادامه همکاری با فیلم «روبه» منصرف نمی‌شدند اثر بهتر و قابل دفاع‌تری بر پرده سینما مشاهده می‌کردیم. روبه بیشتر از مدل فیلم‌های جاسوسی آمریکایی که اشارات سیاسی روز دارند پیروی می‌کند تا در فضای شوخ و جدی در عین هیچ نگفتن، همه چیز بگوید. در نتیجه کارکردش هم به همین عناصر فرامتنی محدود است و چیزی بیشتر از آن نیست. روبه می‌توانست از آن فیلم‌هایی باشد که مخاطب هنگام دیدن آن با شخصیت‌هایش که مأموران اطلاعاتی هستند همراه و در پایان نیز از موفقیت آنان به وجد بیاید. درست مانند نمونه‌های موفق اما این اتفاق به خاطر همان درنیامدن لحن دوگانه داستان رخ نمی‌دهد.

نگاهی گذرا به برترین‌های سال؛

پروفسور سمیعی برترین دانشمند

و جراح مغز و اعصاب جهان

آکادمی جهانی جراحان مغز و اعصاب جهان، پروفسور مجید سمیعی، چهره ماندگار پزشکی ایران و جهان را به‌عنوان برترین دانشمند و جراح مغز و اعصاب جهان و برنده جایزه این آکادمی در سال ۲۰۱۴ انتخاب کرد.

این جایزه طی یک مراسم رسمی در روز ۱۱ اکتبر، در شهر وین، با حضور مقامات رسمی کشور اتریش و اساتید طراز اول جهان در مرسته جراحی مغز و اعصاب به پروفسور مجید سمیعی اعطاء شد.

اعطای دو کرسی پژوهشی

به دو استاد برجسته کشور

در اواسط بهمن ماه سال ۱۳۹۳ بود که رئیس صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوریان کشور، دو کرسی پژوهشی «تکنولوژی پلاسما» و «پردازش سیگنال» را در حضور محمد فرهادی، وزیر علوم تحقیقات و فناوری به دو چهره علمی اعطا کرد.

دکتر قرآن نویس و دکتر مروستی از استادان بنام و دانشمندان ایرانی هستند که نگاه راهبردی به تحقیقات خود دارند و با این کرسی پژوهشی می‌توانند به مدت ده سال از صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوریان پشتیبانی مالی دریافت کنند.

محمود قرآن نویس هم اکنون در سمت ریاست مرکز تحقیقات فیزیک پلاسما دانشگاه آزاد اسلامی در خصوص برنامه‌های خود در قالب کرسی پژوهش می‌گوید: همانطور که کشورهای پیشرفته، اثر تکنولوژی پلاسما در پزشکی و صنایع مختلف، استفاده می‌کنند، امیدوارم با استفاده از کرسی پژوهشی که صندوق حمایت از پژوهشگران اعطا کرده، بتوانم این تکنولوژی را در کشورمان نیز به کار بگیریم.

اکنون علیم مروستی به عنوان رئیس پژوهشکده مخابرات نظری دانشگاه صنعتی شریف فعالیت می‌کند. وی درباره برنامه‌های چند ساله آینده خود توضیح داد و گفت: ما می‌توانیم در پروژه تبدیل آنالوگ به دیجیتال نسل جدیدی را معرفی کنیم.

آنها که آینده را می‌سازند

هرساله، شاهد نمایان شدن چهره‌های برتر علمی در عرصه‌های مختلفی هستیم که هرکدام در راستای انجام فعالیت‌های پژوهشی و خدمت به مردم توانسته‌اند پرچم خود را در میانه چهره‌های علمی در سراسر کشور بالا نگه دارند.

به گزارش خبرگزاری مهر، چهره‌های علمی برتر در سالی که گذشت بر اساس فعالیت‌های پژوهشی، خدمت به مردم و معیارهای علمی معرفی شدند. در این گزارش به تعدادی از چهره‌های برتر فعال در حوزه پزشکی، کرسی‌های پژوهشی و در پایان فهرستی از دانشمندان یک درصد برتر علوم پزشکی کشور بر اساس نظام رتبه‌بندی Essential Science Indicators - ESI اشاره می‌کنیم.

پروفسور مجید سمیعی جراح مغز و اعصاب، فرخ علیم مروستی و محمود قرآن نویس کاندید دو کرسی پژوهشی، علی اصغر خدادوست بنیان‌گذار پیوند قرینه در ایران و چشم پزشکی، از چهره‌های شاخص علمی سال ۱۳۹۳ بودند. همچنین در سال اخیر، تعداد دانشمندان برتر علوم پزشکی کشور که در گروه یک درصد دانشمندان پُر استناد دنیا قرار گرفته‌اند از ۱۸ نفر به ۲۵ نفر افزایش یافته که اسامی آنها ذکر شده است.

تحویل دومین ماهواره دانشگاه شریف به سازمان فضایی

دومین ماهواره دانشگاه صنعتی شریف، تکمیل و به سازمان فضایی کشور تحویل داده شد.

دکتر فتوحی، رییس دانشگاه صنعتی شریف در خصوص آخرین وضعیت این ماهواره‌ها اظهار داشت: هر دو ماهواره شریف ست ۱ و ۲ بر مبنای قراردادی که دانشگاه با سازمان فضایی داشته، تحویل داده شده است.

وی تصریح کرد: در جلساتی که با دکتر جهانگیری، معاون اول رییس جمهور و دکتر محمد شریعتمداری، معاون اجرایی رییس جمهوری داشتیم اظهار داشتیم که از نظر ما دانشگاه کار خود را انجام داده و از این مرحله به بعد، در اختیار سازمان فضایی است.

وی از زمان پرتاب ماهواره‌های شریف ست ۱ و ۲ اظهار بی اطلاعی کرد و گفت: زمان پرتاب این ماهواره‌ها قرار است از طریق معاونت اول ریاست جمهوری و دیگر مقامات مربوطه پیگیری شود و ان شاءالله در زمان خاصی که البته ما از آن اطلاع ندارم، صورت خواهد گرفت.

رئیس دانشگاه به قول مسوولان سازمان فضایی کشور مبنی بر پرتاب ماهواره «شریف ست» در آینده نزدیک اشاره کرد.

شریف ست وظیفه عکسبرداری از سطح زمین را دارد، افزود: ماهواره قبلی پرتاب شده دارای قدرت تفکیک (رزولیشن) ۱۰۰ سانتیمتر و کیفیت سیاه و سفید بود، اما قدرت تفکیک ماهواره شریف ست پنج متر بوده و کیفیت عکس رنگی را ارائه می‌دهد.

وزن ماهواره دانشجویی «شریف ست» کمتر از ۵۰ کیلوگرم است و به منظور طراحی و ساخت آن فعالیت‌های دقیق علمی و پژوهشی توسط بیش از ۱۰۰ نفر از دانشجویان، دانش‌آموختگان و اعضای هیات علمی این دانشگاه انجام شده است.

تقدیر از بهترین بنیانگذار پیوند قرنیه ایرانی

علی اصغر خدادوست، در سال ۱۳۱۴ در شیراز به دنیا آمده است. دکتر خدادوست استاد چشم پزشکی دانشگاه‌های آمریکا است و یکی از چشم‌پزشکان ایرانی معروف در عرصه بین‌المللی است که در چندین بیمارستان معروف به پژوهش در مورد مشکلات قرنیه چشم می‌پردازد.

وی به طرز متناوب توسط شخصیت‌های برجسته‌ای در چشم پزشکی آمریکا به عنوان بهترین جراح پیوند قرنیه در دنیا معرفی شده است و شهرت ایشان علاوه بر مقالات علمی متعدد و تحقیقات گسترده در زمینه‌های مختلف و کیفیت درمان و تجربه در درمان جراحی، مدیون تحقیقات پایه‌ای بر نارسا‌احتی‌های سطح قرنیه است، تا آنجا که در پیوندهای قرنیه روی مکانیسم دفع پیوند به افتخار ایشان Khodadoust line نامگذاری شده است. خدادوست سال ۹۳ یکی از چهره‌های برتر در عرصه علمی بود و در ایران نیز مورد تقدیر قرار گرفت. پروفیسور خدادوست یکی از نام‌آوران عرصه جراحی چشم پزشکی جهان و

بنیانگذار پیوند قرنیه در ایران است که دارای کرسی پیوند قرنیه ایران در آمریکا بوده و علاوه بر ارتقای سطح تخصصی پیوند قرنیه در جهان، خدمات ارزنده‌ای در راستای پیشرفت این علم در ایران و شیراز انجام داده و مهم‌ترین دغدغه وی، کمک به مردم کشور است.

افزایش تعداد دانشمندان برتر

پزشکی در سال ۱۳۹۳

در ادامه می‌توان علاوه بر شخصیت‌های برتر علمی که در سال ۱۳۹۳ معرفی شدند، به دانشمندان یک درصد برتر علوم پزشکی کشور که براساس نظام رتبه‌بندی ESI انتخاب شده‌اند، اشاره کرد. تعداد این دانشمندان ایرانی نسبت به سال‌های گذشته از ۱۴ به ۲۵ نفر افزایش یافته است.

مبنای این رتبه‌بندی گردآوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات یک درصد مقالات دارای بیشترین استنادات در پایگاه اطلاعاتی ISI Web of Sciences در فاصله ۱۰ سال و ۱۰ ماه ژانویه ۲۰۰۴ تا پایان اکتبر ۲۰۱۴ بوده که اطلاعات آن هر دو ماه یکبار روزآمد می‌شود.

آنچه عشق معنی می‌شود

خوزستان گوهر دردانه‌ای است که هر ساله و در تمام ماه‌های سال، عاشقان سال‌های حماسه و ایثار را جذب خود کرده و این عاشقان هشت سال دفاع مقدس در هر گوشه‌ی آن که پا بگذارند با یادگارهای فراوانی از سال‌های حماسه و ایثار مواجه خواهند شد.

اندیمشک

اندیمشک شمالی‌ترین شهر استان خوزستان است و به دلیل آن که گلوگاه خوزستان محسوب می‌شود، از نظر نظامی اهمیت خاصی دارد. طولانی‌ترین بمباران تاریخ ایران نیز در ۴ آذر ماه ۱۳۶۵ در این منطقه صورت گرفت و شهر اندیمشک، ایستگاه راه آهن و حومه آن توسط ۵۴ فروند از هواپیماهای دشمن بمباران شد و بیش از ۳۰۰ نفر شهید و حدود ۷۰۰ نفر مجروح شدند.

دو کوهه

دو کوهه نام منطقه و پادگانی در ۴ کیلومتری شمال غربی شهر اندیمشک است. پادگان دو کوهه قبل از انقلاب یک پادگان پشتیبانی برای لشکر ۹۲ زرهی اهواز و مقرهای نظامی جنوب غربی کشور در نظر گرفته شده بود، که در بهمن ماه ۱۳۶۰ در اختیار تیپ تازه تأسیس محمد رسول... (ص) به فرماندهی جاوید الاثر حاج احمد متوسلیمان قرار گرفت. این پادگان عقبه یگان‌های عمل‌کننده در عملیات فتح المبین بود. لشکر ۱۰ سید الشهداء (علیه السلام) نیز در همین پادگان تشکیل و راه اندازی گردید.

شوش

شهر شوش یکی از شهرهای شمالی استان خوزستان است که بین دزفول و اهواز واقع است. با حمله رژیم بعث به میهن اسلامی مان در ۱۳۵۹/۶/۳۱ و پیشروی آن ها تا غرب کرخه شهر شوش خالی از سکنه شد و پیوسته مورد حملات هوایی و توپخانه ای قرار داشت. رزمندگان اسلام از این شهر به عنوان عقبه‌ی جبهه استفاده می‌کردند. شوش به دلیل بمباران و آتش دشمن در طول ۱۸ ماه خسارات فراوانی دید و بیشتر منازل و اماکن این شهر و از جمله بخشی از مقبره دانیال نبی (ع) تخریب شد. بقعه دانیال نبی (ع) در مرکز شهر قرار دارد در دوران دفاع مقدس محل برگزاری دعاها و زیارتگاه رزمندگان اسلام بوده است.

طلایه

منطقه طلایه در منتهی الیه جنوب غربی دشت آزادگان واقع شده است. مرز ایران در محدوده طلایه به صورت یک زاویه قائمه است که به آن « دال طلایه » گفته می‌شود. یکی از محورهای اصلی حمله عراق در روزهای اول جنگ (۱۳۵۹/۶/۳۱) محور نشوه، طلایه، کوشک - اهواز بود، ارتش عراق برای پیشروی به سوی حمیدیه و اهواز از این معبر نظامی وارد خاک ایران شد و پس از شکست مقاومت نیروهای مرزی ایران به سوی جاده اهواز - خرمشهر و جفیر و کرخه کور پیشروی کرد. طلایه یکی از محورهای مهم عملیات‌های خیبر و بدر و کلید، حفظ جزایر مجنون در طول جنگ بود. چرا که تصرف طلایه به معنی تثبیت پیشروی ایران در هور بود. عملیات خیبر در تاریخ ۱۳۶۲/۱۲/۳ با رمز یا رسول ... (ص) در این منطقه انجام گردید و رزمندگان به جزایر مجنون شمالی و جنوبی یورش بردند و حماسه‌های به یاد ماندنی خلق کردند. این منطقه شاهد شهادت مردان بزرگی همچون شهیدان حمید باکری و حاج همت بوده است.

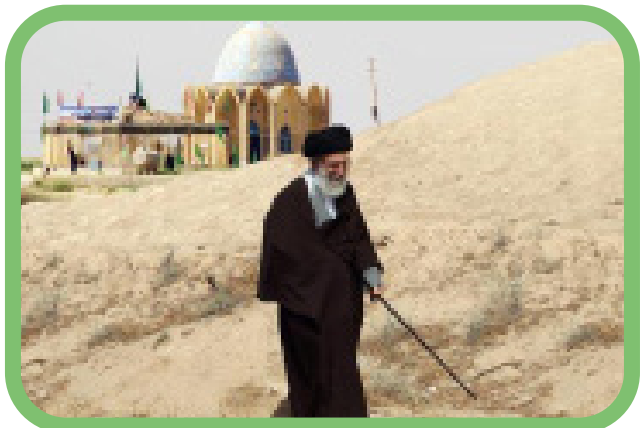

دزفول

دزفول در شمالی‌ترین نقطه استان خوزستان واقع شده است. این شهر در دوران دفاع مقدس ۱۶۹ مرتبه مورد حمله موشکی قرار گرفت؛ به طوری که در میان کشورهای حوزه خلیج فارس به « بلد الصاریخ » یعنی « شهر موشک‌ها » مشهور شد، اما مردم دلیر و خون گرم دزفول شهر را ترک نکرده و در راه دفاع از میهن اسلامی و اهداف والای خود ۲۶۰۰ شهید تقدیم اسلام نمودند. این شهر پس از جنگ به پاس مقاومت‌هایشان، به عنوان شهر نمونه انتخاب شد.

فتح المبین

در شمال غربی شوش و در غرب رودخانه کرخه؛ دشت فتح المبین قرار دارد که یادآور حماسه و عملیات پیروزمندانه فتح المبین و شهدای والا مقام این منطقه می‌باشد. این عملیات در تاریخ ۱۳۶۱/۱/۲ با رمز یا زهرا (س) و فرماندهی مشترک ارتش و سپاه در این منطقه انجام شد. دشمن بعثی در روزهای اولین جنگ تا پشت رودخانه کرخه پیشروی کرد و بر شهر شوش و جاده اندیمشک - اهواز مسلط شد. رزمندگان اسلام در این جبهه یک خط دفاعی شکل داده و عملیات امام مهدی (عج) را در روزهای پایانی سال ۱۳۶۰ طرح‌ریزی و با فرماندهی شهید مجید بقایی به اجرا در آوردند. این رزمندگان که قصد رخنه به سنگرهای دشمن در منطقه را داشتند در این شیارها با سنگرهای کمین دشمن درگیر شده و تعداد زیادی از ایشان در این شیارها به شهادت رسیدند.

شاید خوش‌بین‌ترین کارشناس کشتی و هوادار این رشته هم تصور نمی‌کرد که تیم ملی ایران اینگونه مقتدرانه و با صلابت آذربایجان را شکست دهد و ضمن راهیابی به فینال انتقام شکست فرنگی کاران کشورمان برابر این تیم را هم بگیرد

چهارمین قهرمانی پیاپی کشتی آزاد

خاک کردن آمریکا در خاک خود

تیم ملی کشتی آزاد ایران در حالی عازم لس‌آنجلس آمریکا شد تا در رقابت‌های جام جهانی کشتی حاضر شود که پیش از آن سه بار متوالی قهرمان این رقابت‌ها شده بود و با ترکیبی از کشتی‌گیران با سابقه و جوانان پر انگیزه گام به این آوردگاه گذاشت. رقابت‌هایی که در همان گام اول مقتدرانه برداشته شد و توانستیم بلاروس را ۸ بر صفر شکست دهیم و در همان ابتدای کار زنگ خطر را برای سایر رقبا به صدا در بیاوریم. گام بعدی هم رویارویی با ترکیه بود که آن هم تنها با یک شکست در مقابل ۷ پیروزی حاصل شد تا گام به مرحله نیمه‌نهایی بگذاریم. آنجا که باید رو در روی جمهوری آذربایجان قرار می‌گرفتیم تا یک سمت فینال مشخص شود. تیم ملی کشتی آزاد ایران در مسابقه نیمه‌نهایی جام جهانی کشتی آزاد با یک نمایش خیره‌کننده و با کسب پیروزی ۷-۱ برابر جمهوری آذربایجان مقتدرانه به فینال این رقابت‌ها رسید تا ساعت ۵:۱۵ بامداد برای کسب عنوان قهرمانی به مصاف آمریکای میزبان برود.

شاید خوش‌بین‌ترین کارشناس کشتی و هوادار این رشته هم تصور نمی‌کرد که تیم ملی ایران اینگونه مقتدرانه و با صلابت آذربایجان را شکست دهد و ضمن راهیابی به فینال انتقام شکست فرنگی کاران کشورمان برابر این تیم را هم بگیرد. اما کشتی‌گیران جوان تیم ملی کشورمان در سالن کروم لس‌آنجلس غوغایی به پا کردند و پشت حریفان را یکی پس از دیگری به خاک مالیدند. شاید اگر مصدومیت کمر کاپیتان رضا یزدانی نبود ایران با ثبت یک پیروزی ۸-۰ می‌توانست یک پیروزی تاریخی را رقم بزند اما شاید همین مصدومیت به مدد آذربایجانی‌ها آمد تا شکستشان سنگین‌تر از این نشود.

تیم ملی کشورمان با نتیجه ۷-۱ تیم ملی آذربایجان را شکست داد تا برای آمریکا در فینال خط و نشان بکشد. کشتی‌گیران پنج وزن اول کشورمان در همان مبارزات ابتدایی چنان با صلابت ظاهر شدند که از کشتی مصطفی جوکار به بعد دیگر رقابت‌ها برای ایران جنبه تشریفاتی پیدا کرد.

در پی قهرمانی مقتدرانه تیم ملی کشتی آزاد جمهوری اسلامی ایران در رقابت‌های جام جهانی آمریکا، حضرت آیت الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی با صدور پیامی از کشتی‌گیران و مربیان تیم ملی کشتی آزاد تقدیر کردند.

متن پیام رهبر معظم انقلاب به این شرح است:
 بسم الله الرحمن الرحيم
 کسب مقام قهرمانی جام جهانی را به کشتی‌گیران و دست‌اندرکاران تیم ملی کشتی آزاد کشور عزیزمان ایران تبریک می‌گویم و از اینکه فرزندانمان توانستند بار دیگر در عرصه بین‌المللی برای این ملت شریف افتخار آفرینی کنند خدا را شکر می‌کنم.

سید علی خامنه‌ای
 ۲۴ فروردین ۱۳۹۴

حسن رحیمی، بهنام احسان پور، سید احمد محمدی، حسن یزدانی، مرتضی رضایی قلعه، میثم مصطفی جوکار و پرویز هادی هفت دلاور پیروز این مسابقه در مقابل آذربایجان بودند و تنها رضا یزدانی به واسطه مصدومیتش مبارزه‌اش را واگذار کرد. آن هم در رقابتی که تکلیف تیم پیروز روشن شده بود و چندان حساسیتی نداشت.

آغاز صبح خوش

بسیاری از ایرانی‌ها ساعت‌هایشان را برای ۵/۱۵ دقیقه کوک کردند تا در صبحگاهی بهاری و دلچسب تصاویر فینال کشتی جام جهانی را مشاهده کنند. تیم ملی کشتی آزاد کشورمان هم هدیه خوبی به مردم کشورمان داد و با ثبت چهارمین پیروزی پیاپی در رقابت‌های جام جهانی کشتی سال ۲۰۱۵ قهرمان جهان شد. اگر در روز نخست با ثبت پیروزی‌های قاطع برابر تیم‌های درجه دویی نظیر بلاروس و ترکیه خودشان را به جمع چهار تیم برتر رساندند، با تکرار همان نتایج برابر تیم‌های قدرتمند و مدعی نظیر آذربایجان و آمریکا نشان دادند از چه آمادگی برخوردارند.

تیم ملی کشتی آزاد کشورمان در میان استقبال گرم و پرشور ایرانی‌های مقیم لس‌آنجلس در دیدار فینال برابر آمریکای میزبان صفا‌رایی کرد؛ میزبانی که البته سالن را ۵۰-۵۰ در اختیار داشت تا با تشویق‌های گرم ایرانی‌ها ملی‌پوشان کشورمان چندان احساس تنهایی نکنند.

اگر در ترکیب تیم کشورمان چهره‌های جوان و جویای نامی مانند بهنام احسان پور، حسن یزدانی، مرتضی رضایی قلعه و محمد حسین محمدیان به چشم می‌خورد، آمریکایی‌ها با همه کشتی‌گیران عنوان‌دار خود نظیر برنت متکالف، نیکولاس ماربل، جردن بارفوس و جک وارنند - که این دو تای آخر قهرمان المپیک هم بودند - به میدان آمده بودند تا در خاک خودشان از قهرمانی دفاع کنند. برای کشتی ما که همین چند ماه پیش در تهران جام قهرمانی کشتی‌فرنگی را به حریفی چون آذربایجان واگذار کرده بودیم، قابل درک بود که شکست در خانه برابر حریف قدیمی چه تلخی‌هایی به همراه دارد و برای همین، کشتی‌گیران کشورمان تمام سعی‌شان را کردند تا پیروز این میدان باشند.

همین جوانان در بازی پیشین نیز بدون توجه به نام و عنوان حریف‌های آذربایجانی خود که در میان آنها قهرمان المپیک و جهان نیز دیده می‌شد کاری کرده بودند کارستان و حالا در مقابل حریفی قرار می‌گرفتند که هم عنوان‌دار بود و هم میزبان.

سرانجام هم این کمیل قاسمی بود که در کشتی آخر خود در وزن ۱۲۵ کیلو در حالی که شکستش می‌توانست قهرمانی را به آمریکایی‌ها واگذار کند با کسب پیروزی، تعداد پیروزی‌های ایران را به عدد پنج رساند و ما را قهرمان جهان کرد. حسن رحیمی (۵۷ کیلو گرم)، بهنام احسان پور (۶۱ کیلو گرم)، حسن یزدانی (۷۰ کیلو گرم)، میثم مصطفی جوکار (۸۶ کیلو گرم) و کمیل قاسمی (۱۲۵ کیلو گرم) کشتی‌گیران پیروز کاروان ما بودند و مسعود اسماعیل پور و مرتضی رضایی قلعه و محمدحسین محمدیان هم کشتی‌های خود را واگذار کردند. کاپیتان رضا یزدانی هم به دلیل مصدومیت از ناحیه کمر در فینال حاضر نشد تا محمدحسین محمدیان جوان، فرزند عسکری محمدیان به جای او روی تشک حاضر شود. به این ترتیب و با پیروزی ۵ بر ۳ مقابل تیم ملی آمریکا و در خاک حریف توانستیم چهارمین جام قهرمانی پیاپی خود در رقابت‌های جام جهانی را در شامگاه لوس‌آنجلس و بامداد تهران بالای سر برده و مقتدرانه به قهرمانی برسیم.

تضاد منافع از جمله عضو نشدن یمن در شورای همکاری خلیج فارس و انتقاد یمن جنوبی از جنگ عراق علیه ایران و اختلاف‌های مرزی و نفتی سبب شد تا روابط ریاض - صنعا هیچگاه مانند روابط ریاض - منامه نباشد.

عربستان در یمن پی چه می‌گردد

ماجرای جوی بی‌هوش جوان‌های آل سعود

حضور حوثی‌ها در شمال، فعالیت گروه القاعده در یمن، هم مرز بودن مناطق جنوبی عربستان با مناطق شمالی یمن و اختلافات مرزی و نفتی صنعا و ریاض و نیز تاثیر جغرافیای یمن بر جریان عبور و مرور از تنگه باب المندب که مسیر ترانزیت نفت است، از دلایل مهم اهمیت تحولات و البته قدرت در یمن برای عربستان سعودی به شمار می‌رود.

از سوی دیگر، با تشکیل شورای همکاری خلیج فارس، یمن تنها کشوری شبه جزیره عربستان بود که در پیوند با عربستان سعودی قرار نگرفت.

در عین حال، در جریان جنگ ایران و عراق، یمن جنوبی که در بلوک شرق قرار داشت، به انتقاد از حمله عراق به ایران پرداخت در حالی که یمن شمالی در روابط نزدیک با عربستان در جریان جنگ، به حمایت از عراق پرداخت.

کنار هم گذاردن فاکتورهای هویتی (شیعیان حوثی)، مرزی (هم مرز بودن عربستان و یمن و اختلافات نفتی و مرزی)، سیاسی (توازن منطقه ای) و ترانزیتی (باب المندب) سبب شد روابط عربستان و یمن همواره دچار تناقض بوده و تضاد و سازگاری منافع داشته باشد.

تضاد منافع اثر جمله عضو نشدن یمن در شورای همکاری خلیج فارس و انتقاد یمن جنوبی از جنگ عراق علیه ایران و اختلاف‌های مرزی و نفتی سبب شد تا روابط ریاض - صنعا هیچگاه مانند روابط ریاض - منامه نباشد.

اما ترکیب جمعیتی یمن و حضور ۴۲ درصد شیعه و نگرانی اثر بر هم خوردن توازن منطقه‌ای به نفع جریان مقاومت سبب شد تا آل سعود به خصوص در شش دور جنگ حکومت یمن با حوثی‌ها در کنار حکومت وقت علی عبدالله صالح علیه حوثی‌ها قرار گیرد.

عربستان سعودی در تحولات سال ۲۰۱۱ به بعد یمن نیز ابتدا در کنار عبدالله صالح و سپس منصور هادی قرار گرفت و اکنون نیز مانع بزرگ تحولات یمن و عامل عمده قرار گرفتن تحولات در مسیر پیچیدگی و ابهام بیشتر است.

اگرچه آل سعود نگرانی‌های امنیتی و تعارض هویتی را علت اصلی مداخله در بحرانی یمن و تقویت قوای نظامی در مرزهای جنوبی خود با یمن می‌داند اما سودای سرزمینی و ضمیمه کردن بخش‌های مورد اختلاف به خاک عربستان نیز در تحولات کنونی ریاض بی‌تاثیر نیست.

با این حال، کمترین تردیدی وجود ندارد که آل سعود با نگرش فرقه‌ای و هویتی به قدرت در جهان عرب در داهر تاریخی و شناخته شده قدرت‌های غربی یعنی «اختلاف بینداز و حکومت کن» گرفتار شده است، چرا که بهترین راهبرد برای عربستان در قبال تحولات یمن، میانجی‌گری

همزمان با تشدید بحران امنیتی در یمن، محمد بن سلمان، وزیر دفاع عربستان، روز ۲۳ مارس اثر نیروهای ارتش این کشور در مرز با یمن بازرسی و ضمن دستور برای افزایش تعداد نیروهای نظامی این کشور، دستور توسعه پایگاه‌های نظامی در مناطق جنوبی عربستان و نزدیک به مرزهای شمالی یمن را نیز صادر کرد.

سوال این است که عربستان که در به وجود آمدن شرایط امنیتی کنونی یمن نقش مهمی ایفا کرده، چرا اکنون در صدد تقویت نیروهای نظامی و پایگاه‌هایش در مرز با یمن برآمده است؟ یمن اثر چند بعد برای عربستان حائز اهمیت بوده و تحولات این کشور توسط آل سعود با حساسیت ویژه‌ای رصد شده است.

همانگونه که مقام معظم رهبری در آخرین موضعگیری‌شان در خصوص حوادث یمن داشتند. اتفاقات یمن اثر دید ایشاز بی‌تجربگی و ماجراجویی شاهزاده‌های جوان عربستان است که بدون توجه به تجارب گذشته با به باتلاقی گذاشته‌اند که بیرون آمدن از آن چندان آسان نیست.

در همه‌ی چند ماه گذشته و اثر خرمزمن آواخر عملیات به اصطلاح «طوفان قاطعیت» حملات هوایی نیروهای ائتلاف عربی نه تنها مانع پیشروی نیروهای انصارالله نشد که بخش اعظمی اثر قربانیان این حملات را کودکان و زنان و در کل غیرنظامیان تشکیل داده‌اند که در نقاط مختلف یمن قربانی حملات هوایی نیروهای سعودی و هم پیمانانشان شده‌اند.

برای حل بحران، تلاش برای رسیدن به توافق سیاسی و همکاری با دیگر قدرت‌های منطقه ای برای پایان دادن به بحران است.

شیعه ستیزی در داخل و یمن

همزمان با حملات رژیم آل سعود به مناطق مختلف یمن با هدف سرکوب مخالفان حکومت دست نشاندۀ "عبدربه منصور هادی"، مناطق شیعه نشین شرق عربستان با دیگر ارض سوی نیروهای امنیتی آل سعود هدف حمله قرار گرفت. براساس گزارش‌ها، دستگاه امنیتی آل سعود با هدف تشدید سرکوب اعتراضات ضد حکومتی شیعیان ساکن العوامیه در منطقه "القطیف"، صدها تن ارض نیروهای یگان ضد شورش خود را به این منطقه اعزام کرده است.

به گفته فعالان سعودی، نیروهای آل خلیفه با استقرار در مناطق مختلف القطیف، گروهی ارض ساکنان منطقه بویژه مروس‌تاهای "الدیره" و "المطله" نزدیک "العوامیه" را به بهانه تلاش برای برگزاری تجمع اعتراض آمیز بازداشت کرده‌اند.

مناطق شیعه نشین شرق عربستان که در چهار سال گذشته همزمان با آغاز قیام بیداری اسلامی در منطقه شاهد اعتراضات ضد حکومت آل سعود بوده، پس ارض حملات این کشور به یمن که به قتل عام حدود ۲۶۰۰ تن از شهروندان یمنی منجر شد، این روزها صحنه برگزاری تظاهرات مسالمت آمیز علیه سیاست‌های حکومت آل سعود است.

در سرکوبگری نیروهای آل سعود علیه شیعیان عربستانی در چهار سال گذشته حدود یکصد تن کشته، صدها تن زخمی و هزاران تن بازداشت شدند.

در همین حال دستگاه قضایی عربستان اعلام کرد، ۱۱ نفر ارض شهروندان منطقه شیعه نشین "القطیف" را به اتهام شرکت در تظاهرات ضد رژیم آل سعود به حبس از ۴ تا ۱۷ سال محکوم کرده است.

نهادهای مدافع حقوق بشر، شمار زندانیان سیاسی در عربستان را بیش از ۳۰ هزار نفر اعلام کرده‌اند که شیخ نمر باقر النمر، روحانی سرشناس شیعه عربستانی نیز ارض جمله این زندانیان است. شیخ النمر ۱۵ اکتبر ۲۰۱۴ به اتهام انتقاد ارض رژیم آل سعود به اعدام محکوم شد.

همزمان با تشدید سرکوب اعتراضات مردم عربستان بویژه شیعیان ساکن شرق این کشور، ساخرمان دیده باز حقوق بشر، در بیانیه‌ای ضمن انتقاد ارض برخورد خشن حکومت آل سعود با شهروندان شیعه در مناطق شرقی این کشور، کشتار غیرنظامیان یمنی در حملات هوایی عربستان و متحدانش را نیز مغایر با قوانین بشردوستانه دانست. ساخرمان دیده باز حقوق بشر در این بیانیه، با انتقاد ارض حمایت برخی

کشورها ارض جمله آمریکا ارض تجاوزگری عربستان به یمن، خواستار توقف حملات این کشور به شهروندان یمنی و ایجاد تسهیلات برای ارسال کمک های بشر دوستانه به یمن شد.

این ساخرمان تاکید کرد عربستان با همکاری آمریکا و چند کشور عربی، در جنگ علیه کشور فقیر یمن تلفات و خسارت‌های سنگینی را به این کشور وارد کرده است.

پس ارض استعفا و فراس رئیس جمهوری و اعضای کابینه یمن که پس ارض سقوط "علی عبدالله صالح" دیکتاتور این کشور در سال ۲۰۱۱، بر اساس یک توافق آمریکایی - عربستانی موسوم به طرح شورای همکاری بر سرکار آمده بودند، پادشاهی عربستان با هدف بازرگرداندن دوباره عناصر برکنار شده، مواضع کمیته‌های مردمی به رهبری شیعیان انصار ارض... این کشور را هدف قرار داده است.

در حملات عربستان به یمن که از ۲۶ مارس آغاز شده، تاکنون حدود ۲۶۰۰ غیر نظامی کشته و صدها میلیارد دلار به ساختار زیربنایی این کشور خسارت وارد شده است.

حملاتی که در کنار آن اقدامات سرکوبرایانه داخلی علیه شیعیان شرقی عربستان و همراهی همیشگی این رژیم با دولت بحرین و همچنین دخالت‌ها و حمایت‌های آنان از تروریست‌ها در عراق و سوریه و سایر نقاط خاورمیانه، انگشت اتهام اصلی در زمینه اوضاع بحرانی خاورمیانه را متوجه عربستان سعودی کرده است. کشوری که اگر عاقلانه‌تر و خردمندانه‌تر با مسائل منطقه برخورد نکند نه تنها اوضاع آرام نخواهد شد که ارض همین که هست هم پیچیده‌تر و سخت‌تر خواهد شد.

چرا روسیه پیش قدم لغو تحریم‌ها شد

بازگشت ۳۰۰

خبر اینکه دفتر شرکت نفتی و مروسى لوک اوپل در تهران بازرگشایی شده تا در صورت لغو تحریم‌ها، فعالیت خود در ایران را اثر سر بگیرد به خودی خود نشانه‌ی خوبی به شماس می‌آید. تنها لوک اوپل یا شرکت‌های نفتی اروپایی و آمریکایی نیستند که امیدوار به لغو تحریم‌ها و فعالیت اقتصادی در ایران هستند بلکه انبوهی از شرکت‌های مختلف نیز چشم به بازار سرمایه‌گذاری و فعالیت اقتصادی در ایران دارند.

در لابلای خبرهای متعدد مبنی بر همکاری‌های اقتصادی با ایران اما خبری به نقل از پوتین رئیس‌جمهور روسیه در خصوص ارسال سامانه موشکی S۳۰۰ به ایران نشان داد که سطح همکاری‌ها محدود به همکاری‌های اقتصادی نخواهد بود و این خبر نه تنها پیش از روشن شدن تکلیف لغو تحریم‌ها بود که در واقع پیامی بود برای گروه‌های مختلف. سامانه‌ای که اولین بار خبر تحویل دادن آنها به ایران در سال ۲۰۰۷ رسانه‌ای شد و در سال ۲۰۱۰ پس از کش و قوس فراوان، روسیه از ارسال آنها به ایران به بهانه تحریم‌های شورای امنیت سر باز زد.

فرمان رئیس‌جمهور روسیه مبنی بر لغو ممنوعیت فروش سامانه موشکی «اس ۳۰۰» به ایران، در صدر توجه مطبوعات و رسانه‌های داخلی و خارجی قرار گرفته است.

ایران در دسامبر سال ۲۰۰۵ قراردادی به ارزش ۸۰۰ میلیون دلار برای فروش ۶۵ سامانه S-۳۰۰-PMU-۱ اثر سوی روسیه به ایران امضاء نمود و ۱۶۶ میلیون و ۸۰۰ هزار دلار به عنوان پیش پرداخت این قرارداد به روسیه پرداخت کرد؛ قراردادی که عملاً اثر سال ۲۰۰۷ اثر انعقادش سخن به میان آمد اما چند سال طول کشید تا رسماً فروش تأیید شد.

با این حال تاخیرها در تحویل این سیستم به ایران آنچنان طولانی شد که با صدور قطعنامه سازمان ملل همزمان شد و دیمیتری مدودیف رئیس‌جمهور روسیه در سال ۲۰۱۰ در راستای اجرای قطعنامه ۱۹۲۹ شورای امنیت دسترسی را صادر کرد که به موجب آن فروش هرگونه موشک و جنگ‌افزارهای دیگری چون تانک‌های جنگی، خودروهایی زرهی، ادوات توپخانه‌ای کالیبر بالا، کشتی‌ها و هواپیما و هلیکوپترهای نظامی به ایران ممنوع شده بود.

در واکنش به این امر، ایرانی‌ها یک درخواست غرامت ۴ میلیارد دلاری را به دیوان بین‌المللی داوری فرستادند. مروس‌ها در تلاش برای صرفنظر

کردن ایران اثر درخواست غرامت، سیستم تورس ام-۱۰ را به جای آن پیشنهاد دادند که گفته می‌شود توسط ایران مرد شده است. آنتی ۲۵۰۰ نیز پیشنهاد دیگری است که می‌تواند برای نیازهای ایران مناسبتر باشد. محمدجواد ظریف وزیر خارجه ایران در سفری که به مسکو داشت گفته بود که تهران تمایلی ندارد به جای سامانه اس ۳۰۰ اثر روسیه سامانه آنتی-۲۵۰۰ دریافت کند.

اما در تازه‌ترین تحول، رئیس جمهوری روسیه اعلام کرد که ممنوعیت تحویل سامانه موشکی اس ۳۰۰ به ایران لغو شده است. سرگئی لاوروف، وزیر خارجه این کشور نیز گفت با توجه به حصول پیشرفت قابل توجه در مذاکرات هسته‌ای ایران و چشم انداز لغو تحریم‌ها، دلیلی برای ادامه محدودیت فروش این سامانه موشکی به ایران وجود ندارد.

پیامی به غرب

کریستین ساینس مانیور نوشت: تصمیم روسیه برای تحویل سامانه موشکی اس سیصد به ایران نشان دهنده آغاز رقابت‌ها برای بهره‌مندی از بازار بالقوه تهران پس از توافق هسته‌ای است. در شرایطی که انتظار می‌رود تا سی ام ژوئن توافق نهایی حاصل شود، هنوز مشخص نیست چگونه و چه زمانی تحریم‌ها علیه تهران لغو خواهد شد. از نظر روسیه، توافق موقتی که اوایل این ماه در لوزان سویس میان ایران و قدرت‌های دنیا موسوم به پنج بعلاوه یک حاصل شد همان چیزی است که برای رفع ممنوعیت صادرات سیستم موشکی پیشرفته اس سیصد به تهران نیاز داشته است. این سیستم موشکی برای رهگیری جنگنده‌ها و موشک‌های بالستیک با برد بیش از صد و پنجاه کیلومتر (نود و سه مایل) طراحی شده است.

خبرگزاری سرویتزر، فرمان ولادیمیر پوتین رئیس جمهوری روسیه مبنی بر لغو ممنوعیت تحویل این سیستم موشکی به ایران را گامی برای تقویت توانمندی نظامی ایران دانسته است. اقدامی که نشان دهنده جهش مسکو برای آغاز رقابت بهره بردن اثر موقعیت جدید ایران در نتیجه کاهش تحریم‌های بین‌المللی است.

در سال ۲۰۱۰ مدودوف رئیس جمهوری وقت روسیه این توافق را به خاطر شدید شدن تحریم‌ها علیه ایران و مخالفت‌های شدید آمریکا و اسرائیل به حال تعلیق درآورد. آمریکا و سرزمین صهیونیستی

نگران بودند این سیستم موشکی اثر ایران در برابر حملات هوایی محافظت خواهد کرد. پس اثر اعلام خبر تصمیم روسیه برای تحویل این سیستم موشکی به ایران با دیگر مقامات رژیم صهیونیستی اظهارنظرهای مشابه خود را درباره نگرانی اثر ایران تکرار کردند. به گزارش فرانس پرس یووال اشتاینیتز وزیر اطلاعات رژیم صهیونیستی از تصمیم روسیه انتقاد کرد و آن را اثبات‌کننده مشروعیت یافتن ایران در نتیجه مذاکرات هسته‌ای برشمرد.

کاخ سفید نیز اعلام کرد جان کری وزیر امور خارجه آمریکا در مکالمه تلفنی با لاوروف همتای روسی‌اش مراتب مخالفت واشنگتن را با این تصمیم مسکو اعلام کرده است.

این روزنامه در ادامه نوشت، روسیه مهم‌ترین تامین‌کننده سلاح برای کشورهای خاورمیانه است. سربرهان رژیم صهیونیستی تلاش‌های بسیاری انجام داده‌اند تا همکاری روسیه را با ایران و سوریه کاهش دهند.

لاوروف اعلام نکرده است روسیه چه خرمانی این سیستم موشکی را به ایران تحویل خواهد داد، اما به گزارش تلویزیون دولتی روسیه، کرملین برای تحویل بی‌درنگ این سامانه موشکی اعلام آمادگی کرده است.

روسیالیومر نیز نوشت: تصمیم روسیه برای تحویل سامانه موشکی اس سیصد به ایران، پیام‌هایی برای کشورهای منطقه و جهان دارد.

سامانه دفاع موشکی اس سیصد روسیه موشک‌های دفاع هوایی دوربرد است که توان مقابله با هرگونه حمله هوایی را دارد. این سامانه موشکی توان نابودسازی موشک‌های بالستیک را نیز دارد.

سامانه موشک اس سیصد مجهز به رادارهایی است که می‌تواند صد هدف را پیگیری کرده و در همان زمان دوازده موشک شلیک کند. این

موشک‌ها برای اینکه آماده پرتاب شوند تنها به چند دقیقه وقت نیاز دارند.

ویکتور لیتوفکین تحلیلگر نظامی گفت: سامانه موشکی اس سیصد ترس همگان اثر جمله اسرائیل و آمریکا را برانگیخته است. هنگامی که در جمهوری یوگسلاوی نبرد در گرفت آمریکایی‌ها همه تلاش خود را بکار گرفتند تا اجازره ندهند روسیه این موشک‌ها را به یوگسلاوی صادر کند. این سامانه موشکی می‌تواند اثر همه اماکن در ایران حفاظت کند. این سامانه موشکی می‌تواند از شهرهای تهران، اصفهان و دیگر شهرها حمایت کند این سامانه موشکی می‌تواند نیروگاه هسته‌ای بوشهر یا تاسیسات غنی‌سازی اورانیوم را نیز مورد حمایت قرار دهد.

در همین راستا سرگی نیابکوف معاون وزیر خارجه روسیه خواهان آن شد که بعد اثر امضای توافق هسته‌ای نهایی توسط ایران، تحریم‌های تسلیحاتی ایران به عنوان گام نخست لغو شود.

این در حالی است که وزارت دفاع روسیه تاکید کرده است چنانچه در خصوص تحویل موشک اس سیصد به ایران تصمیم سیاسی گرفته شود آماده است سریعاً این سامانه موشکی را در اختیار ایران قرار دهد.

در پرتو تحولات ژئوسیاسی که در منطقه خاورمیانه رخ می‌دهد لغو ممنوعیت صدور موشک اس سیصد به ایران دارای پیام‌هایی برای کشورهای منطقه و جهان است. پیامی که در شرایط بحرانی خاورمیانه و نقش پررنگ ایران در حمایت اثر مقاومت و همچنین تعامل دیپلماتیک با دنیا نشانه‌ی این باشد که ایران بر خلاف کشورهای خاورمیانه که خرابخانه‌های سلاح‌های پیشرفته و غربی هستند و با هر دست‌آویزی اثر آنها علیه کشورهای دیگر استفاده می‌کنند، می‌تواند مورد اعتماد قرار گیرد.

امنیت در دنیای مجازی

گزینه‌های دیگر

این افزونه تمام چیزی است که به آن نیاز دارید، با این حال ابزار دیگری نیز وجود دارد که همان کاس را انجام می‌دهد. به عنوان مثال NoScript و ScriptSafe برای فایرفاکس و کروم هردو تمام اسکریپت‌های صفحه‌ها را متوقف می‌کنند، مگر آن که آنها را در فهرست مجاز قرار دهید. این دو ابزار قدرتمندی هستند، ولی سایت‌های زیادی را با مشکل مواجه می‌کنند.

نگذارید با Disconnect شما را ردیابی کنند بنابراین تعداد افزونه‌های ضدردیابی و ضدکوکی خریدار شده است. در شماره‌های گذشته دربارهم برخی آنها مطالبی ارائه کردیم؛ البته تا به امروز تعداد آنها بیشتر هم شده است، هرچند همه آنها با اندک تغییری در ظاهر و کاربرد، یک کاس را انجام می‌دهند.

Disconnect که برای مرورگرهای فایرفاکس، کروم، اکسپلورر و سافاری در دسترس است، به این جهت انتخاب شده که به افزودن قابلیت‌های جدید و بهبود پایگاه داده خود ادامه می‌دهد. همچنین قابلیت‌های امنیت وای فای و بهینه‌سازی پهنای باند آن در ابزار دیگر وجود ندارد. این ابزار، کوکی‌های ردیاب را بلاک کرده و به شما اجازه می‌دهد، روی تمام اسکریپت‌ها و المان‌های سایت‌ها کنترل داشته باشید. همچنین اثر شما در برابر ردیابی‌هایی که اثر سوی شبکه‌های اجتماعی انجام می‌گیرد، محافظت می‌کند. سرانجام این که به وسیله قابلیت وای فای امن خود، می‌تواند امنیت شما را در مقابل دزدیده شدن ارتباط (Sidejacking) تامین کند.

مهاجمان از این روش برای دزدیدن کوکی‌ها استفاده می‌کنند تا داده‌های شخصی را بدون داشتن رمز عبور به دست بیاورند.

دیگر گزینه‌ها

Do Not Track Me (فایرفاکس، کروم، اکسپلورر، سافاری): این افزونه یک نوار ابزار برای مرورگر ارائه می‌کند که به شما نشان می‌دهد کدام کوکی و اسکریپت در یک سایت لود شده و گزینه‌هایی برای غیرفعال کردن آنها می‌دهد. این ابزار مشابه بقیه ابزارهاست با این تفاوت که واسط کاربری کاربر دوست و جذابی در اختیار دارد.

همچنین افزونه‌ها و اسکریپت‌ها را تا زمان خاموش کردن آنها اثر سوی خودتان به حال خود رها می‌کند. این ابزار برای افرادی که می‌خواهند

در دنیای وب هزاران افزونه مرورگر وجود دارد که همگی اذعان می‌کنند از حریم خصوصی شما محافظت می‌کنند. در اینجا ممکن است پرسش‌هایی برای شما به وجود بیاید: کدام یک بهتر است؟ آیا همه آنها یک کار را انجام می‌دهند؟ بهتر است کدام یک را دریافت کنیم؟

در مجموع این افزونه‌ها به سه دسته اصلی تقسیم می‌شوند: افزونه‌هایی که اثر ردیابی فعالیت‌های شما

جلوگیری می‌کنند، آنهایی که تبلیغات و اسکریپت‌ها را بلاک می‌کنند و در آخر ابزارهای انفعالی امنیتی که رفتار صحیحی را برای شما رقم می‌زنند.

بلاک کردن تبلیغات، اسکریپت‌ها و پنجره‌های بازشونده با Adblock Plus

قدرت را به شما می‌دهند تا انتخاب کنید، کدام سایت‌ها اثرش پشتیبانی دارند و کدام یک بدون بلاک‌کننده تبلیغات استفاده شود.

افزونه Adblock Plus (برای کروم و فایرفاکس) علاوه بر بلاک کردن تبلیغات، شما را از مشاهده دامنه‌هایی که بدافزار در خود دارند، منع می‌کند. این ابزار، ترکیبی از سادگی در استفاده و روشن و خاموش شدن و همچنین مدیریت راحت را در خود دارد که آن را به یک ابزار مفید مبدل می‌کند. کاربران حرفه‌ای تر می‌توانند با فهرست‌های مختلف درون آن کار کرده و فهرست‌های فعال آن را دستکاری کنند، ولی کاربران مبتدی فقط با روشن کردن آن می‌توانند کار خود را انجام دهند.

بلاک‌کننده‌های تبلیغات و اسکریپت‌ها به شما اجازه می‌دهند تبلیغات سایت‌ها را بلاک کرده و اسکریپت‌هایی که اطلاعات شما را برای افراد دیگر ارسال می‌کنند از کار ببنداند؛ ولی قدرت زیاد، مسئولیت ایجاد می‌کند؛ اگر نمی‌دانید اثر آنها چگونه استفاده کنید، ممکن است سایتی را که می‌بینید، خراب کنند. علاوه بر بلاک کردن تبلیغات می‌تواند روی سایت و افرادی که روی آن کار می‌کنند، تاثیر آتی داشته باشد. همچنین این

امنیت اصلی / نویسنده / آشنایی / تکلیف با ما / نمازین مطالب

همه چیز را روشن بگذارند و بخش هایی را به صورت انتخابی غیرفعال کنند، مناسب تر است.

Ghostery (فایرفاکس ، کروم، سافاری، اکسپلورر): همانند باقی ابزارها، این ابزار نیز کوکی های ردیابی را بلاک کرده و به صورت پیش فرض اجرای اسکریپت ها را متوقف می کند. همچنین موارد بلاک شده را نشان می دهد تا ببینید آیا بدرستی بلاک شده اند یا خیر. پایگاه داده این ابزار بسیار بزرگ است و به شما امکان می دهد تمام یا بخشی از آنها را بلاک کنید؛ البته متاسفانه بتاثرگی به روزرسانی نشده است.

ممکن است به این فکر کنید که هر سه آنها یک کار را انجام می دهند، ولی هر یک ویژگی های خاص خود را دارند؛ البته این مساله را باید در نظر داشته باشید که جدیدترین نسخه دیسکانکت تنها برای فایرفاکس و کروم در دسترس است؛ بنابراین اگر سافاری، اکسپلورر یا اوپرا را ترجیح می دهید باید به دنبال گزینه های دیگری مانند Ghostery بروید.

ابزار امنیتی دیگر که باید داشته باشید

علاوه بر افزونه های حفاظتی و بلاک کننده های تبلیغات، ابزار و سرویس های دیگری وجود دارد که وبگردی بدون آنها ممکن است مشکلاتی ایجاد کند.

HTTPS Everywhere (برای فایرفاکس و کروم) یکی از ابزارهای است که بدون توجه به ابزار امنیتی دیگری که استفاده می کنید، باید داشته باشید. بعد از نصب، این افزونه ارتباط شما را در هر زمان ممکن به سمت SSL هدایت می کند و سعی دارد نسخه های امن سایت ها را برای شما بیابد. این یک راه فوق العاده برای محافظت از وبگردی شما خواهد بود، البته این افزونه ممکن است جلوی برخی سایت هایی را که با HTTPS کار نمی کنند، بگیرد و شما مجبور شوید این سایت ها را در فهرست سفید قرار دهید.

یک شبکه خصوصی مجازی (VPN) تمام ترافیک اینترنت شما را رمزگذاری کرده و بیشترین حفاظت ممکن را به شما ارائه می کند، بنابراین به دنبال ارائه کننده ای باشید که کمترین لاگ های مورد نیاز را برای اهداف عیب یابی نگه می دارد، رمزگذاری قوی تری پیشنهاد می دهد، کاربران از آن راضی هستند و مکان های مختلفی را پیشنهاد می کند. برخلاف تصور عمومی هر ارائه کننده VPN که در یک کشور قرار دارد، به معنی امن بودن آن نیست یا به طور کامل امن نخواهد بود. پس در انتخاب یک ارائه کننده مناسب دقت بیشتری به خرج دهید.

همان طور که همه می دانند ابزار آنتی ویروس و ضد بدافزار برای برقراری امنیت در فضای وب ضروری است. در آن حد پایه ای که همانند جمله «چگونه وارد اینترنت شویم» می ماند؛ ولی مراقبت برای جلوگیری از سایت های مشکوک، حفظ سلامت اینترنت (مانند باز نکردن پیوست های مشکوک، بررسی سامی فایل قبل از دانلود آن و...) و همچنین به روزرسانی ابزار آنتی ویروس و ضد بدافزار در سیستم شما نیز مساله مهمی به شمار می آید. اغلب موارد عبارت «حریم خصوصی» به تبلیغات و بازاریابی تعبیر می شود، ولی خطر در دیده شدن اطلاعات شخصی و آلوده شدن با ransomware (بدافزاری که در صورت ورود به سیستم، مانع دسترسی به اطلاعات رایانه می شود تا زمانی که مبلغ پول به صاحب بدافزار پرداخت شود) روز به روز در حال گسترش است؛ بنابراین قبل از ورود به دنیای اینترنت، به دنبال ضد بدافزارهای به روز و مناسب باشید.

شهید محسن آقاخانی

امام جماعت واحد تعاون بود. بهش میگفتند حاج آقا آقاخانی

روحیه عجیبی داشت. زیر آتش سنگین عراق شهدا رو منتقل می کرد عقب

توی همین رفت و آمدها بود که گلوله مستقیم تانک سرش رو جدا کرد

چند قدمیش بودم هنوز تنم می لرزه وقتی یادم میاد از سر بریده اش صدا بلند شد : السلام علیک یا ابا عبدالله

شهادت : کربلا ۵ شلمچه

برگرفته از کتاب روی خط عاشقی

گریز کی

○ معصومه عیوضی

با وحشت از خواب می‌پریم. آخرین فکری که دیشب در سرم داشتم مثل برق از ذهنم عبور می‌کند؛ کلت کمربندی داخل کمد.

یک گلوله به پایش می‌زنم تا نتواند برود! با چشمان بسته دستم را دراز می‌کنم و روی جای مصطفی می‌گردانم، نیست. مصطفی رفته. نفسم تنگ می‌شود. نکند سر نماز باشد! گوش می‌کنم. گوش می‌کنم. صدای گریه‌اش را نمی‌شنوم. چشم‌هایم را به زور باز نگه می‌دارم. نور از روزنه‌های میان پلک‌هایم سرک می‌کشد. خش خش از دور. صدای پوتین. صدای غیژ خشک بسته شدن در. اعصاب مغزم به کار می‌افتد. فکرهای درهم و برهم. مصطفی رفت؟ چه حماقتی دختر! باورم نمی‌شود. چرا بیدار نشدم؟ خدایا! با این حرف‌هایی که دیشب زده بود چرا گذاشتم برود؟

نگاهی به عقربه‌های ساعت می‌اندازم. هفت و چهار دقیقه. یعنی یک چرت چند دقیقه‌ای پایان همه چیز است؟ به مادرم فکر می‌کنم. به لبنان. دیوانه! امروز قرار است همان اتفاقی که مادر گفته بود بیافتد. خط پایان زندگی من و مصطفی! خودش دیشب گفت.

- من فردا شهید می‌شوم!
- مگر شهادت دست نوست؟

- دست خداست. اما می‌خواهم با رضایت تو باشد! بلند می‌شوم و می‌نشینم. بلند بلند چندبار تکرار می‌کنم: نمی‌گذارم برود!

از روی تخت خودم را پایین می‌کشم. لحظات آخر را با مصطفی مرور می‌کنم. چشمانم هراسان و نگران است. چانه‌ام لرز دارد. چادر را به سرم می‌اندازم. خودم را به زور از در اتاق بیرون می‌کشم. خدایا! حتما هنوز زیاد دور نشده! غاده! بو کن! هنوز بوی لباسش در راه پله مانده. صدای پوتین‌هایم را از کوچه می‌شنوم. صدای زمزمه‌اش. هنوز دیر نشده. اما من با دست خالی نمی‌توانم برش گردانم. نمی‌توانم. هیچ وقت نتوانسته‌ام. التماس فایده‌ای ندارد.

بر می‌گردم. عکسش روی دیوار لیخنم می‌زند. نور پنجره‌ی بی‌برده چشمانش را روشن‌تر کرده. از دیدن اولین لیخنش جا می‌خورم. خیلی گریه کرده بودم از دیدن نقاشی شمع و خواندن شعر عربی زیرش.

- غافلگیر شدم. اسم شما در لبنان با جنگ گره خورده! همه از شما می‌ترسند!
لیخنش بازتر می‌شود. همان تقویم را می‌دهد به دستم. شمع را نشانم می‌دهم. شمعی که در زمینه سیاه صفحه نور می‌افشانند.

- این را چه کسی کشیده؟
- من!

- شما؟ شما که در جنگ و خون زندگی می‌کنید، مگر می‌شود اینقدر احساس هم داشته باشید.
نه! نخیر مصطفی! تو حق نداری این قدر خودخواه باشی. پس من چه؟ من نمی‌گذارم.
مردمک‌های لغزان چشمانم به طرف در کمد می‌چرخد. چاره‌ای ندارم. در کمد را باز می‌کنم. دستم را دراز می‌کنم به سمت کلت سیاهی که لوله‌اش به طرفم نشانه رفته. دیر شده. باید دنبالش بروم. باید با تیر به پای مصطفی بزنم. باید زخمی‌اش کنم! درست است. اگر تیر بخورد نمی‌تواند راه برود.

کلت از همیشه سنگین‌تر است.
- چه کار می‌کنی غاده؟ دیوانه شده‌ای؟
لوله کلت در دستانم می‌لرزد. حقت بود. تقصیر خودت بود غاده!

شب خودم لباس و اسلحه‌اش را آماده کردم و بطری آب پر کردم برای راهش. انگار مسخ شده بودم. انگار مصطفی جادویم کرده بود. مادر راست می‌گفت که دخترم را جادو کرده‌ای.

- مصطفی برایت ماندنی نیست! نمی‌خواهی برگردی لبنان؟

خانه مجللمان با مجسمه‌های عاجی که بابا از آفریقا آورده بود جلو چشمم زنده می‌شود.

خدمتکاری صدایم می‌زند: خانم غاده! خانم غاده! هی غاده! مادرت راست می‌گوید. فکر گرین کارتت باش! باید برگردی لبنان. دیگر کسی نیست. هیچ کس نیست. مصطفی یعنی همه! تو دیگر مصطفی را نمی‌بینی. چرا حواس‌ت به نشانه‌ها نیست؟ مگر دیروز عصر وقتی که حرف‌های آخرش را می‌زد، ندیدی چراغ یک لحظه خاموش شد و دوباره روشن شد؟ ندیدی؟ این‌ها نشانه نیست؟ حرف‌هایم چطور؟ نشنیدید دیروز چه حرف‌هایی می‌زد؟

گفت در تمام عمرم هواپیمای خصوصی سوار نشده بودم؛ اما امروز به خاطر تو هواپیمای خصوصی سوار شدم تا شب آخر را پیش تو باشم. من به خاطر تو برگشتم غاده! از بقیه بپرس!

می‌خواهم فریاد بزنم.

مسواک و شانه و لباس‌هایم را در نایلون می‌گذارم و راه می‌افتم.
- کجا؟

- خانه شوهرم!

مادر جلو راهم را می‌گیرد.

- دوتا اتاق آن موسسه لعنتی می‌شود خانه؟ پس آبروی ما چه می‌شود؟

آن قدر سر من و مصطفی فریاد می‌زند که از حال می‌رود.

- تو دخترم را دیوانه کرده‌ای! جادویش کرده‌ای! من نمی‌گذارم برود موسسه و با چهارصد تا بچه یتیم زندگی کند. دختر من زندگی می‌خواهد! خانه و وسایل.

مادر می‌لرزد. مصطفی مادر را بغل می‌کند و سرش را می‌بوسد.

اگر مصطفی شب بر نگردهد، جواب مادر را چه بدهم؟ روزهای آخر به مادرم قول داده بودم.

- من نمی‌توانم برایش مستخدم بیاورم؛ اما قول می‌دهم تا زنده‌ام وقتی بیدار شد تختش را مرتب کنم و لیوان شیر و قهوه‌اش را روی سینی بیاورم کنار تختش!

می‌دوم. باد لای چادرم می‌پیچد. کلت آماده را زیر چادرم نگه می‌دارم. به ستاد نزدیک می‌شوم. از دور مصطفی را می‌بینم که پایش را بلند می‌کند و در توبوت‌های خاک گرفته می‌گذارد. می‌خواهم شلیک کنم. می‌خواهم صدایش کنم؛ اما صدا در گلویم گره می‌خورد. در ماشین بسته می‌شود. تا من برسم مصطفی رفته است. ماشین ستاد دور می‌شود. چادرم دور پاهایم می‌پیچد. نفس نفس می‌زنم. داد می‌زنم: نگاهش دارید!

- تو دیوانه شده‌ای! این مرد بیست سال از تو بزرگتر است. ایرانی است. همه‌اش وسط جنگ است. پول ندارد. هم‌رنگ ما نیست.

صدایم گرفته و خفه است. کسی گوش نمی‌کند.

همه هاج و واج نگاهم می‌کنند. داد می‌زنم: صدایش کنیدا! نگهش دارید! شما را به خدا! پاهایم روی زمین نیست. انگار روی توده‌ای از هوا ایستاده‌ام. خالی‌ام. خالی.

- مصطفی دیوانه است! آبرویمان می‌رود!

خواهرم همراه می‌شود.

- اگر دیوانه نبود که جای انگشتر، شمع سر عقد هدیه نمی‌داد!

بچه‌های ستاد صدایم می‌کنند. پاهایم را روی زمین می‌کشم و برمی‌گردم. تمام شد غاده! تمام شد! بدنم حس ندارد. سر تا پا می‌لرزم. باید خودم را آماده کنم. حتما مصطفی درست می‌گفت. مانته شلوار قهوه‌ای‌ام را بر می‌دارم و می‌پوشم. در اتاق راه می‌روم. از حالا به رفتن فکر می‌کنم. برای رفتن چیزی همراه ندارم که همراه ببرم. مصطفی هیچ نداشت. هیچ!

صدای گریه مصطفی را می‌شنوم. صدای حرف زدنت.

- چقدر گریه می‌کنی مصطفی!

یعنی این همان مردی است که آن اوایل روزنامه‌ها عینکش را شکل تانکی می‌کشیدند که شلیک می‌کرد؟ همان مرد خسته و گرسنه کوچه‌های سردشت؟

خدا یا! لایلا کجاست؟ من باید در آغوش یک نفر گریه کنم! به جز لایلا هیچ زن دیگری در ستاد نیست. او هم تازه آمده. من بودم و ستاد. من بودم و فکر مصطفی.

کجایی مصطفی؟ من فارسی بلد نیستم! من مانده‌ام وسط آتش و جنگ و مرگ! همه وجودم تنها یک گوش است که ناگهان بشنوم: مصطفی تمام شد!

می‌روم سراغ لایلا. در خانه‌اش را می‌زنم و خودم را در آغوشش رها می‌کنم. اشک امانم نمی‌دهد.

- امروز مصطفی شهید می‌شود!

گره روسری‌ام شل می‌شود.

- چرا این حرف را می‌زنی. مصطفی هر روز در جبهه است.

از لایلا جدا می‌شوم و روی زمین می‌نشینم. اتاق لایلا بوی خاصی دارد.

کفش‌هایم را می‌کنم و در تنها اتاق موسسه لبنانی روی زمین می‌نشینم. اولین هدیه‌ای را که از مصطفی گرفته‌ام سرم می‌کنم. اولین روسری عمرم. یک روسری گل قرمز با گل‌های درشت. مصطفی لبخند می‌زند. بچه‌های موسسه دورش را می‌گیرند. مصطفی هم پدرشان است. هم دوستشان و هم همبازی‌شان.

با دردمان گریه می‌کند.

- این‌ها بچه شیعه‌اند غاده! این‌ها بار سنگین هزار و سیصد سال ظلم را به دوش می‌کشند.

لایلا حرف می‌زند. مادر گریه می‌کند.

- دخترم را طلاق بده!

نمی‌توانم به مادرم بگویم که مصطفی یک روح بزرگ آزاد است. با چه کلماتی این حرف را بزنم؟ مادر نمی‌فهمد که از دنیا و متعلق‌اتش آزاد بودن یعنی چه! کسی نمی‌فهمد.

- نمی‌خواهم دخترم را ببری!

مصطفی سرش را پایین می‌اندازد و اشک لابلای ریش‌هایش فرو می‌رود.

- نمی‌برم مادر!

مادر را که شوک زده شده روی دستانش به

بیمارستان می‌رساند. بمب‌های اسرائیل جاده صور و بیروت را می‌کوبد. شیشه‌های خانه لایلا از صدای انفجاری دور می‌لرزد. لایلا خیره نگاهم می‌کند.

- چه می‌گویی غاده؟ مصطفی هیچ طوری نمی‌شود.

- خودم می‌دانم! امروز ظهر دیگر مصطفی تمام می‌شود. خودش گفت!

چشم به تلفن تا ظهر پیش لایلا می‌مانم. ظهر تلفنش زنگ می‌زند.

- برو تلفن را بردار! می‌خواهند بگویند مصطفی تمام شد!

لایلا عصبی و بی‌حوصله می‌خندد.

« تو خیالات کرده‌ای برای خودت. الان می‌بینی که اینطور نیست.» و گوشی را بر می‌دارد. صدایش قلبم را چنگ می‌زند.

- نه! نه! باور نمی‌کنم!

حالا من با این درد کجا بروم مصطفی؟

- بعضی از دردها کثیف هستند غاده! اما دردی که برای خداست، زیباست!

از دستان لرزان لایلا فرار می‌کنم و به خانه بر می‌گردم. بو می‌کشم. بوی لباس ستاد مصطفی را حس می‌کنم. صدایش. زمزمه‌اش. شب‌ها گریه می‌کند و آرام و قرارم را می‌گیرد.

- مصطفی! مگر تو چه گناهی کرده‌ای که من خبر ندارم؟ چقدر می‌نالی؟

کجایی نقاش شمع!

تقویم را باز می‌کنم. ورق‌هایش کدر شده. می‌رسم به نقاشی زمینه سیاهی که وسط سیاهی‌اش شمع کوچکی می‌سوخت و به عربی شاعرانه‌ای زیرش نوشته شده بود: من ممکن است نتوانم این تاریکی را از بین ببرم؛ اما کسی که دنبال نور است، این نور کوچک نیز در قلب او بزرگ خواهد بود.

اتاق از گریه‌های مصطفی لبریز شده. از حق حق من. مصطفی دلیلی برای گریه نمی‌خواهد. هر چیزی می‌تواند دلش را به شوق یا درد بیاورد.

- نگاه کن! چه زیباست غاده!

زیر آتش مباران، زیبایی آسمان سرخ غروب اشکش را در می‌آورد.

تو چه بودی مصطفی؟ یک روح؟ یک روح آسمانی که فقط آمده بود تا در گوش‌هایم کلمه عشق را زمزمه کند و برود؟

خدا یا! اینجا لبنان نیست. اینجا آداب خودش را دارد. کاش تمام حرف‌هایم را در هواپیما به مصطفی می‌زدم. می‌خواهند دور از مصطفی شب را به صبح برسانند. می‌خواهند مرا از مصطفی دور کنند. این آخرین شب من و مصطفی است! من نمی‌گذارم این رسوم دست و پاگیر مرا از مصطفی جدا کنند.

صدایم انگار از دالان‌های تو در تو می‌گذرد و به گوش‌هایم می‌رسد.

- این خود عزیز ماست! خود مصطفی است! مگر چیزی عوض شده؟ چرا عزیزتان را به خانه نمی‌آورید؟ مگر مصطفی چه فرقی با دیروزش دارد؟ چرا باید در مسجد بماند؟ من می‌خواهم تا صبح بالای سر مصطفی بنشینم مادر! می‌خواهم با مصطفی حرف بزنم.

این حیرت عجیب کلافه‌ام می‌کند. من کشورهای بزرگ دنیا را می‌شناسم. بابا در آفریقا و ژاپن تجارت می‌کرد. من لاگوس آفریقا را با تمام عجایبش می‌شناسم. اما تو را نه! تو را هنوز

نمی‌شناسم مصطفی. تو را در نیمه شب‌ها! تو را در حرم امام رضا!

جمعیت را کنار می‌زنم. چادرم روی زمین مرمین حرم کشیده می‌شود. مصطفی می‌رود و من هم به دنبالش. زنی پارچه سبز باریکی به طرفم دراز می‌کند. مصطفی را گم می‌کنم.

مصطفی! مصطفی!

پارچه را بو می‌کنم. دور گردنم می‌گردانم و گره می‌زنم. با موج زن‌ها کشیده می‌شوم جلوتر. از دور مصطفی را می‌بینم. مردی در میان مه و ابر نزدیک می‌شود. صدای حق‌ها شبانه‌اشنایی را می‌شنوم.

- خدا یا! مراقب غاده باش و در خلاء تنه‌ایش نگذار! بس است دیگر مصطفی! استراحت کن! اگر این‌ها که این قدر از تو می‌ترسند، بفهمند این طور گریه می‌کنی چه می‌گویند؟ مگر تو چه گناهی داری؟ مادرم زنگ می‌زند. باید سری به لبنان بزنم.

- می‌آیم؛ اما نه برای همیشه! من دختر جبل عامل! دختر لبنان! اما با بوی مصطفی زنده‌ام!

گوش نمی‌کند.

- دیوانه! مردم ایران صف بسته‌اند برای گرفتن گرین کارت! تو که تابعیت داری چرا از دست می‌دهی دختر؟

باز به نقاش آن شمع فکر می‌کنم. به شاعر شعری که قلبم را لرزاند. انگشتم روی پارچه سبز گردنم به حرکت در می‌آید.

- من گرین کارت نمی‌خواهم مادر! من بزرگترین گرین کارت دنیا را دارم!

فرودگاه بیروت عوض شده. انگار سال‌های زیادی است که دور از لبنان سر کرده‌ام. افسر لبنانی مسیحی پاسپورت‌م را می‌بیند. مردی است با موهای سفید و نگاهی نافذ.

خدا یا! چقدر دلم می‌خواست مصطفی هر چه زودتر پیر شود!

- غاده چمران؟

چشمان روشنش را ریز می‌کند.

- شما نسبتی با...
نمی‌گذارم افسر لبنانی بیشتر فکر کند. سرم را بالاتر می‌گیرم.

- همسرش هستم!

صدایم لرز دارد.

- کاش یک دفعه پیر شوی مصطفی! من منتظر پیر شدن هستم که نه کلاشینکف تو را از من بگیرد و نه جنگ!

- نه! این خودخواهی است غاده!

- مصطفی تو مال منی!

- تو به ملکیت فکر می‌کنی غاده! من مال خدا هستم! تو هم!

صدای افسر خش‌دار می‌شود. می‌پرسد: همسرش هستی؟ همسر چمران؟

سر تکان می‌دهم. مرد کلاه نظامی‌اش را از سرش بر می‌دارد. صدایش عوض می‌شود.

- او دشمن ما بود. با ما جنگید؛ اما مرد شریفی بود! پاسپورت را می‌گیرم و به راه می‌افتم. میان صدای قدم‌هایم صدای مصطفی را می‌شنوم.

- خدا یا! مراقب غاده باش و در خلاء تنه‌ایش نگذار! افسر لبنانی در خیابان می‌آید دنبالم. نگاهی به اطراف می‌اندازد و می‌گوید: اتومبیل نیامده دنبالت؟ شانه بالا می‌اندازم.

- مهم نیست!

افسر لبخند می‌زند و می‌گوید: درست است! تو همسر چمران هستی!

خوشا آنان.....

خوشا آنان که با ایمان و اخلاص
 حریم دوست بوسیدند و رفتند
 خوشا آنان که در میزان و وجدان
 حساب خویش سنجیدند و رفتند
 خوشا آنان که پا در وادی حق
 نهادند و نلغزیدند و رفتند
 خوشا آنان که با عزت ز گیتی
 بساط خویش برچیدند و رفتند
 ز کالاهای این آشفته بازار
 شهادت را پسندیدند و رفتند
 خوشا آنان که بهر یاری دین
 به خون خویش غلطیدند و رفتند
 خوشا آنان که وقت دادن جان
 به جای گریه خندیدند و رفتند
 خوشا آنان که با ایثار هستی
 ز هستی دیده پوشیدند و رفتند
 خوشا آنان که بهر حفظ اسلام
 علیه کفر جنگیدند و رفتند

محمد بیرانوند

شهید زنده

گر چه با کیسول اکسیژن مجابت کرده‌اند
 مادرت می‌گفت دکترها جوابت کرده‌اند
 مرگ تدریجی است این دردی که داری می‌کشی
 منتها با قرص‌های خواب خوابت کرده‌اند
 خواب می‌بینی که در « سردشتی » و « گیلان
 غرب »
 خواب می‌بینی که بر آتش کبابت کرده‌اند
 خواب می‌بینی می‌آید بوی ترش سیب کال
 پس برای آزمایش انتخابت کرده‌اند
 خواب می‌بینی که مسئولان بنیاد شهید
 بر سر دروازه‌های شهر قابت کرده‌اند
 از خدا می‌خواستی محشور باشی با حسین (ع)
 خواب می‌بینی دعایت را اجابت کرده‌اند

قصر شیرینی که از شیرینیت چیزی نماند!
 یا پلی هستی که مثل سرپل خرابت کرده‌اند
 خوشه خوشه بمب‌های خوشه ای را چیده ای
 باد خاکی با کدامین آتش آبت کرده‌اند؟
 با کدامین آتش ای شمع‌ی که در خود سوختی
 می‌پری از خواب و می‌بینی شهید زنده ای
 قطره قطره در وجود خود مذابت کرده‌اند؟
اصغر عظیمی مهر (اهورا)

آبی تر از آنیم

آبی تر از آنیم که بیرنگ بمیریم
 از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم
 ما آمده بودیم تا مرز رسیدن
 همراه تو فرسنگ به فرسنگ بمیریم
 ما را بکش و مثله کن و خوب بسوزان
 لایق که نبودیم در این جنگ بمیریم
 یک جرات پیدا شدن و شعر چکیدن
 بس بود که با آن غزل آهنگ بمیریم
 پای طلب و شوق رسیدن همه حرف است
 بد خاطرهای نیست اگر لنگ بمیریم
 تقصیر کسی نیست که اینگونه غریبیم
 شاید که خدا خواسته دل تنگ بمیریم
 فرصت بده ای روح جنون تا غزل بعد
 در غیرت ما نیست که از سنگ بمیریم
 هرگز نکنم شکوه و ناله نه گلایه
 الحق که در این دایره خونرنگ بمیریم

شهید محمد عبدی

نگاه کن پدر این نقشه های ایران است شلمچه!

نگاه کن پدر این نقشه‌های ایران است
 به من بگو که شلمچه کجای ایران است
 شلمچه نیست در این نقشه‌های جغرافی

نگفته‌ای تو مگر کربلای ایران است؟
 عجیب اینکه در آن سرزمین خون افشان
 پر از دحام‌ترین جاده‌های ایران است
 ز بس شهید که از آن بهشت آوردند
 گمان کنم گل آب و هوای ایران است
 گرفت نقشه ز دستم پدر و ابری گفت:
 شلمچه ناحیه ی باصفای ایران است
 برای رفتن اگر دل دلیل ما باشد
 ز هر طرف بروی ابتدای ایران است
 چه چشمه‌ها که نجوشید روی آن از خون
 چه خونبهای گرانی برای ایران است
 ز گوشه گوشه‌ی میهن در آن پلاکی هست
 شلمچه نقشه‌ی جغرافیای ایران است
پروانه نجاتی

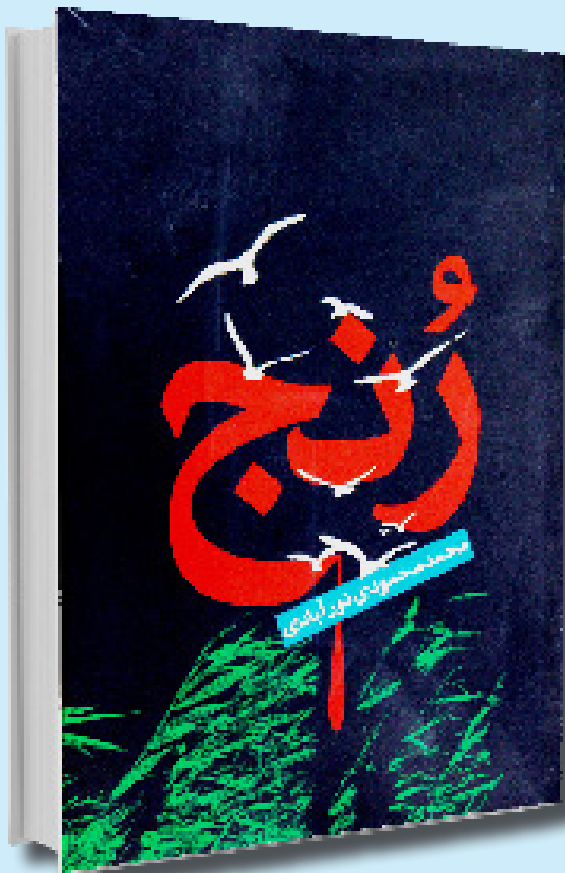
عمری گذشت و یوسف ما پیرهن نداشت

عمری گذشت و یوسف ما پیرهن نداشت
 آری که پیرهن نه، که حتی کفن نداشت
 عمری گذشت و خنده به لب‌های مادرم!
 خشکیده بود و میل به دریا شدن نداشت
 عمری همیشه قصه نقاشی سعید!
 مردی که دست در بدن و سر به تن نداشت...
 ****

حالا رسید بعد هزاران هزار روز
 یک مشت استخوان که نشان از بدن نداشت
 مادر که گفت: شکل تو دارد پدر، ولی
 وقتی که دیدمش، پدر شکل من نداشت!
 ****

فهمیدم از نبود انبوه جمجمه!
 بابا هوای سر به بدن داشتن نداشت
 با این چنین رسیدن و آن هم بدون سر
 حرفی برای مادرم از خویشتن نداشت
 ****

آن شب چقدر مادرم از غصه گریه کرد
 بیچاره او که چاره به جز سوختن نداشت
سجاد عزیزی آرام

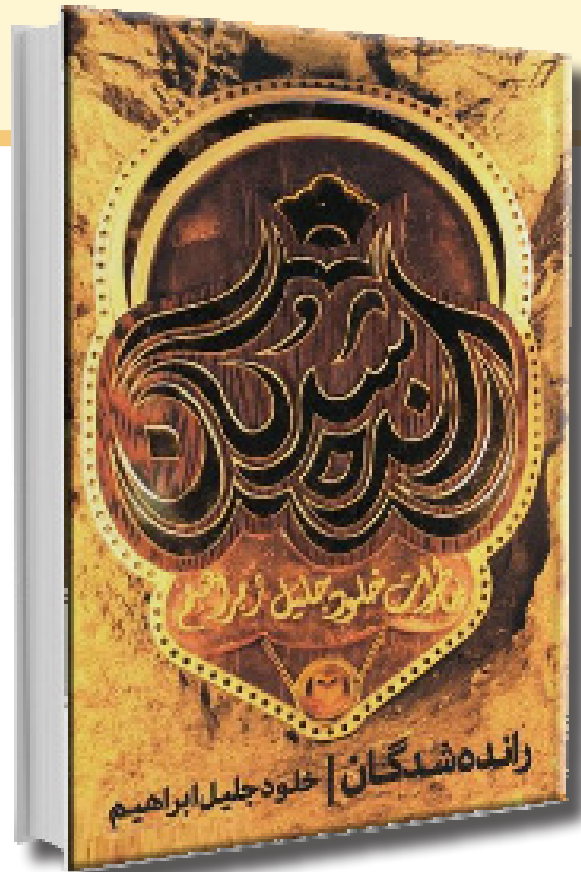
رنج

نویسنده: محمد محمودی نورآبادی
نشر شاهد

داستان کتاب "رنج" بین حوادث محلی در استان فارس و حوادث جنگ در رفت و آمد است. نویسنده چون خود اهل ممسنی استان فارس است به خوبی از پس توصیف محیط و آداب و رسوم این منطقه برآمده. قهرمانان کتاب بخشی از مشکلات محل زندگی خود را با خود به جبهه منتقل می‌کنند و حوادث تا شهادت قهرمان قصه یکی از پی دیگری ادامه پیدا می‌کند.

محمودی نورآبادی نام کتاب را هم از نام کوهی در شمال غرب شهر شیراز وام گرفته است. کوهی که بخشی از داستان در دامنه‌های سرسبز آن روایت می‌شود.

رنج در بخش رمان و داستان بلند شانزدهمین دوره انتخاب کتاب سال دفاع مقدس به عنوان رمان برگزیده و در دوازدهمین دوره جایزه ادبی شهید حبیب غنی پور در همین بخش شایسته تقدیر شناخته می‌شود.

رانده شدگان

مؤلف: خلود جلیل ابراهیم
ناشر کتاب: سوره مهر
سال نشر ۱۳۹۳

خاطرات دختر ۱۶ ساله ایرانی درباره رانده شدن کردها از عراق در ابتدای جنگ تحمیلی در کتابی به نام «رانده شدگان» منتشر شده است.

این کتاب روایتی از رانده شدن خانواده‌های ایرانی و شیعه ساکن عراق با آغاز جنگ تحمیلی و در سال ۱۹۶۲ است.

خانم جلیل ابراهیم درباره موضوع اصلی کتاب خاطرات خود می‌گوید: «این یک فاجعه انسانی است که کسی از آن خبر ندارد. رژیم بعث عراق در طول چهار سال ساکنان ایرانی کشورش را به بازگشت به ایران وا داشت و از ترس رزمنده شدن مردان این خانواده‌ها در جنگی که قرار بود اتفاق بیفتد، آنها را دستگیر و به اسارت گرفت. این مردان و پسران جوان سرنوشت نامعلومی داشتند و عده زیادی از آنها به شهادت رسیدند.»

«از همان ابتدا که در ایران مستقر شدیم، یعنی زمانی که تنها ۱۷ سال داشتم می‌خواستیم مظلومیت رانده شدگان و وقایعی که شاهد بودم را بنویسم. به تدریج شروع به نوشتن کردم. چند بار هم خواستم آنها را چاپ کنم، ولی می‌گفتند مردم از جنگ خسته شده‌اند. تا اینکه توسط یکی از همسایگان به آقای سرهنگی معرفی شدم. در آن زمان ۹۰ درصد کتاب را نوشته بودم. ایشان تشویق کردند که خودم خاطرات را بنویسم.»

گفتنی است کتاب «رانده شدگان» دارای ۸ فصل است و به موضوعاتی چون زندگی کردهای شیعه در عراق، دستگیری کردهای شیعه توسط سازمان امنیت عراق، رهاس شدن آنها در مرزهای عراق و ایران، زندگی در اردوگاه جهرم و ساکن شدن در ایران و ... می‌پردازد.

باشگاه مهربانی پل ارتباطی ما و شماست. با ما در تماس باشید و شماره‌ی خود را هم برآیمان بفرستید، شاید روزی صدای گرم شما هم، دلگرممان کند

محمد کاظمیان - ایلام

- سلام وقتتون بخیر از شاهد جوان تماس می‌گیرم. سلام. بله بفرمایید؟

- شما شاهد جوان را مطالعه می‌کنید؟ بله.

- نظر تان در مورد شاهد جوان؟ در کل مجله خوبی است و شماره‌های اخیر نسبت به گذشته مطالب پربار تر بودند.

- و پیشنهاد شما بزرگوار؟ پیشنهاد خاصی ندارم. امیدوارم موفق باشید.

مریم میخ بر - تهران

- سلام، وقتتون بخیر. از مجله شاهد جوان با شما تماس می‌گیریم. سلام، بفرمایید در خدمتم.

- کدام صفحه مجله نظر شما را بیشتر جلب می‌کند؟

اگر وقت کنم همه صفحات رو مطالعه می‌کنم. صفحاتی که به موضوع شهدا می‌پردازد را بیشتر دوست دارم.

- پیشنهادی برای بهتر شدن مجله دارید؟ سعی کنید از موضوعات جدید استفاده کنید و یا عناوین صفحات را برای امسال تغییر دهید.

سهراب فرزاد - بروجرد

- کدام یک از صفحات مجله را می‌پسندید؟

خاطرات شهدا، دور و نزدیک و بین الملل

- پیشنهاد شما برای پیشرفت مجله؟

اگر به همین روال ادامه دهید موفق می‌شوید.

رضامحمدی - تهرانی

- شما مجله‌ی شاهد جوان را دریافت می‌کنید؟

بله شاهد جوان را دریافت کرده‌ایم و اشتراک ما تا دو ماه دیگر به اتمام می‌رسد.

- شما مجله‌ی شاهد جوان را هم مطالعه می‌کنید؟

بله تا جایی که امکان داشته باشد مطالعه می‌کنم. چون بنده یکی از رزمندگان هستم برایم تجدید خاطرات می‌شود.

- در سال جدید پیشنهادی برای مجله ندارید؟ سعی کنید بیشتر به جای داستان‌گویی به مصاحبه بپردازید. هر چند در مجله این کار را می‌کنید ولی بیشتر به معرفی افراد و چهره‌های ایثارگران بپردازید.

سحر فرهمند - اراک

- نظر تان در مورد مجله‌ی شاهد جوان چیست؟

مجله‌ی خوبی است من بیشتر صفحات را دوست دارم.

- پیشنهادی برای سال جدید دارید؟ مطالبتان مثل الان به روز باشد.

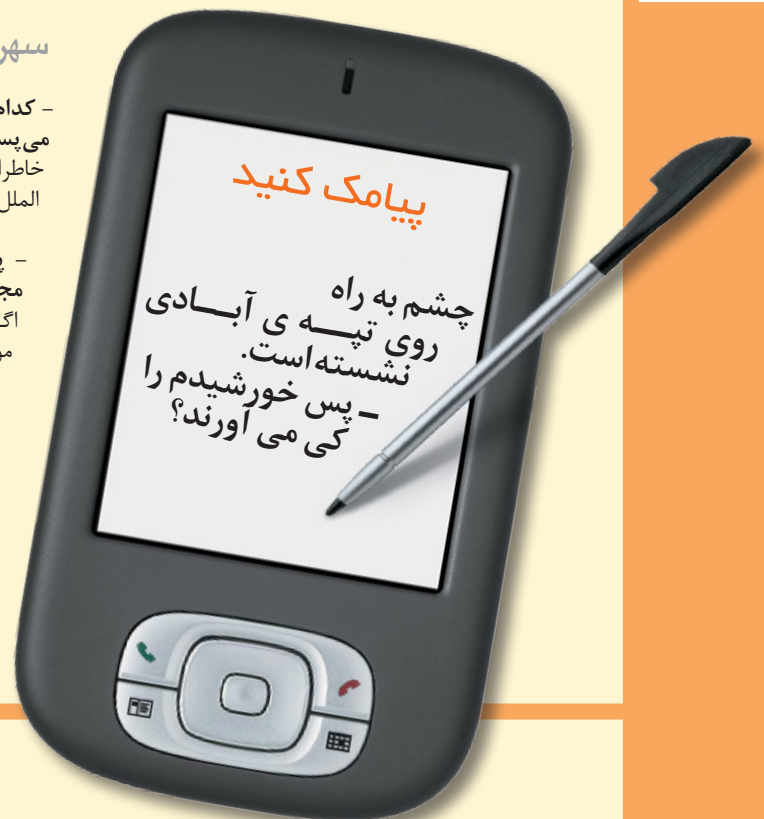
حمیدرضا اللهیار سنندج

- دوست دارید برای سال جدید چه مطالبی بیشتر در مجله‌ی شاهد جوان کار شود؟

چون رسالت شما ترویج فرهنگ ایثار و شهادت است به همین مقوله شهادت بپردازید.

- به نظر شما چقدر توانسته‌ایم در ترویج این فرهنگ موفق باشیم؟

کار فرهنگی زمانبر است. و در سالیان سال متوجه می‌شوید هر چند شما خیلی زحمت می‌کشید و اجرتان با شهادت.

وسیقی دارد. به نظر بنده تمام صفحات را به جبهه و جنگ بپردازید و صفحات ورزش، حرکت و موضوعات متفرقه را کم کنید.

علی فروتن-تبریز

- شما مجله‌ی شاهد جوان دریافت می‌کنید؟
بله. با خانواده مطالعه می‌کنیم.

- چه چیزی در مجله‌ی شاهد جوان شما را بیشتر جذب کرد که اشتراک گرفتید؟
البته اوایل در خانه پدرم عضویت خانوادگی داشتیم چون فرزند شهید بودیم و بعد از ازدوایم من اشتراک گرفتم.

- پدر شما در کدام منطقه عملیاتی حضور داشتید؟
در جنوب غربی. منطقه میمک.

فاطمه محبیان-مازندران

- نظرتان در مورد مجله‌ی شاهد جوان چیست؟
مجله مورد علاقه خانواده ماست.

- چه صفحه‌ی را بیشتر دوست دارید؟
مطالب شهدا، حماسه سازان، دور و نزدیک، مطبخ و لبخند

- ممنون از وقتی که در اختیار ما گذاشتید.

علیرضا سپهوند- لرستان

- نظرتان در مورد مجله‌ی شاهد جوان چیست؟
مجله‌ای است که سالها مهمان خانه‌های ماست

- پیشنهادتون برای مجله چیست؟
الان چیزی به ذهنم نمی‌رسد.

حسن کارگر-شهرری

- نظرتان در مورد مجله‌ی شاهد جوان چیست؟
مجله‌ی خوبی است. من توسط یکی از دوستان که خانواده شهید بود با این مجله آشنا شدم.

- کدام صفحه را بیشتر دوست دارید؟
صفحات در مورد شهدا. در خانواده ما ایثارگر و رزمنده خیلی کم وجود دارد و من با این مجله توانستم با شهدا و خاطرات خانواده شهدا آشنا شوم. به همین دلیل خیلی از شما متشکرم و دعاگویتان هستم.

- ممنون شما لطف دارید

مریم اسکندری-مرکزی

- شما مجله‌ی شاهد جوان را دریافت می‌کنید؟
بله.

- نظرتان در مورد مجله چیست؟
مجله‌ی خوبی است هر چند جای پیشرفت دارد.

- شما برای بهتر شدن مجله چه پیشنهادی دارید؟

موضوعی که شما دارید کار می‌کنید مباحث بسیار

- شما در جبهه حضور داشته اید؟
بله. در سالهای اول جنگ بنده جوانی بودم که تشنه جهاد و جبهه مثل همه جوانان ایرانی. با وجود جنگ آن روزها و سالها، سالهای طلایی عمرم بود.

- در کدام منطقه حضور داشتید؟
غرب کشور. مجله شاهد و مطالب شهدا بسیار برایم شیرین است. از شما باز تشکر می‌کنم که در این راه فعالیت می‌کنید و نمی‌گذارید فراموش شوند.

رویا صباغ- هویزه

- به نظر شما مجله شاهد چقدر توانسته در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت موفق باشد؟
بیان کردن این موضوعات پیوند دهنده نسل گذشته و با نسل جدید است. در حد توانان موفق شدید ولی میزانش را من نمی‌توانم بگویم.

رعنا توسلی-کرمانشاه

- شما مجله‌ی شاهد جوان را دریافت می‌کنید؟
بله.

- نظرتان در مورد مجله‌ی شاهد جوان چیست؟
مجله خوب است من خیلی از صفحات را می‌پسندم و علاوه بر مطالعه از آن‌ها استفاده می‌کنم.

علی دانیالی-مرکزی

- نظرتان در مورد مجله‌ی شاهد جوان چیست؟
بیشتر فرزندانم مجله را مطالعه می‌کنند و گاهی من بعضی صفحات را مطالعه می‌کنم.

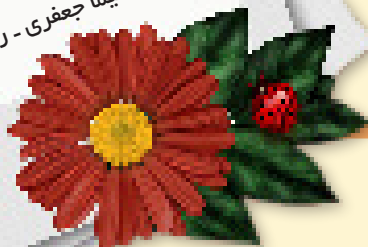
- کدام صفحات را می‌پسندید؟
خاطرات شهدا، جدول و ورزش

سعید فرهادی-فارس

- نظرتان در مورد شاهد جوان؟
منی توانم فقط به گفتن مجله خوبی است اکتفا کنم. چون بعضی از صفحات بسیار عالی است و برای ما که به موضوع شهید و شهادت بسیار علاقه داریم مجله بسیار عالی است. و از شما متشکریم.

نامه‌های رسیده

فاطمه باقری - قم، کبری بارانسی زاده - ایلام، سلطانعلی کرمی - سقز، کبری دشتی - تهران، سوسن موسوی - اهواز، زهرا شکیبیا - شهرری، آرمین سلطانجانی - خرم آباد، سعید نباتی - اهواز، کریم احمدی - آبدانان، ایمان قنواتی - مقدم - زنجان، احسان قیصری - سبزوار، سیدرضا عابدی - سمیرم، کورش تازندی - یاسوج، سیما جعفری - رودهن

تیر

هیچگاه مغرور به خود نشوید که این جزو اعمالی است که به واسطه آن شیطان از درگاه خدا رانده شد. یکی از بهترین عبادت‌ها جهاد در راه خدا است شما و تمام کسانی که مایل به داشتن آخرتی جاوید هستید باید در جبهه‌ها شرکت کنید و خود را برای تحمل رنج‌ها آماده بسازید و دل قوی دارید که خداوند پشتیبان و نگهبان شماست و تنها اوست که شمارا پیروز خواهد کرد.

اسماعیل نبی خرزوقی

فروردین

به شما خواهران و برادرانم توصیه می‌کنم تقوی را پیشه نعمت‌اله مهدی‌زاده قهدریجا خود کنید.

اردیبهشت

ان ینصرکم الله فلا غالب لکم و ان ینخذ لکم فمنا ذا الذی ینصرکم من بعده و علی الله فلیتوکل المؤمنون
آل عمران ۱۶۰
اگر خدا شما را یاری کند محال است کسی بر شما غالب آید و اگر به خواری واگذارد آن کیست که بتواند از آن پس شما را یاری کند و اهل ایمان تنها به خدا و عظمت و قدرت او باید اعتماد کنند.

بصیر علی پور

مرداد

خواهران عزیزم: شما هم حجاب خود را رعایت کنید و درستان را اگر چه مشکل است بخوانید تا انشاءالله پیش خدا مسئول نباشید.

محمد صادق خوشنویس

خرداد

از کلیه مردم می‌خواهم با مطالعه تاریخ و بررسی وقایع گذشتگان عبرت بگیرند و به وظیفه فعلی خویش در مقابل اسلام عمل کنند. ما باید به جنگ با کفار بر خیزیم و دین خویش را اداء نمایم. اما پیام من به ملت شهیدپرور ایران این است که راه امام کبیرمان خمینی بت شکن آن اسطوره مقاومت و فضیلت را ادامه دهند ای ملت اسلام ای ملت ایران هرگز فریب منافقین و روشنفکران غرب و شرق زده را نخورید و حامی روحانیت مبارز باشید.

رسول قاسمی

شهریور

بسیجیان قهرمان شما باید در همه کارها پتان نمونه باشید پس مواظب خودتان باشید.

محمود کفیری

مهر

شهادت مرگ نیست رسالت است، رفتن نیست، جاودانه ماندن است، جان دادن نیست بلکه جان یافتن است و به اجبار رفتن نیست به اختیار رفتن است، مردن نیست تولد است، سکوت نیست فریاد است، تنفر نیست عشق است.

محمود کمالی زریند

در این شماره هم به نیت شما «متولدین هر ماه» تفاعلی زدیم به وصیت شهدا امید آنکه در آینده وصیت شهدا برسیم به آنچه که خدا و شهدا از ما می‌خواهند و ما می‌خواهیم.

آبان

می‌خواهم به امت اسلام توصیه کنم بگویم نیاز دارید قلب امام را نیاز دارید این قلب الهی پاک زلال راه خدا بر ما منت نهاده چنین رهبری از میان ما برگزیده است پس پیامها و سخنان او را نصب العین خود قرار دهید و نهج البلاغه را بخوانید. مهدی موحدی دهنوی

آذر

وصیتی که به شما همه جوانان عزیز حزب الله دارم این است که همیشه در کارهایتان اخلاص داشته باشید و هیچگاه کبر و غرور پیدا نکنید و مانند آن درخت پر ثمری باشید که هر چه پرثمرتر می‌شود شاخه‌هایش خم‌تر می‌شوند و شما هر چه که بیشتر برای خدا کاری کردید تواضعتان بیشتر شود. محمد تقی بقایان گرمسیر

دی

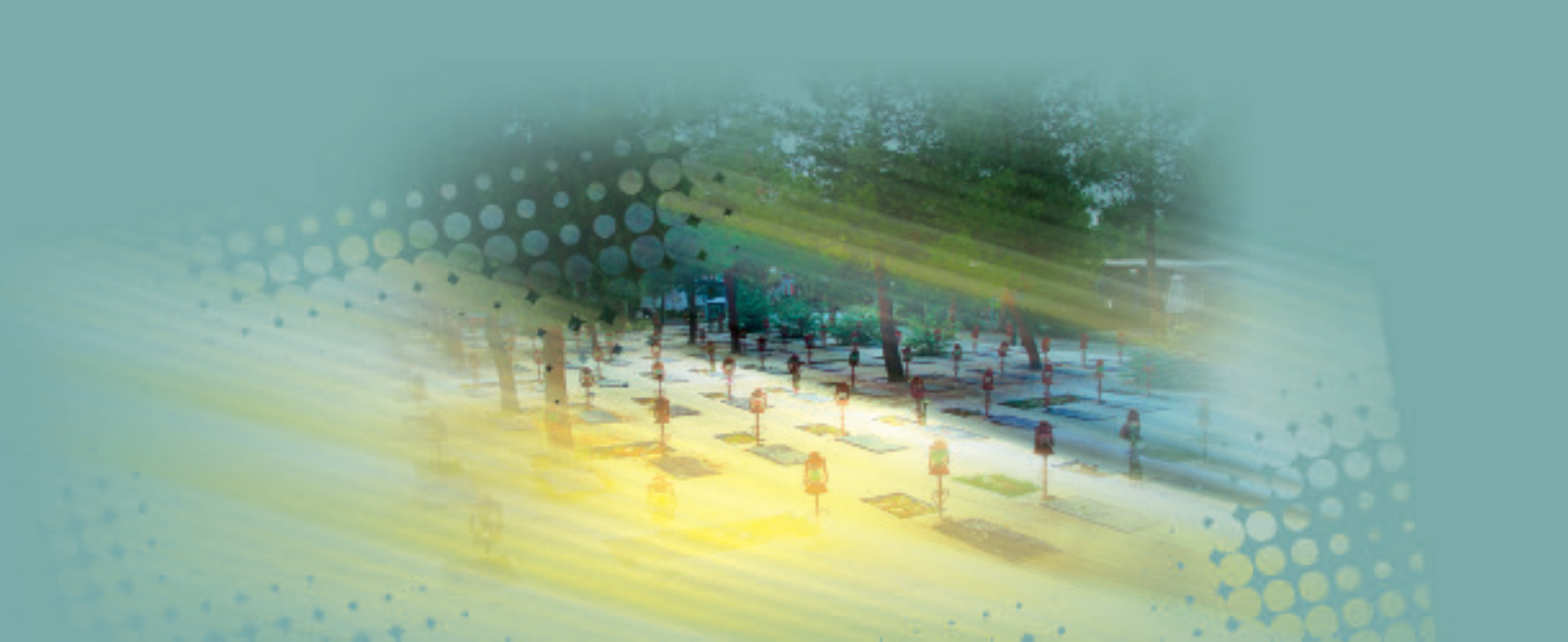
شما ای دوستان و آشنایان مقداری فکر کنید علی (ع) در محراب شهید شد حسین (ع) در میدان شهید شد و در این زمان هم باری اسلام در میدان جنگ است پس بیایید با هم راهی را برویم که شهدا رفته‌اند همانطور باشیم که امامانمان بوده‌اند با خون پر جوش شهدا عهد ببندیم که در میدان نبرد با دشمنان به فرمان رهبر گوش دهیم و مبارزه کنیم خدارا فراموش نکنیم. سیف اله عمو شاهی خوزانی

بهمن

۱- پست و مقام را رها کنید و مردم را دریابید.
۲- همیشه بنا به رضای خدا حکم کنید.
۳- هر مسلمان و قتیکه بحق رفتار نمی‌شود و جلو باطل گرفته نمی‌شود وظیفه‌اش این است که قیام کند و آماده شهادت گردد. معلم شهیدم: عهد می‌بندم که درس جاودانه عشقی را که به ما آموختی فراموش نکنم. فرج اله حاتمی

اسفند

به راستی وقتی انسان درباره دنیا فکر می‌کند آن را متاعی ناچیز می‌داند یک ذکر خدا گفتن سبوح القدوس رینا و رب الملائکه و الروح را بر تمامی دنیا و مظاهر شیطانی و افعال فریبنده‌اش می‌توان ترجیح داد شما ای ملت عزیز دائما در ذکر خدا و یاد پروردگار کریم باشید. مرتضی زارعان دولت آبادی

Someday I went to Behesht Zahra and I met a French lady. She told me that she had come to Iran just for Martyr Avini. I asked why Martyr Avini? He told me that she is a war reporter and had seen his documentary movies and is one of his fans. I seized the opportunity and showed her all area of Behesht Zahra. she was very interested and told me that your only art must be preserving this unique collection. I have seen many such places in the world, but not with such diversity.

Memory of: Seyyed Mohammad Jozy. Brother of two martyrs and the first undertaker of Martyr House – Behesht Zahra (Tehran, Tehran Province)

The source: Weekly Panjareh, 31 Shahrivar 90

ترجمه‌ی شماره قبل
جنازه پسرشونو که آوردند
چیزی جز دو سه کیلو استخوان نبود
پدر سرشو بالا گرفت و گفت: «حاج خانوم غصه نخوری ها !!!
دقیقا وزن همون روزیه که خدا بهمون هدیه دادش

از شما خوانندگان عزیز مجله می خواهیم در صورت تمایل متن فوق را ترجمه کرده و به آدرس ما ارسال کنید . به بهترین ترجمه جایزه داده می شود.

برنده ترجمه‌ی شماره گذشته:
آمنه خانی راد - گرگان

کاریکاتوربست: سجاد جعفری

خوانندگان عزیز مجله‌ی شاهد جوان می‌توانند برداشت خود را از کاریکاتور نوشته و به دفتر مجله ارسال کنند. مجله‌ی شاهد جوان ضمن اعلام برندگان به بهترین نوشته جایزه می‌دهد. حتماً روی پاکت قید شود: مربوط به شاهد جوان.

برنده شماره گذشته:
مهدی جلیلی - رشت

داعشی‌ها حتی به تاریخ هم رحم نمی‌کنند

منتظران در نمايشگاه كتاب
غرفه نشر شاهد هستيم